

2025. június | LXVIII/3

magyar grafika

c s o m a g o l á s

Főszerkesztő: Matussek-Faludi Viktória
Lapterv: Maczó Péter
Korrektor: Endzsel Ernőné

Szerkesztőbizottság
Maczó Péter, dr. Novotny Erzsébet,
Németh László, Szentendrei Zoltán,
Tóth József

Kiadó
Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület
1114 Budapest, Bartók Béla út 41. fsz. 6.
E-mail: faludi@mgonline.hu
Honlap: www.mgonline.hu
facebook.com/MagyarGrafika
Felelős kiadó: Fábián Endre elnök

Nyomdai előkészítés: Aldus Grafikai Stúdió

Képfeldolgozás: Colorcom Media

Nyomtatás: Color Pack Zrt.
Felelős vezető: Zsukk László
Kötészet: Stanctech Kötészeti Kft.
Felelős Vezető Joóné Vass Katalin

Borítóterv: Lasky Design

Terjeszti a Papír- és Nyomdaipari
Műszaki Egyesület
Előfizethető online: www.mgonline.hu
Egyes szám ára postázva: 1500 Ft
Éves előfizetés: 8400 Ft+áfa
Megjelenik évente hatszor

Külföldön terjeszti
a Batthyány Kultur-Press Kft.
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
Telefon: +36 1 201 8891
E-mail: batthyany@kultur-press.hu

Hirdetésfelvétel a Magyar Grafika
szerkesztőségében
Telefon: +36 30 520 7857

Index: 25537

HU ISSN 0479-480X

tartalom

<i>Matussek-Faludi Viktória</i>	Kedves Olvasónk!	3
<i>Matussek-Faludi Viktória</i>	Color Pack Zrt. A nyomdaipar nemzetközi ünnepe	4 7
<i>Németh László</i>	Több mint egy kiállítás	12
	Ártatlanok	15
<i>Matussek-Faludi Viktória</i>	Így készült!	16
<i>Tóth Gábor</i>	PNYME XLI. küldöttközgyűlés	18
	Régi/új legény a gáton	19
<i>Tóth Gábor</i>	Szakma Sztár – 2024	20
<i>Szilágyi Judit</i>	Print Matters 2024 konferencia Bukarestben	22
<i>Matussek-Faludi Viktória</i>	Tanúsított svájci minőség	24
<i>Csabai Bernát,</i> <i>Szabó Szabolcs</i>	Lamina és Bickers	27
	Automatizált jelentések a ScrollMAX-ban	28
<i>Mészáros István</i>	Az Alföldi Nyomda és a Prosystem Print Kft.	30
<i>Matussek-Faludi Viktória</i>	A papír nagykövete Murai Gabriella	34
<i>Bombicz György</i>	Miért jó, ha a karbantartást is rendszerben kezeljük?	36
	Hogyan csökkenthetik a nyomdák a csomagolással kapcsolatos költségeket?	38
<i>Albert Erika</i>	Vezetők a satuban	41
	Vizuális történetmesélés több dimenzióban	44
	Életműdíjjal tüntette ki Viszkei Györgyöt a Csomagolási Világszövetség	46
<i>Matussek-Faludi Viktória</i>	Környezettudatos fejlesztések a Codex Zrt.-nél	48
<i>Ürmös Péter</i>	Vasné dr. Tóth Kornélia exlibrisológus a Walter von Zur Westen-érem idei díjazottja	50
<i>Kis Krisztián Bálint</i>	A járszági nyomdászat kezdetei	52
<i>Prékopa Ágnes</i>	A Gottermayer-centenárium és az Iparművészeti Múzeum Könyvtára	56
<i>Fekete Viktor Iván</i>	Battery Show 2024 – Stuttgart	59
<i>Voronko Vera,</i> <i>Horváth Janisz</i>	Alkalmazott szépirások – Nyugaton, Keleten	64
<i>Maczó Péter</i>	Ünnepi könyvhét	72
	A Metsä Board, az Adara Pakkaus és a Marvaco elnyerte az Excellence in Flexography díjat	80

Kedves Olvasónk!

Minden egyes drupa mérföldkő a nyomdaipar életében. A nyomdaipar világvásárán a jövőbe pillantó látogatásunk során több évre való inspirációval tölteztünk fel. A mesterséges intelligencia egyáltalán nem váltja ki a természetet, sőt igazából az boldogul jól, aki a változásokkal lépést tud tartani és képes kihasználni a korszerű technológia nyújtotta új lehetőségeket.

Felértékelődött az emberi kapcsolatok és a családi háttér biztonsága és ereje. Ugyanígy fontosak a szakmán belüli kapcsolatok, sőt az elődök munkájának és eredményeinek ismerete és tisztelete. A Magyar Grafika tradicionálisan sok figyelmet fordít a szakmatörténeti emlékek őrzésére és az újdonságok felkutatására, az ismeretek széles körben történő terjesztésére.

Szakfolyóiratunk túl azon, hogy híd a legkorszerűbb technológiákat képviselő nyomdaipari beszállítók és a nyomdákban, kiadókban, grafikai stúdiókban, csomagolóanyag-gyárakban tevékenykedő műszaki szakemberek között, egyben a nyomdaipar krónikáját is írja. Figyeljük a trendeket, de elődeink nyomában járva tisztelettel tekintünk vissza.

Olyan szakmai kiválóságokat említünk e megjelenésünkben, mint a Kner család, Gottermayer könyvkötőmester, akik szakmai teljesítménye példa értékű. Sosem volt könnyű, sőt ma összehasonlíthatatlanul kényelmesebb és egyszerűbb feladat a mai kor eszközeivel dolgozni. Kölcsönkompetenciákat használva száguldunk. Jót tesz néha elcsendesedni, bepillantani a régi idők nagy nyomdászainak életébe, végiggondolni a küzdelmeiket.

A következő, szeptemberi megjelenésig mi is tartunk egy megérdemelt pihenőt, addig is kívánok a Magyar Grafika stábjá nevében szép nyarat, kikapcsolódást, feltöltődést, hogy ősszel megújult lendülettel siessünk céljaink felé.

Tisztelettel:

Makarek-Faludi Ustónia
főszerkesztő

Color Pack Zrt.

KÉTSZER DUPLÁZTA MEG KAPACITÁSÁT EGY ÉVEN BELÜL

Matusek-Faludi Viktória

Az innovatív Color Pack Zrt. idén létszámát és kapacitását megkétszerező akvizícióval lepte meg az ipart. Mindez azután történt, hogy a nyíregyházi részvénytársaság új beruházásaival megduplázta a beruházás előtti kibocsátását. A magyar tulajdonban lévő papírfeldolgozó cégek közül a rendelkezésre álló technológiák számát és a két telephelyet illetően egyedülálló konfiguráció jött létre. Zsukk László vezérigazgatóval beszélgettünk.

Tavaly fejeztünk be a Color Packban egy feldolgozógépekből álló beruházást, ami új stancológépek és dobozragasztó berendezéseink telepítésével megduplázta a beruházás előtti kapacitásunkat. A Kartonpack felvásárlásával pedig az összkapacitásunk kétszereződött – summázta Zsukk László a 2024-es helyzetet.

Visszatekintve a Color Pack Zrt. fejlődési fázisaira, milyen főbb mérföldköveket említenél?

A nyomdaipari történetünk a családi vállalkozásként induló címkenyomtatásra specializált nyomda alapításával kezdődött, majd Apukám csatlakozott a Color Packhoz 1996-ban, ezt követően 2002-ben én is, és még abban az évben vet-tük az első Heidelberg nyomógépünket. 2005-ben CtP formakészítésre tértünk át, 2007-ben vásároltuk az első B1-es nyomógépünket, 2014-ben vásároltuk az első stancoló- és az első dobozragasztó gépünket is. 2017-ben telepítettük az első UV-technológiával működő nyomógépünket, 2020-tól kizárólag csomagolóanyag-gyártással foglalkozunk, s végül a tavaly lezárult papírfeldolgozó kapacitás bővítése és azt követően a Kartonpack megvásárlása jelentették a főbb mérföldköveket eddigi történetünkben.

A szakember-utánpótlás helyzete

A nyomdaiparban általános a szakemberhiány, nálunk Nyíregyházán ez talán még jobban kiéleződik, csak magunkra számíthatunk, nincs a közelben másik nyomda, ahonnan elcsábíthatnánk szakembert. A belső képzést már húsz éve csináljuk, bevált. A Kartonpacknál jó a szakmai gárda, a cég hányatott sorsa szerencsére ezt nem befolyásolta.

Várható összeolvadás a két cég működésében?

Sok közös működési verziót végiggondoltunk, mire oda jutottunk, hogy nem változtatunk semmin. Két teljesen különálló entitásként működik a Color Pack és a Kartonpack, azt leszámítva, hogy az előbbi tulajdonosa az utóbbinak. Hisszük, hogy szakmailag sokkal több érték van a megvásárolt cégben, mint amit a számok mutatnak.

Operatív szinten változatlan marad a Kartonpack működése, a szakmai gárdával elégedettek vagyunk, csak a cégvezetést redukáltuk két főre: Németh Péter cégvezető és én látjuk el ezeket a feladatokat. A munkaidőnk hatvan százaléka a Color Pack, a negyven százaléka a Kartonpack ügyeivel telik – tudtuk meg Zsukk Lászlótól.

Drasztikusan gyorsan történnek a piaci változások

Igen, valóban nagyon rugalmasnak kell lenni, még akkor is, ha a mi szegmensünk relatíve változásgálló. Az FMCG termékek közül munkáink hozzávetőleg nyolcvan százaléka az élelmiszeripar számára készít csomagolóanyagokat. Egy-éves viszonylatban kiegyenlítődnek azok a nagy kilengések, amit a piaci igények mutatnak.

A Color Pack gyakorlatilag száz százalékban az FMCG piacra dolgozik, míg a Kartonpack csaknem teljes egészében a gyógyszer-csomagolási szektort szolgálja ki.

Két teljesen különböző piacra dolgozik a két nyomda...

...mégis félelmetesen sok a számok alapján a hasonlóság. A tavalyi számokat tekintve mindkét vállalat százfős létszámot foglalkoztat, mindkét nyomda két-két nyomógéppel és három-három dobozragasztó berendezéssel rendelkezik, a Kartonpacknál három stancgép van, a Color Packnál négy és mindkét nyomda árbevétele 3,8 milliárd körüli volt a 2023-as évben.

A munkák átcsoportosítása mennyire jellemző a debreceni és a nyíregyházi helyszínek között?

Nem jellemző, de olyan már volt, hogy a Color Pack-tól egy nagy munka kivitelezését megosztottuk a Kartonpackkal, de a gyógyszeripari előírások és tanúsítások miatt ez a másik irányba nem működhet.

Hogyan lettél nyomdász?

Zsukk László és fia Zsukk László példája az egyik legjobb recept arra, hogyan lehet sikeresen megváltani egy családi vállalkozásban a generációváltást. A Color Pack létrejöttét azt is determinálta, hogy a nyomdaipar felé orientálódj.

Mikor jött el az a pillanat, amikor már teljesen saját céloknak érezted a nyomda felvirágoztatását?

Az első pillanattól fogva. Nem gondolom, hogy a saját céljaimért küzdöttem volna, inkább a mi céljainkért. Teljes egyetértésben közösen tűztük ki a célokat, egyszerűen belenőttem a szerepbe, hogy átvegyem a nyomda irányítását. Ehhez apám nagy türelme, szeretete és bizalma kellett irántam, amiért hálás vagyok neki.

Mit szeretsz a legjobban, új dolgot építeni vagy inkább a meglévőt működtetni?

Az elmúlt huszonnégy év alatt rá kellett jönnöm arra, hogy egy meglévő dolog fenntartásában és működtetésében nem vagyok jó, viszont az új dolgok elindítása, a lehetőségek felfedezése, a stratégia kidolgozása könnyedén és jól megy nekem. Mérnök vagyok, kereskedő vagyok, de tudom, hogy nem vagyok jó ügyvezető, és ezt a feladatot a Color Packnál átvette tőlem gazdasági igazgatónk, Németh Péter Gábor, aki született vezető.

Hiszel a szívvel-lélekkel végzett munkában?

Igen, olyannyira, hogy nemrég egy HR szakember, Klénai Laura is csatlakozott nyomdánkhoz, és a tevékenységét nagyon hasznosnak találom. Első ténykedése az volt, hogy előkészítette a kollégákkal végzendő személyiségtesztet. Mielőtt munkához látott volna, megkértem, hogy próbálja ki rajtam. Miután az eredményből magamra ismertem, láttam, hogy tényleg működik a dolog. Az a célunk, hogy mindenki a képességeinek, erősségeinek leginkább megfelelő feladatokat kapjon, így növelve a hatékonyságot, miközben mindenki sikerélményt él át és élvez a munkáját.

Az önismeret és az emberismeret alapvető a sikerességhez. Valamiért úgy alakult, hogy Magyarországon a vita egy pejoratív fogalommal vált, pedig a véleménykülönbség segít több nézőpontot ütköztetni azonos cél érdekében. Szeretek olyan kollégákkal dolgozni, akiknek van véleményük és bátorságuk is kiállni az elgondolásaik mellett. A szenvedély és elhivatottság visz előre bennünket.

Szerinted nálatok min múltott a generációváltás sikeressége?

Azon múlt, hogy a Color Pack felvirágzik vagy belepusztul a generációváltásba, hogy fel tudtam építeni azt a menedzsmenetet, aki a jövő felé vezeti a céget és megtalálom-e magam mellé azokat az embereket, akik úgy támogatnak a feladataimban, hogy végtelenül kritikusak. Nekem olyan emberek kellene, akik megvédenek a saját hülyeségemtől, mert más hibáit látom én is. A csapatom minden tagjánál a Color Pack érdeke állnak az első helyen.

Sok nyomdász családban otthon is szakmáznak...

Számos példát tudnék említeni, ahol egy családi vacsora gyorsan átcsap termelési értekezletbe. Nagyon jó a kapcsolatunk Apuval, de nem viszzük haza a munkát. Reggeltől estig dolgozunk, az otthon töltött időt megbecsüljük. Apuval eljutottunk olyan szintre, ha nem a cégnél va-

gyunk, évente jó, ha ötször beszélünk a nyomdáról. Nem téma, régen sem volt az, vannak más, a család számára fontos megbeszélőnivalók, arra fordítjuk a figyelmet.

Minden sikeres férfi mögött egy nagyszerű nő áll. Ez a mondás érvényes a ti családotokra is?

Abszolút. Fontos szerepe van a sziklaszilárd családi háttérnek. Ez teszi lehetővé, hogy száz százalékban arra tudjak koncentrálni, amire kell. Tilda, a feleségem oroszánrészt vállal ennek a hátszónak a fenntartásában – amit ezúton is köszönök neki!

Mikor jött el az a pillanat, amikor azt érezted, hogy már nyomdász szíved van?

Én ebben nem hiszek, nem tudom, hogy nyomdász szívem van-e. Amikor a nyomdaiparba beleszóppentem, nekem még egészen más terveim voltak. Be kellett látnom ép ésszel, hogy az apám egy olyan lehetőséget adott a kezembe, ami kihagyhatatlan. Az volt a feladat, megtaláljam, hogy mit szerethetek ebben a lehetőségben. Ha földünk lett volna, agrár szívem lenne, ha fémöntődének, akkor meg olyan. Van határozott jövőképünk és perspektívánk, és nyitottak vagyunk az új dolgokra.

Ha azt csinálod, amit szeretsz, az a szabadság; ha szereted, amit csinálsz, az a boldogság.

Raphaëlle Giordano

A nyomdaipar nemzetközi ünnepe

REKORDSZÁMÚ SZERZŐDÉST ÍRTAK ALÁ A DRUPA 2024-EN

A drupa 2024 minden várakozást felülmúlt. Kiváló értékelést kapott a világ minden tájáról érkezett látogatóktól, akik új ötletekkel és világos jövőbeli kilátásokkal hagyták el a vásárt. Számos aláírt szerződés és technológiai újítás ihlette meg a nyomda- és csomagolóipart.

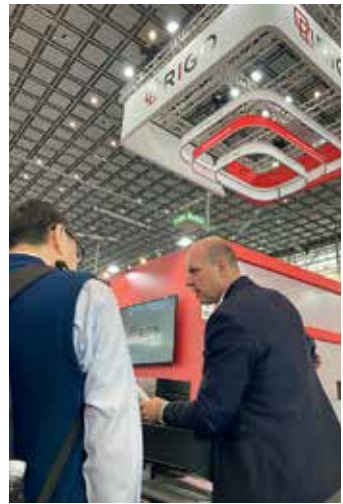
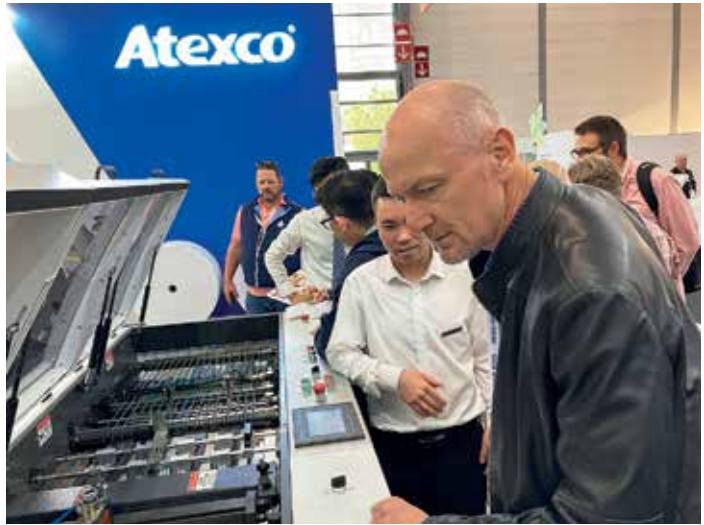

Tizenegy nap után, június 7-én sikeresen zárult a düsseldorfi drupa 2024, a világ első számú nyomtatási technológiai szakkiállítás. Lenyűgözően demonstrálta egy egész ágazat előrehaladását, és bizonyítja az iparág működési kiváló-

ságát. Ötvenkét ország 1643 kiállítója mutatta be az innovációk kiemelkedő bemutatóját a düsseldorfi kiállítóterekben, és felejthetetlen előadásokkal nyugtázta le a szakmai látogatókat. A látogatók nemzetközi aránya 80% volt, a résztvevők 174 országból érkeztek, ami rekordszám. Európa után Ázsia volt a legerősebben képviselt régió 22%-kal, ezt követi Amerika 12%-kal. Ázsia, Latin-Amerika és a MENA régió nagy növekedési potenciállal rendelkező piacok, ami a kiállítói jelenlét és a rendelésállomány jelentős növekedésében is megmutatkozott. Számos kulcsszereplő, mint például a Bobst, a Canon, a Fujifilm, a Heidelberger Druckmaschinen, a HP, a Horizon, a Koenig & Bauer, a Komori Konica Minolta, a Kurz és a Landa arról számolt be, hogy olyan szerződéseket írtak alá, amelyek jelentősen felülmúlták a várakozásokat. Egyes esetekben a kitűzött értékesítési célokat már a vásár első

napjaiban teljesítették. A Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület a 6 Csarnok C szektorában, a RIGO Kft. standján várta a látogatókat, kétszáz fő drupás látogatását szervezte, és a Magyar Grafika májusi számának mellékleteként létrejött Drupa Travel Box helyszínen történő kiosztásáról gondoskodott.

Erhard Wienkamp, a Messe Düsseldorf ügyvezető igazgatója nagyon elégedett a vásárral: „A drupa figyelemre méltó módon erősítette meg pozícióját és egyedülálló vonzerejét az iparág vezető szakkiállításaként. A lenyűgöző nemzetközi hangulat és mindenekelőtt a látogatók magas döntési kompetenciája biztosította egyrészt a vásári standokon az elmélyült és megalapozott technikai megbeszéléseket, másrészt pedig számos közvetlen befektetési döntést. Kiállítóink beszámoltak nekünk a nagy volumenű adásvételi szerződésekről.”

Dr. Andreas Plefske, a drupa Bizottságának elnöke a drupa kivételes helyzetét és jelentőségét hangsúlyozta: „A drupa egyedülálló módon új megközelítéseket és új technológiákat képvisel. Nemcsak a legnagyobb, hanem a legfontosabb globális platformja iparágunknak, mert a teljes nyomdaipar találkozik a világszerte szakkiallításokon. Felbecsülhetetlen értékű volt a leadek generálásában. Sehol máshol nincs lehetőség arra, hogy ennyi új nemzetközi kapcsolatot létesítsen a világ minden tájáról ilyen rövid idő alatt egy helyen.”

AZ IPARÁGI DÖNTÉSHOZÓK NAGYON ELÉGEDETTÉK

A kiállítók méltatták a látogatók magas szintű döntési kompetenciáját. Ők pedig a 18 kiállítói csarnok termék- és szolgáltatás kínálatát értékelték. Az összes látogató körülbelül 96%-a erősítette meg, hogy maradéktalanul elérte a látogatásával kapcsolatos célkitűzéseket. Több mint 50%-kal a legtöbb érdeklődő a nyomdaiparból érkezett, ezt követi a csomagolóipar, amelynek részesedése jelentősen megnőtt, és amely növekedés motorjaként számos kiállító fókuszában állt. A vásári standokon sok neves márkatulajdonost fogadtak. Összesen 170 000 szakmai látogató vett részt a drupa 2024-en.

A DIGITALIZÁCIÓ MINT MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐ

Az automatizálás központi szerepet kapott az idei drupán, nagy hangsúlyt fektetve az AI-ra és

az intelligens munkafolyamatokra, beleértve a szoftvermegoldásokat is. Világossá vált, hogy a digitális és analóg technológiák ideális esetben kiegészítik egymást, és előnyösek egymásnak. A hagyományos iparági vezetők digitális megoldások széles skáláját mutatták be, míg a digitális úttörők hagyományos összetevőket integráltak kínálatukba. A robotika fontos szerepet játszott a kiállítótermekben, és szemléltette az okosgyár felé vezető utat.

ÁTALAKULÁS ÉS NÖVEKEDÉS

A drupa teljesen világossá tette, hogy az iparág nagy lehetőségeket rejt magában a jövőre nézve, még sok kihívás ellenére is, és a kilátások biztatóak. Az elmúlt pénzügyi évben a globális nyomdaipar mintegy 840 milliárd eurós forgalmat ért el (forrás: Smithers), és továbbra is változó ütemben fejlődik világszerte.

„A 2024-es drupa kiállításon első kézből tapasztalhattuk meg, mennyire releváns és ellenálló ez az iparág” – összegzi *Sabine Geldermann*, a drupa igazgatója (Portfolio Print Technologies). „A közösség eltökélt szándéka, hogy együtt határozzák meg a jövő irányát. A minden kontinensről és az ipar minden területéről érkező emberekkel folytatott eszmecsere rendkívül gazdagító és inspiráló volt. Körülbelül 50 nagy delegációt üdvözölhettünk különböző nemzetekből, és számos, világszerte aktív egyesület és szervezet választotta a drupát konferenciái és elnökségi ülései ideális helyszínéül.

Együtt erősebbek vagyunk. A szakkiállításon megkötött számos új stratégiai szövetség tükrözte azokat a lehetőségeket, amelyek csak ilyen koncentrált formában lehetségesek a drupánál: személyes találkozás a világ más országaiból érkező piaci szereplőkkel, az alapkompenciák

szinergiahatásként való felhasználása, hálózatok kialakítása és a piac előremozdítása együtt.

FÓKUSZBAN A FENNTARTHATÓ TECHNOLÓGIÁK

A technológia a kulcsa a fenntarthatósági célok elérésének – a drupa kiállító ezt számos gyakorlatorientált fejlesztéssel és konkrét megoldással illusztrálták. Elsődleges prioritást élvez az erőforrás-hatékonyság és a működőképes körforgásos gazdasághoz vezető út. Ezenkívül a VDMA, a Német Gép- és Berendezésgyártók Szövetsége *Touchpoint Sustainability* című kiadványa bemutatta a legkorszerűbb innovációkat, a bevált gyakorlati felhasználási eseteket, és messzemenő kitekintést adott a fenntartható nyomdaipar jövőjére.

ÉRTÉKES TUDÁSÁTADÁS

A kiterjedt támogató program öt nagy kaliberű speciális fórumával, a drupa kockával, a drupa next age (dna) és a Touchpoints Packaging, Textil és Fenntarthatósággal nagyon jól fogadta. Az állandó változások és az ebből eredő új üzleti modellek idején intenzív tudásátadást és fontos útmutatást nyújtottak. A drupa partnereivel együtt a lenyűgöző iparági szakértelemre és célcsoportjai jövőbeli témákra összpontosított. Különböző kulcsfontosságú témákban vezetett tórák zárták a vásári élményt.

A következő drupa 2028-ban lesz.

Több mint egy kiállítás

A NYOMDAIPAR LEGFONTOSABB KIÁLLÍTÁSA NEM CSUPÁN AZ ÚJDONSÁGOKRÓL SZÓL. DE MI MINDENRŐL MÉG?

Németh László

A nyomdaipar és a vele kapcsolódó csomagolóipar jellemzően lokális és szolgáltatás jellegű gyártói tevékenység, amit a vevői oldalon talán nem befolyásolnak közvetlenül a drupán látott trendek, de valójában minden termelőberendezéssel kapcsolatos jövőbeni beruházásunk, gépbszerzésünk nagyon is érintett a gépgyártókra ható változásokon keresztül.

A világ legjelentősebb nyomdaipari kiállítása a drupa, ahol nyolc év után végre újra Düsseldorfban találkozhatott a szakma. Tizenhét hatalmas csarnokban bolyongva kereshettük az újdonságokat és próbáltuk felismerni a trendeket. Átlagosan napi 16 000 lépés is kevés volt, hogy a teljes repertoárt megismerhessük. Három fő trend azonban könnyen felismerhető volt már azelőtt is, hogy teljesen kikészítettük a lábainkat.

Az első tény, hogy érezhetően kevesebb kiállító volt jelen és a látogatók száma is alacsonyabb volt. Talán nem meglepő, hogy az elmúlt nyolc év nyomott hagyott a nyomdaiparban is. A világjárvánnyal, gazdasági válsággal és háborús konfliktusokkal tűzdelt időszak okozott némi visszaesést. (Bár én, bevallom, látogatószám-növekedésre számítottam, ezért engem ez meglepett.) Normál esetben azt gondolná az ember, legyintve, hogy ez normális is lehet és kell pár esztendő míg újra felfut az érdeklődés, és természetes velejárója az eseményeknek a látogatószám csökkenése, de cégvezetőkkel és kereskedőkkel beszélgetve észre kell vennünk, hogy itt nem a „visszapattanásról” kell beszélgetnünk, hanem valójában az történik, hogy gyors ütemben változik a világ és már sosem lesz ugyanolyan, mint volt. A cégek és az emberek gondolkodása már nem ugyanaz, mint korábban.

A Covid előtt az üzleti életben szinte természetes volt, hogy a kereskedők és cégvezetők személyes kapcsolattartásra esküdtek. Azonnal beültek a kocsiba, vagy felültek a repülőre, gyakran látogatták az ügyfeleket. Ma már online történnek

a megbeszélések, és tényleg csak akkor utaznak az emberek, ha okvetlenül szükséges. Az „első randi” az üzleti életben is egyre inkább online történik, sokan egyre több webes megoldással igyekeznek az ügyfeleik kezét fogni, és a saját szolgáltatásaikat olykor virtuálisan igyekeznek bemutatni. Ez nem is mindig nyilvánosan történik, gyakran testre szabottan a háttérben, gyönyörű kifejezéssel elve ügyfélspecifikusan. Aki ügyesebb (hatékonyabb) az online megoldásokban, az versenyelőnyhöz jut általuk. A személyes kapcsolat nélkülözhetetlen, de mellette digitális értelemben is kaphat egy ügyfél kiemelkedő minőségű VIP-kiszolgálást.

A második tény annak tűnhetett fel, aki már járt korábbi drupákon is. A legnagyobb szereplőket egyfajta ésszerűsítés és visszafogottág jellemezte. A régi nagy cégek standjai továbbra is hatalmasak voltak, de pazar megjelenésük mellett érződött a marketingköltségek racionalizálása és számos nagy gyártó kevesebb géppel jelent meg, pontosabban nem a teljes kínálatlalt. A kisebb és közepes cégeknél volt észrevehető, hogy nem mindenki volt jelen. Az idei drupa talán még a kiválás és puhatólódzás időszaka, de az is lehet, hogy egy lefelé irányuló trend kezdete?

A harmadik és legszembetűnőbb változás az az ázsiai gyártók és cégek hatalmas aránya. Nehéz alábecsülni, hogy milyen mértékben válto-

zott mindez, így azt ki merem jelenteni, hogy minden harmadik-negyedik stand ázsiai cégé volt. Ekkora téynyérésre nem számítottam. Kevés olyan régi ismeretgyártó van, akinek ne lenne most már új kínai megfelelője. Azt, hogy mennyire optimális alternatíva egy kínai gép egy európai, vagy amerikai termékkel, vagy akár hazai gyártásúval szemben, egyre nehezebben megítélhető. Tény, hogy még mindig alacsonyabb ár jellemzi az ázsiai gyártókat, de a teljesítményben már nincs lemaradás, legalábbis a prospektusok és az élő bemutatókon látottak alapján. Ugyanakkor nem a teljesítmény szokott a leginkább döntő tényező lenni a beruházástervezéskor. Sokkal inkább a megbízhatóság, támogatás és a megtérülés összességében dönti el, hogy kiben bízunk meg. Mindenkitől, akitől tehettem, megkérdeztem, hogy adott-e már el gépet Európában és talán már nem meglepő módon szinte mindennütt igennel válaszoltak. Erre érdemes odafigyelni. Amikor arra kíváncsi az ember, hogy milyen támogatás jár a gépekhez, akkor vegyes válaszok érkeztek, és nagyon sokan a távszervizes és távfelügyeleti megoldásokat emelték ki. Tényként kijelenthető, hogy félelmetes sebességgel fejlődnek egyes cégek Kínában, és ezt be kell látni. Személyes érdeklődésemből fakadóan erős figyelmet fordítottam a nyomdaipari gépek (látható) minőségére és a szoftverekre. A gépek minősége (minőségérzete) kétségtelenül rohamosan fejlődik, de a szoftverek lemaradásban vannak. Egyre gyakrabban felmerül az a kérdés, hogy egy új gépet hogyan lehet az adott cég létező termelési vagy vállalatirányítási rendszeréhez illeszteni? Ezekre még nem kapunk megnyugtató válaszokat a kínai gyártóktól. A kezelőfelületek is több évnnyi lemaradásban vannak. Pontosabban európai szemmel lemaradásnak érzékelhetjük, de

ennek egyébként valós oka van. Ázsiában más-ként gondolkodnak a termelésről. A szoftveres lemaradásuk fő oka, hogy a nyugati gépgyártók régóta sokkal nagyobb hangsúlyt fektetnek a felhasználókra fókuszálva, tehát magára az emberre. Nálunk sokkal inkább a hétköznapi verseny része a jobb felhasználói élményre és a jobb munkakörnyezetre való törekvés. Éppen ezért általánosságban alaposabban átgondolt, áttekinthetőbb és kényelmesebben használható szoftvereket láthattunk nyugati és európai gépeken.

A trendeken túl miről szól még a drupa? Aki kimarad az lemarad?

Kétségtelenül fontos nemcsak a látogatóknak, hanem maguknak a kiállítóknak is felmérni a konkurenciát, és találkozni egymással. Ezen túl a látogatók jelentős része szakmabeli volt, aki stand nélkül ugyan, de szintén mindig szeretne eladni valamit. A látogatók között jómagam is igyekeztem mindenki meglátogatni és kapcsolatokat építeni, „jelen lenni” és pontosan ez az, ami felbecsülhetetlen érték. *Már az előző drupán is felismertem, hogy a drupa a magyar nyomdaiparnak is a legnagyobb találkozója.*

Aki fiatal és olvassa ezt a cikket, jó szívvel állíthatom, hogyha van rá lehetősége, jöjjön el legközelebb nyüzsögni, mert a magyar nyomdaipar vezetőivel találkozhat a drupán és ilyenkor szinte mindenki jelen van, aki számít. A PNYME jóvoltából valóban kézfogásnyi távolságra kerülhet egy kezdő fiatal is a hazai nyomdaipar legjelentősebb vezetőihez. Beszélgethet egy kávé mellett velük a trendekről. Aki már karrierje elején is képes a sorok között is olvasni, az megértheti, hogy egy ilyen lehetőségnek mekkora jelentősége van a szakmai hálózatépítésben, mely nélkül ritkán van siker.

Mit látunk még? Látjuk a digitális gépek fejlődését, egyre nagyobb sebességet érnek el, egyre jobb minőség mellett, és a keskenypályás nyomtatásban már nagyon komoly a technológia térnyerése, ugyanakkor a szélespályán még a 150 m/perc is csak ígélet.

A hagyományos technológiájú nyomdagépgyártók, akik digitális gépeket is fejlesztenek szélespályán, még mindig csak ígérik a nagy sebességet, de valójában köztes lépcsőként hibridgépeket láthattunk. Úgy néz ki, részben ez fogja uralni a következő évek fejlesztéseit a „nagyoknál”. Ezek flexó nyomógépek (olykor ofszet) és digitális gépek keverékei, korlátozott 150 m/perc alatti pályasebesség ígéréssel. Ugyanakkor a magas ár és a nehezen kalkulálható megtérülés nem gyorsítja a terjedésüket, nem beszélve a speciális festékekről, melyeket az új technológiák igényelnek.

Arra is érdemes figyelni, hogy mit nem látunk a drupán? Nem láttunk az igazán jelentős profitra váltható gyakorlati megoldást, ami kihasználná a digitális gépek nagy előnyét, vagyis a változó tartalom nyomtatás lehetőségét. Talán itt lenne az ideje az AI segítségével változó tartalmakat generálni a digitális gépekre... talán ez hozza majd el a digitális gépek reneszánszát.

A korábbi időszak a digitalizációról, a felhőről és a konnektivitásról szólt. Mindent mindennel összekötünk, és szuper minőségbiztosítási rendszereket fejlesztünk. Ez a folyamat továbbra is zajlik. A német gépgyártók az Ipar 4.0 gondolatán keresztül nagy horderejű változást visznek véghez ezen a területen. Az elmúlt évtizedben

ez zajlott, de a vevői igény nagyon lassan épül fel a gyakorlati megoldások és példák kellő számú hiányában. A cégek gyakran egymást figyelve, „utánozva” döntenek a fejlesztéseikről. Kicsit olyan ez, mint a divat világa. Amíg a nagy szereplőknél nem látszódnak egyértelműen a jelentős hatású változások, addig ez tovább lassítja az újdonságok terjedését. Bevallom, arra számítottam, hogy idén elképesztő mesterséges intelligencia által támogatott csodákat láthatunk majd Düsseldorfban, de ebben a tekintetben csalódtam. Nem láttunk.

Ugyanakkor volt pozitív fordulat is. Érzékelhető pozitív változás zajlik a fenntarthatóság és a körkörös gazdaság irányába történő lassú fordulás tekintetében, és ez már nemcsak egy „marketing duma”. Aki ebben részt vesz, annak versenyelőnye származhat a piacon, és a nagy szereplők már nemcsak magukat és a beszállítóikat „kényszerítik” versenyhelyzetekkel a megfelelő irányba, hanem már a vevőiket is ösztönzik. Például a HP kidolgozott egy ügyes pontozásos rendszert, amivel igyekszik a megfelelő irányba terelni a vevőket (nyomdagépek felhasználóit), információkkal és javaslatokkal segítve őket, és jutalmazza, ha egy cég a megfelelő irányba tesz lépéseket. Véleményem szerint ebből érdemes tanulnunk, mert egész értéklánckokra is hatással lehet. A fejlettebb piacokon a környezetvédelem tekintetében is igaz az, hogy a „kockacukorral jobban lehet motiválni, mint az ostorral”. Szerintem Magyarországon is érdemes tanulnunk ebből és idejében ebbe az irányba fordulnunk, mert valós piaci alapon fel fog erősödni a fenntartható megoldások iránti igény.

A drupa sokaknak „kötelező” szakmai program marad, és aki kimarad, az lemarad, legyen az kiállító vagy látogató.

Ártatlanok

LEVELEK A KNER CSALÁD ÉLETÉBŐL, FELOLVASÓSZÍNHÁZI ELŐADÁS

„Lehetetlen, hogy azért, amit végeztem és létrehoztam, a halálosítélet legyen a jutalmam, kedves Miklósom. Ártatlannak érzem magam. Sok álmatlan éjszaka keserves kínlódásába került, amíg azt a feltett kérdést: a magyar népnek szüksége van-e az én pusztulásomra, jobb lesz-e neki, ha elpusztulok, használok-e neki azzal, ha elveszek, eldöntöttem. Rájöttem, hogy nem használ neki. Sőt.” – írta Kner Imre 1939 januárjában egyik barátjának.

Az előadás a *Levelek a Kner család életéből 1938–1949* (2023) című kötet szöveganyagára épül, a felolvasószínház közreműködői a nagy múltú, világhírűvé vált gyomai nyomdász- és művészdinasztia életébe nyújtanak bepillantást Kner Izidor Gyomán, Budapesten és Chicagóban élő leszármazottainak levelei alapján. A dokumentumok megidézik egy magyar zsidó család tagjainak a második világháború előtti, alatti és utáni életesélyeit, elsősorban a *menni vagy maradni* kérdésére adott válaszait, az amerikai életbe való beilleszkedés élményét, a holokauszt áldozatainak és túlélőinek tragikus sorsát.

Az előadás szöveganyagának összeállításában közreműködött az eredeti 700 oldalas könyv leveleinek válogatója Erdész Ádám történész-leveletáros és Szil Ágnes író.

- ◆ Kner Albert – Hirtling István
- ◆ Kner Erzsébet – Hegyi Barbara
- ◆ Kner Imre – Hegedűs D. Géza
- ◆ Kner Endre – Szántó Balázs
- ◆ Kner Zsuzsa – Antóci Dorottya
- ◆ Kner Mihály – Szántó Balázs
- ◆ Narrátor I. – Antóci Dorottya
- ◆ Narrátor II. – Hegedűs D. Géza
- ◆ Rendező: Hegedűs D. Géza
- ◆ Dramaturg: Elek Tibor

Az előadást Gyomaendrődön a Határ Győző Könyvtárban a Gyulai Várszínház produkciójaként, Budapesten a Momkult Kupaletérmeben láthatták az érdeklődők. A gyomaendrődi könyvtárban rendezett előadás teltházas volt.

„A közönség együtt rezonált a darabbal, a művészek előadásával, amelynek végén elérzékenyülve, állótapssal fejezte ki elismerését. Felemelő, megrázó, csodálatos előadás volt, amelyhez hozzájárult az is, hogy itt, Gyomaendrődön közösen élhettük át.

A forrásértékű kiadvány a családtagok közötti levelezésből válogatva mutatja be a Kner családnak a zsidótörvények, a háború és a holokauszt következtében elszenvedett sorsát. A rettenet ideje alatt odaveszett Kner Izidorné, Kner Endre és Kner Imre is. A kivándorolt Kner Albert – aki Amerikában találta meg új életét és rendkívül sikeres pályafutását – leveleivel, csomagokkal, pénzzel támogatta, segítette az itthon maradottakat, biztatva őket a kivándorlásra. A háború vége azonban nem hozott megnyugvást, hiszen Kner Imre fia, Mihály nem tudta feldolgozni szerettei elvesztését, öngyilkos lett. Ezek a tények, amelyeket jószerevével mindenki ismer, akinek fontos a Kner név. A levelek viszont azt is bemutatják, milyen tiszta, érzékeny lelkű, művészi hajlamokkal megáldott család volt a Knerék. Irigylésre méltón fontosak voltak egymásnak, szeretettel, tisztelettel fordultak egymás felé. Őrizték a hagyományokat, miközben nyitottak voltak az újra, a lehetőségekre. Felelősséggel, méltósággal viselték a gyalázatos megpróbáltatásokat, az emberi aljasságot” – tudtuk meg a Határ Győző Könyvtár közösségi médiában közzétett beszámolójából.

Így készült!

A MÁJUSI SZÁM DRUPA TRAVEL BOX MELLÉKLETE

Matusek-Faludi Viktória

A PNYME szervezésében több, csaknem 200 kolléga utazott a drupára. A nyomdaipar világvásárára ellátogató magyar kollégák számára készítettünk Drupa Travel Box címmel egy praktikus apróságokból és hasznos információkból álló csomagot. A csomagot a hollandiai szálláson és a Rigó Kft. standján vendégeskedő PNYME-kollégáktól kapták meg a regisztrált jelentkezők.

A doboz borítását Németh László tervezte és a Magyar Grafika kivitelezői csapatával közös munkával öltött testet. Együttműködő partnereink olyan külföldi cégek képvisel-

tét ellátó magyar cégek, akik a drupán személyesen is részt vettek. A csomagban apró, figyelmességről és kiállítástogató rutinról tanúskodó kellékeket találhattak az utazók,

amik komfortosabbá és hatékonyabbá tették a szakvásárban eltöltött időt.

A jegeskávét, bőrröndcímke, szemüvegtörlőt, névjegy méretű barkácskészlet, golyóstollak, egyedi címkével ellátott mini gyomorkeserű, cukorka színes tasakban, ami egyben nyomtatminta, nyakpánt kávékuponnal és a hibrid médiás legyező, ami QR-kódokkal 16 landing page-re kalauzolta könnyedén a látogatókat. A legyező hasznos eredeti rendel-

tése mellett az alapinformációkat nyomtatásban tartalmazza és minden QR-leolvasáshoz más-más cég praktikus információi, ismertetői és videói tematikus válogatásként tartoztak, melyek a felhasználó telefonján egyszerűen elérhetővé váltak.

Kifejezetten a magyar drupalátogatók számára fontos információkat tartalmazó csomaggal időt és fáradságot takarítottunk meg a Drupa Travel Box tulajdonosának.

A KIVITELEZÉSRŐL

A dobozt készen vásároltuk, 200 példány esetében ez gyors, praktikus és gazdaságos megoldásnak bizonyult.

A legyező és a doboz palástját díszítő szalag 240 g/m²-tömegű GC1-es kartonból készült. A Lemmaco TH PET Silver 22 mikronos fóliáját a Druk-Ker Nyomda kasírozta, majd a Prospektus Nyomda fedőfehér + CMYK + 2 lakk UV nyomtatással kapta meg exkluzív megjelenését a nyomat.

A jobbára kézi műveletekből álló kötetzeti feladatok a Typo-nova Nyomdában készültek, aminek gondos és pontos kivite-

lezését külön is köszönjük Lendvai Lászlónak.

A legyező 17 tagja összehordás után vágásra, sarokkerékítésre és lyukasztásra került, hogy végül egy elegáns ezüst szegeccsel rögzíthetők legyenek a legyezőszerűen szétnyitható lapok.

A készen vásárolt doboz erős hullámkarton palástja jól védte a benne elhelyezett tárgyakat, amik a rendelkezésre álló teret úgy töltötték ki, hogy szállítás közben sem sérült a rakomány, amit a Düsseldorfig történő autózás során életszerű tesztnek vetettünk alá.

Össességében mindenki elégedett volt az eredménnyel, a dobozt átvevő kollégáktól nagyon jó visszajelzéseket kaptunk, a projektben részt vevő cégek képviselői az elvárásuk szerint elérték a kívánt célcsoportot, a kivitelezésben részt vevő nyomdák ismét egy remek örömenélésben vettek részt.

PNYME XLI. küldöttközgyűlés

Tóth Gábor

A Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület 2024. május 15-én 10 órakor tartotta meg éves küldöttközgyűlését. Az előző évek gyakorlatának megfelelően, az eseményt idén is hibrid (online és személyes) módon, a Zoom meeting platformján keresztül szervezték meg. A közgyűlésen személyesen részt vevő kollégák Budapesten a Birdie Events & Wedding rendezvény-helyszínre érkeztek.

A kitűzött kezdési időpontra a 37 fő (100%) küldött közül 21 fő (56%) képviselte magát. A részt vevő szavazati joggal rendelkezők közül nyolc szavazati jog (21%) online, 13 szavazati jog (35%) személyesen vett részt a szavazásokon. Meghatalmazással három fő képviseltette magát. Összesen 21 fő (56%) szavazati jogú résztvevőt regisztráltunk.

Az egyesületi hagyományoknak megfelelően először az elmúlt közgyűlés óta elhunyt tagokról emlékeztek meg a résztvevők egyperces néma csenddel.

Fábián Endre elnök előterjesztette a közgyűlés munkabizottságainak nyílt szavazással történő megválasztását. A közgyűlés jegyzőkönyvvezetőnek választotta meg Tóth Gábort. A mandátumvizsgáló és szavazatszámoló bizottság tagjának választotta dr. Novotny Erzsébetet, Schmidt Dánielt és Tóth Gábort. Jegyzőkönyv-hitelesítőnek választotta Matussek-Faludi Viktóriát és Hausz Attilát.

A közgyűlés napirendi pontjai:

1. AZ EGYESÜLET ELNÖKÉNEK BESZÁMOLÓJA AZ EGYESÜLET 2023. ÉVBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGÉRŐL
Előterjesztő(k): Fábián Endre elnök
2. AZ ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG JELENTÉSE A KÖZGYŰLÉSNEK
Előterjesztő(k): Csősz Gábor, EB tag

3. AZ EGYESÜLET 2023. ÉVI MÉRLEGÉNEK, EREDMÉNYKIMUTATÁSÁNAK ÉS KÖZHASZNÚSÁGI BESZÁMOLÓJÁNAK ELFOGADÁSA

Előterjesztő(k): Fábián Endre elnök,
Tóth Gábor ügyvezető

4. A 2024. ÉVI KÖLTSÉGVETÉS TERVÉNEK ELFOGADÁSA

Előterjesztő(k): Fábián Endre elnök,
Tóth Gábor ügyvezető

5. A TAGDÍJAK MEGÁLLAPÍTÁSA

Előterjesztő(k): Fábián Endre elnök

6. EGYESÜLETI KITÜNTETÉSEK ODAÍTÉLÉSE

Előterjesztő(k): Pesti Sándor, a díjbizottság elnöke

A küldöttközgyűlés az alábbi határozatokat hozta:

1./2024.05.15. kgy. határozat

A küldöttközgyűlés 2023. évben végzett munkájáról szóló **beszámolót** a szóbeli kiegészítésekkel és a válaszokkal együtt **elfogadja**.

2./2024.05.15. kgy. határozat

A küldöttközgyűlés az egyesület 2023. évi tevékenységéről szóló pénzügyi beszámolót és közhasznúsági jelentést 58 946 eFt költség és 53 924 eFt bevétel mellett –5.079 eFt eredménnyel **elfogadja**, valamint az Ellenőrző Bizottság beszámolóját **jóváhagyólag tudomásul veszi**.

3./2024.05.15. kgy. határozat

A küldöttközgyűlés az egyesület **2024. évi tevékenységére vonatkozó terveket** – beleértve a gazdálkodásra vonatkozó terveket 61 280 eFt költség és 65 490 eFt bevétel mellett 4210 eFt tervezett pénzügyi fedezettel, a tagdíjak változatlanul hagyása mellett – **elfogadja**.

4./2024.05.15. kgy. határozat

A küldöttközgyűlés **az egyéni tagdíj túlfizetések összegének a „Nyomdaipari Szakemberképzési Alapítványnak” való átadását elfogadja** és támogatja.

A közgyűlés végén az elnök bejelentette az egyesületi kitüntetések odaítélését és átadta a Díjbizottság elnökének a szót. Pesti Sándor ismertette a bizottság döntéshozatali gyakorlatát, valamint a méltatások kíséretében ismertette a díjazottak neveit. Javaslatként elhangzott, hogy a díjak fizi-

kai átadására az őszi Print Meet-en kerüljön sor. 2024. évi díjazottjaink:

- ◆ Schmidt Dániel – Lengyel Lajos-díj
- ◆ Münnich Dénes – Lengyel Lajos-díj
- ◆ Balog Miklós – Dr. Vámos György-díj
- ◆ Pelbárt Jenő – Dr. Vámos György-díj

Régi/új legény a gáton

A 2024. május 15-ei közgyűlést megelőzően a Papír- és Nyomdaipari Egyesület nyomdaipari szakosztálya koptálással új társelnököt választott. A hagyományoknak megfelelően a nyomdaipari szakosztály vezetését évtizedek óta kettős, társelnöki felállásban látják el. Szabó Szabolcs társelnöki tisztségéről való lemondása óta a szakosztály vezetését Schmidt Dániel egyedül látta el. A koptálási folyamat végén a kiválasztás Hausz Attilára esett, aki a 2025-ben esedékes tisztújításig örömmel vállalta a feladatot és a tisztséget.

Hausz Attilát nem különösebben kell bemutatnunk a szakmai közönségnek, de álljon itt rövid laudációja:

Hausz Attila 1994 óta tagja az egyesületnek. Harmadik generációs nyomdász. Kéziszedőnek tanult a nyomdaipari szakközépiskolában, majd kitanulta a fényképész szakmát is, és ezt követően szerzett nyomdaipari üzemmérnöki végzettséget az Óbudai Egyetem jogelődjén, a Könnyűipari Műszaki Főiskolán. A Szikra Lap-

nyomdában eltöltött több mint tíz év, majd pár kisebb cégnél végzett munka után került 2008-ban a Pénzjegynyomdába, ahol mint a fejlesztési igazgató szakmai asszisztense dolgozik azóta is. Emellett aktív üzemi csoportunk, a Pénzjegynyomda üzemi összekötője/titkára. Kollégáival csoportosan többször is megnyerték a Zsiga Róbert által szervezett „Legjobb magyar nyomdász” versenyt, és 2013-ban pedig egyéni versenyben is elnyerte ezt a címet. Attilát 2022-ben az egyesület Lengyel Lajos-díjjal tüntette ki.

Új elnökség az NYPSZ élén

A Nyomda- és Papír- és Nyomdaipari Szövetség Budapesten megtartotta LIV. közgyűlését és tisztújítását.

Orgován Katalint újráválasztották a Nyomda- és Papír- és Nyomdaipari Szövetség elnökévé.

A 2024 és 2027 közötti időszakban az alábbi elnöksége és felügyelőbizottsága lesz a szövetségnek.

Elnök: Orgován Katalin, Pátia Nyomda Zrt.

Elnökségi tagok: Balizs Attila, Central Dabasi Nyomda Zrt., Borbás Gábor, Mediaworks Hungary Zrt., Hevele Zoltán, Flexo-line 2001 Kft., Katona Eszter, Elanders Hungary Kft., Mile Gábor, Huber Hungary Kft., Ratkovics Péter, Partners Kft., Székely Dániel, Konica Minolta Kft.

Elnökségi tagok: Balizs Attila, Central Dabasi Nyomda Zrt., Borbás Gábor, Mediaworks Hungary Zrt., Hevele Zoltán, Flexo-line 2001 Kft., Katona Eszter, Elanders Hungary Kft., Mile Gábor, Huber Hungary Kft., Ratkovics Péter, Partners Kft., Székely Dániel, Konica Minolta Kft.

Felügyelőbizottság: Berta László, Codex Zrt., Fábíán Endre, STI Petőfi Nyomda Kft., Szentendrei Zoltán, Prospektus Kft.

Elnökségi tagok: Gellér Róbert, Gelbert Eco Print Kft.

Szakma Sztár – 2024

Tóth Gábor

Ha ma megkérdezzük egy nyomdaipari vállalkozást, hogy milyen kihívásokkal kell manapság szembenéznie, akkor a TOP3 ok között biztosan elhangzik majd a „szakemberhiány” kifejezés is. Ezen nem is csodálkozhatunk, hiszen a szakképzőiskolák által képzett nappali tagozatos nyomdász diákok száma évtizedek óta mélyrepülésben van és a cégek korfái sem vetítenek előre pozitív jövőképet. Talán nem kell különösebben magyarázni, de egy ilyen negatív tendenciát megfordítani, sajnos hosszú évekbe és irtózatosszerű erőfeszítésekbe kerül. Erre a munkára vállalkozott 2020-ban egy maréknyi lelkes csapat, akik célul tűzték ki, hogy a nyomdászszakma presztízsét visszahelyezik az őt megillető helyre és minden lehetséges eszközzel támogatják a szakképző iskolákat abban, hogy a nyomdaipar humán erőforrás-igényét kielégíthessék.

Mint az már közsímet, 2022-ben egy intenzív iparági lobbist követően, a nyomdaipari szakmák ismét megjelenhettek a „Szakma Sztár” tanulmányi versenyen. Az elmúlt években a szervezők sok-sok tapasztalattal gazdagodtak a verseny színvonalas lebonyolítása és a Hungexpón megrendezett döntő programja kapcsán. Kijelenthetjük, hogy mára a nyomdaipar legalább olyan exkluzív módon reprezentálja magát a versenyen, mint a divatos autóipari vagy informatikai szakmák.

Az idei esztendőben 41 végzős, nappali tagozatos diák (23 fő nyomdaipari technikus és 18 fő nyomdaipari előkészítő technikus) vágott bele a megmérettetésbe. Az előválogató versenyt követő elődöntőkből szakmánként a legjobb három-három fő juthatott be a döntőbe. A verseny közel öthónapos időtartama alatt a tanárok és diákok intenzíven készültek a nagy fináléra. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara 17. alkalommal, 2024. április 24. és 26. között szervezte meg Budapesten, a Hungexpo Vásárközpont F és G pavilonjaiban a Szakma Sztár Fesztivál kereteiben az országos szakmai versenyek döntőit. A fesztivál keretében 65 szakma 18 szakmacso-

portjában versengtek a dobogós helyezésekért a fiatal szakemberek. Az eseménynek a rendezvény időtartama alatt közel 17 000 látogatója (pályaválasztás előtt álló diák) volt.

A nyomdaipari stand és annak programja idén is egy széles körű iparági összefogás keretein belül valósult meg. A fesztivál időtartama alatt a diákokat nyomdaipari és a papírral kapcsolatos kvízzjátékok, workshopok, biztonsági nyomdatermék bemutató, élménynyomatás, magazinborító-fotózás és izgalmas ajándékok várták. A nyomdaipari stand látogatószáma megdöntve az elmúlt évek rekordjait, elérte az 5000 (!) főt. Ezen diákok nemcsak közvetlen kapcsolatba kerültek iparágunk tevékenységével, de a fenntarthatósággal és a papír környezetbarát tulajdonságaival kapcsolatban is számos értékes információt szerezhettek.

A szervezők (és a szakma) nevében ezúton is szeretnénk megköszönni a projektben részt vevő alábbi vállalkozások és magánszemélyek segítségét és támogatását:

- ◆ ANY Biztonsági Nyomda Kft.
- ◆ BSZC Nyomdaipari Tudás- és Képzőközpont
- ◆ Canon Hungária Kft.
- ◆ Codex Értékpapírnyomda Zrt.
- ◆ Győri SZC Sport és Kreatív Technikum
- ◆ Heidelberg Magyarország Kereskedelmi Kft.
- ◆ Konica Minolta Magyarország Kft.
- ◆ Lamitrade Kft.
- ◆ Magyar Grafika
- ◆ Marzek Kner Packaging Kft.
- ◆ Nyomda- és Papíripari Szövetség
- ◆ Nyomdaipari Szakemberképzésért Alapítvány
- ◆ Nyomtatott Kommunikációért Alapítvány
- ◆ Óbudai Egyetem
- ◆ Papyrus Hungária Zrt.
- ◆ Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület
- ◆ Pátria Nyomda Zrt.
- ◆ PrintCikli – Münnich Dénes
- ◆ Schawk Hungary Kft.
- ◆ STI Petőfi Nyomda Kft.

A 2024. évi Szakma Sztár tanulmányi verseny nyomdaipari helyezettei:

Nyomdaipari technikus

1. helyezett – Váczi Katalin Ilona
2. helyezett – Csókán Kinga
3. helyezett – Pap Olivér

Nyomdaipari technikus / nyomdai előkészítő

1. helyezett – Révész Anna
2. helyezett – Nemes Kasszandra Éva
3. helyezett – Furák Bence Barnabás

A győzteseknek gratulálunk!

Zárásul álljon itt az egyik versenyző gondolata, amely szépen összefoglalja a verseny működési mechanizmusát és azt, hogy miért is éri meg a rengeteg befektetett energia.

„A Szakma Sztár versenyen először mutathattam meg igazán az öt év alatt szerzett szakmai tudásomat, ami számomra meglepő módon jól sikerült. Őszintén, az elején azt sem gondoltam, hogy az elődöntőből továbbjutok. A középdöntőtől nagyon féltem, de utólag látva nem volt rá okom. Úgy gondolom, hogy viszonylag könnyű volt teljesíteni a gyakorlati feladatrészt, és a szóbeli is jól sikerült” – ezt még a döntő előtt nyilatkozta Váczi Katalin Ilona, a Szakma Sztár verseny első helyezetteje.

A fiatal szakember hozzátette: „A verseny három fordulója ébresztett rá arra, hogy kár lenne elhagyni a szakmát, és más irányba elmenni. A helyezéstől függetlenül engem büszkeséggel tölt el, hogy eljutottam ideig.”

Folytatása következik. Találkoz(z)unk jövőre a Szakma Sztár Fesztiválon!

Print Matters 2024 konferencia Bukarestben

Szilágyi Judit

A nemzetközi Intergraf és a NOPA június 14-én közös szervezésben tartotta Print Matters 2024 című rendezvényét Bukarestben. A konferenciára húsz országból több mint 85 iparági szakember gyűlt össze.

Az évente megrendezésre kerülő eseményen Európából és Észak-Amerikából az iparág vezetői, nemzeti nyomdaipari szövetségei vettek részt, elsősorban azért, hogy megvitassák a grafikai ipar jövőbeli kilátásait, megosszák egymással tapasztalataikat, gondolataikat.

Az idei esemény fókuszába az olvasáskutatás, az üzleti folyamatok fejlődése és a grafikai ipar fenntarthatósága került. Szó esett innovatív trendekről, technológiákról, az iparág hosszú távú megküzdési és ellenálló képességéről is.

Nagy volt az érdeklődés a mesterséges intelligencia nyomdaiparra gyakorolt hatása iránt is, melynek kockázatai és lehetőségei számtalanok.

A konferencia bemutatta az Intergraf legújabb kutatását, ami a nyomtatott és a digitális kommunikációt hasonlította össze a hatékonyság, a fenntarthatóság és a fogyasztói szokások szempontjából.

A dinamikus, értékes előadások során esettanulmányokat, uniós jogszabályokról szóló vitákat, ellátási láncok kockázatainak elemzését lehetett bővebben is megismerni.

A konferencia moderátora *Ulrich Stetter*, az Intergraf elnöke, valamint *Håvard Grjotheim*, a NOPA elnöke volt.

Bernd Zipper, a zipcon consulting vezetője előadásában kiemelte a drupa 2024 jelentős eredményeit. Az előadó meglátása szerint a „higher-faster-further” drupa a tömegtermelésről a tömeges testre szabásra való áttérést mutatta be, a változatosabb, kisebb példányszámú, meghatározott régiókra, nyelvekre és célcsoportokra szabott nyomtatásra fókuszált. A nyolcéves szünet után megtartott drupa továbbra is fontos piaci barométerként szolgált.

Dávid István, az Erdélyi Nyomdászok Egyesületének elnöke bemutatta a résztvevőknek a romániai nyomdaipart, ahol 7000 vállalkozásban 18 890 munkavállaló dolgozik.

Riley McNulty, a Keypoint Intelligence alelnöke rámutatott, az európai grafikai iparban továbbra is jelentős nyomás van a piaci árakon, az infláció 2024 első felében jelentősen csökkent, és az energiaárak ugyan stabilizálódtak, de továbbra is magasak.

Cornel Porosnicu, az NX Print vezérigazgatója saját cégének esettanulmányát mutatta be, miként tértek át – igazodva az iparágban kialakuló trendekhez – sikeresen a kereskedelmi nyomtatásról a csomagolóanyag-gyártásra.

Pien Haks, az Intergraf Young Talent Award 2024 győztese díjnyertes pályamunkájában bemutatta, hogyan alakítja át a mesterséges intelligencia a munkahelyeket. Az előadó hangsúlyozta, hogy az elkövetkező évtizedekben minden szakember számára fontos lesz az AI-hoz való hozzáértés.

Kari Spjeldnæs, a Kristiania University College docense és tanszékvezetője saját kutatása alapján bemutatta, mi a különbség a nyomtatott anyagok és a digitális anyagok között olvasás és szövegértés szempontjából. Összefoglalója egyértel-

műen bemutatta, hogy a papíron olvasott tudás sokkal jobban rögzül a digitális eszközön való olvasáshoz képest.

Jeremy Tawedian, az Intergraf kutatási asszisztense áttekintést adott a „Print and Digital Media” projektről, mely 78 tanulmányt elemezve a nyomtatott és a digitális kommunikációs eszközök összehasonlításával foglalkozott.

Eva Vati, a svéd VERIFY vezetője a vállalati fenntarthatóság (ESG) irányelveiről tartott előadást. Az ESG bevezetését követően a nagy méretű nyomdaipari vállalatok beszállítóiktól is meg fogják követelni a fenntarthatósági tanúsítványt, és ez előbb-utóbb hatással lesz a kkv-kra is. Jellemző, hogy az ügyfelek egyre inkább elvárják a környezeti felelősségvállalást nyomdaipari partnereiktől, és jövőben a pénzügyesek is prioritásként fogják kezelni a fenntarthatósági követelményeknek való megfelelést.

Maja Drča, a PEFC uniós képviselője az EUDR-törvény grafikai ágazatra gyakorolt hatásáról beszélt, valamint arról, hogy a bevált erdészeti tanúsítási rendszerek, mint például a PEFC, hogyan segíthetnek a vállalatoknak az uniós követelményeknek való megfelelésben.

A konferencia zárásaként *Ulrich Stetter* beszámolt arról, hogyan készül fel a cég az EUDR törvény végrehajtására.

A Nyomda- és Papíripari Szövetség hosszú évek óta tagja az európai nyomdaipari szövetségeket összefogó Intergrafnak. A NYPSZ elnöke Intergraf board-tagként rendkívül jó kapcsolatokat ápol a többi szövetség vezetésével, munkatársaival, és aktívan részt vesz az iparágat érintő jövőbeli irányok alakításában.

Az Intergraf (www.intergraf.eu) brüsszeli székhelyű ernyőszövetség, az európai grafikai ágazat munkaadóit képviseli 21 országban lévő 22 tagján keresztül. Az Intergraf fő céljai az érdekérvényesítés, az európai nyomdaipar képviselete az ágazat versenyképessége érdekében, az információcsera, a hálózatépítés, a szociális párbeszéd fenntartása. Tevékenységét az Európai Unióval szorosan együttműködve, európai projektek révén tudja megvalósítani.

Az európai grafikai ágazatot mintegy 112 000 nyomdaipari vállalat (95%-ban kkv-k) alkotja, a cégek 640 000 embert foglalkoztatnak, és 82 milliárd euró összeforgalmat bonyolítanak (EU27 + Egyesült Királyság, Svájc és Norvégia).

Tanúsított svájci minőség

BOBST SPO MINŐSÍTÉST SZERZETT A DESZÁN KFT.

Matusek-Faludi Viktória

A drupa vásárt megelőzően a martfűi Deszán Kft. elnyerte Lausanne-ban a BOBST Mex SA cég SPO (hullámkarton) minősítését, így hivatalosan is Magyarország első certifikált kimetszőszerszám-készítője lett. A minőségtanúsított szerszám megfelel a high performance szerszámok követelményeinek.

Bobst minősítést azon készgyártók kaphatnak, amelyek megfelelnek a Bobst által előírt követelményrendszernek. Eddig ezt világszerte 45 kimetszőszerszám-készítő nyerte el, Magyarországon a martfűi Deszán Kft. szerezte meg a certifikációt.

Mit jelent a Bobst minősítés megszerzése?

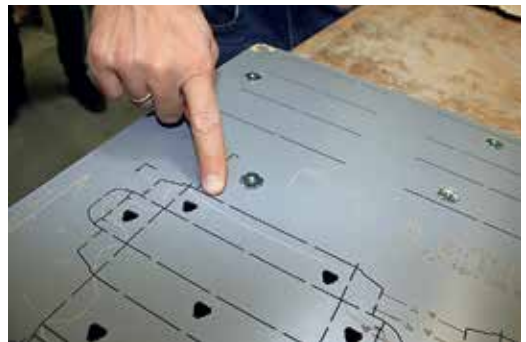
Ez a tanúsítvány nemcsak szakmai elkötelezettségünk és minőségi munkánk elismerését jelenti, hanem további garanciát is nyújt megrendelőink számára, hogy a lehető legmagasabb színvonalú termékeket és szolgáltatásokat nyújtunk. A Bobst csúscategóriás kimetszőberendezéseikhez igazított minőségi követelményeknek megfelelő szerszámok gyártására alkalmas rendszerünket a Bobst auditálja évente. A Bobst néhány éve hozta létre a certifikációs programját, hogy a csomagolóipar számára prémium minőségű kimetszőgépek álljanak rendelkezésre – tudtuk meg Szántóné Herczeg Klára ügyvezető igazgatótól.

Tanúsított svájci minőség

Két különböző kategóriában lehet indulni a minősítésért, a hullámkarton és hajtogatott kartondoboz termékek gyártására. A Deszán Kft. első lépésben a hullámpapírlemez termékek kimetszéséhez készített szerszámok gyártásához szerezte meg a Bobst minősítést.

A Bobst a legmagasabb követelményeknek megfelelő szerszámgépeihez néhány éve világszinten létrehozta a minősített beszállítói programot, amivel garantálja a kimetszőszerszámok minőségi színvonalát is. Különböző felszereltségű szerszámokat készítünk a példányszámú és a multinacionális tömeggyártású termékek előállításához egyaránt – foglalta össze Szántó Tibor műszaki és fejlesztési igazgató.

A minősítéshez vezető út

A minőségtanúsítás feltételeinek eléréseért rengeteget dolgoztunk, gépberuházást is véghez vittünk, és az elmúlt két év alatt sokat finomítottuk gyártási folyamatainkat, egy nagyon komplex előkészítési folyamattal jutottunk el a Bobst minőségéig.

A folyamat során kialakított technológiát alkalmazzuk és hasznosítjuk az összes nálunk készült kimetszőszerszám előállításánál, független a megrendelés nagyságrendjétől, a legkisebb és legegyszerűbb stancszerszám is olyan gondossággal és precizitással készül, ami megfelel a szigorú Bobst előírásoknak – ismertette a minősítés folyamatát Fekete Zsolt a projekt vezetője.

A minősítés megszerzése árváltozást is jelent?

A certifikált high performance szerszámok nem olcsók, mert a felhasznált anyagok speciálisak.

A nagy sebességű futtathatóság 9000–12 000 ütem/óra rendkívüli igénybevételt jelent a kimetszőszerszámoknak, amit speciális alapanyagok megfelelő módon történő felhasználásával lehet biztosítani. Ugyanakkor az egyszerű szerszámok esetében nincsen árváltozás, hiszen ugyanazokat az alapanyagokat használjuk fel az előállításukhoz, mint a minősítést megelőzően. További előny az egyszerű szerszámok felhasználóinak, hogy a beállítási idő csökkenése ezeknél a kimetszőszerszámoknál is érvényesül – nyilatkozta Fekete Zsolt a projekt vezetője.

Szenvedélyünk a minőség

Egy nálunk készülő általános szerszám nagyon közel van a high performance szerszámokhoz, mert a gumizási technológia itt is alkalmazásra kerül, ami a kimetszés jó minőségét garantálja.

A megrendelők részéről nem elvárás a certifikáció, de nagyobb biztonságot és bizalmat jelent a számukra, hogy az elvárt minőséget kapják. Magáért beszél az a tény is, hogy az újonnan telepítésre kerülő Bobst berendezésekhez az első két kimetszőszerszámot a Deszán Kft. készíti. Bár a Bobst minőségét érték el, a kimetszéshez a többi világmárka számára is ugyanolyan jól használhatók a kimetszőszerszámok – tette hozzá Szántó Tibor műszaki és fejlesztési igazgató.

Versenyfutás az idővel

A certifikáció fontos előnye, hogy a gyors átállást és hatékonyságot támogató pontosság, valamint a standardizáció lehetővé teszi a felhasználók számára a beállítási idők minimalizálását. A szerszámcsere és beállítási idő a példányszámtrendeket tekintve egyre nagyobb jelentőséggel bír – mutatott rá a megrendelők számára fontos előnyökre Szántóné Herczeg Klára.

Lamina és Bickers

SZERETNÉL TE IS POP/POS DISPLAYEKET KÉSZÍTENI SZENVEDÉS NÉLKÜL?

Csbai Bernát – Szabó Szabolcs

Grimex Magyarország Kft.

A popupok és displayek készítése talán egy-két évtizede még stresszes műveletnek számított, de mára már gyerekjáték. A Bickers és a Lamina az idei drupán bizonyította, hogy *TE is készíthetsz ilyen termékeket, méghozzá erőfeszítés nélkül.*

A POP és POS displayek már az 1950-es években, közvetlenül a második világháborút követően részei voltak az életünknek. A fogyasztási cikkek forgalma hirtelen megnőtt, ami nagy versenyt hozott a reklámozás világában. Erre az időszakra tehető a POP/POS displayek tömeges megjelenése, melynek egyetlen célja a vásárlók figyelmének felkeltése és az impulzusvásárlás ösztönzése volt. Mára már a rendezvények és üzletek elengedhetetlen elemévé váltak, és a kezdeti sikerek óta több mint tízmilliárd dolláros üzletté nőtte ki magát.

Te is láttad a drupán kiállított Bickers és Lamina rendszereket, amikkel gyerekjáték a POS/POP displayek készítése?

A Bickers Gluejet XY egy négyállomásos automata ragasztóasztal, ahol akár egyszerre négy különböző mintájú ragasztást is elvégezhetsz. Hotmelt vagy hidegragasztó? Miért ne dolgoznál mindkettővel? Az új technológiás TRIPLE-Smart-Head egyszerre tartalmaz hidegragasztó egységet és két 45 fokos szögben álló hotmelt fejet. A hotmelt megfogja és egyben tartja a két ragasztandó felületet, így a hidegragasztónak lesz ideje megszilárdulni. A kétféle ragasztó használata számos új ragasztási módot tesz számodra elérhetővé, és jelentős költségcsökkenést is eredményez a hagyományos kézi hotmelt ragasztással szemben.

A legújabb Tapejet rendszerrel a kétoldali ragasztószalag felhelyezését automatizálhatod szinte bármilyen irányban. Felejtse el a fárasztó kézi módszereket és képzelj el, hogy a termelési időd akár harmadára is csökkenthető, miközben több terméket készítesz! A Tapejet ragasztóasztal forgófejes egysége képes villámgyorsan hosz-

szanti és átlós irányban is tökéletes pontossággal felvinni a szalagokat minden egyes alkalommal.

Ha még gyorsabb termelést szeretnél, a Lamina Displayline és Popupline rendszereit neked találják ki!

A Lamina Displayline egy egyedülálló egyemenetes, nonstop automata ragasztó- és hajtogató gép, amivel gyerekjáték lesz egy-kettő- vagy akár háromrészes displayeket készítened. A Lamina Displayline automata rendszerében a „Pick & Place” technológia könnyíti meg neked a displayek és popupok készítését. Egy vákuumszalagos adagoló betölti a részelemeket, majd a ragasztás és a hajtogatás automatikusan történik. Végül a kész display áthalad egy présállomáson, ami biztosítja az egyenletes minőséget minden alkalommal.

Hagyd meg a kínládást a versenytársaidnak, és készíts gombnyomásra displayeket és popupokat!

A Lamina Popupline teljesen automatizált rendszerével egyszerűen készíthetsz környezetbarát, gazdaságosan szállítható popupokat. A rendszer egy menetben összeilleszti a kartonlapokat a műanyagmentes merevítéssel és a popupok összehajtva, szállításra készen várnak a másik oldalon. Össze- és szétszerelésük egyetlen mozdulattal történik, így másodpercek alatt készen állnak a megjelenítésre.

A Lamina és Bickers rendszereivel neked is zöldebb, energia- és költséghatékony displaygyártásod lehet!

Szintet lépnél már Te is a popupok és displayek területén? Akkor látogass el a <https://www.grimex.hu/lamina-bickers-drupa2024> oldalra és tudj meg többet a Lamina és Bickers rendszereiről.

Automatizált jelentések a ScrollMAX-ban

AZ ADATTÁMOGATOTT DÖNTÉSHOZATAL JÖVŐJE

A ScrollMAX vállalatirányítási rendszer automatikus jelentései forradalmasítják a nyomda- és csomagolóipar működését. Ezek az eszközök elengedhetetlenek a hatékony működéshez, hiszen lehetővé teszik, hogy a vállalatok mélyebb betekintést nyerjenek folyamataikba, átlássák elért eredményeiket és adattámogatott döntéseket hozzanak.

MÉRT ADATOK, MEGALAPOZOTT DÖNTÉSEK

A Scroll következetes, rendeltetészerű használatával a szervezetek olyan helyzeti előnyre tesznek szert, amit egyéb módon elérni csak befektetett erőforrásaik többszörösével lennének képesek. A Scroll önállóan elvégzi a feladatok többségét, hiszen összegyűjti, rendszerezi az adatokat, elemzi azokat, és prezentálja is a vállalat vezetése által elvárt jelentéseket. Az automatikus jelentések egyik legnagyobb előnye, hogy a döntéshozók mindig naprakész információkkal rendelkeznek. Akár napi, heti vagy egyedi igényekre szabott jelentésekről van szó, a ScrollMAX rendszer lehetővé teszi, hogy az adatok mindig a megfelelő időben és formátumban álljanak rendelkezésre.

NAPI JELENTÉSEK. AZ OPERATÍV KIVÁLÓSÁG ESZKÖZEI

A ScrollMAX napi jelentései minden reggel automatikusan készülnek el, részletes tájékoztatást nyújtva az előző napi tevékenységekről. Ezek a jelentések kulcsfontosságúak a kereskedelmi, pénzügyi és termelési osztályok számára, mivel gyors reagálást tesznek lehetővé a felmerülő problémákra és optimalizálhatják a napi működést.

A különböző divíziók számára testre szabott jelentések speciális adathalmazokat kínálnak.

Tipus	Mennyiség	Idő	Normálított óra	Forma szerinti	Elért %	Összesítő	Elírt norma	Dolgozók
Egyéb eladható	0	0:00	0:00	0:00	0,00	0,00	0	
Eladási idő összesen	0	7:44	7:44	3:43	47,85	73,65	0	
Termék, nem eladható	0	0:10	0:10	0:20	200,00	1,59	0	
Kieső idő	0	2:36	0:00	0:00	0,00	24,78	0	
I. műszak összesen	0	10:30	7:54	4:02	51,26	100,00	0	
Beigazítás	2	1:30	1:30	1:30	100,25	36,58	1	
Gyártás	13 684	2:01	2:01	2:06	104,24	48,18	8 776	
Egyéb eladható	0	0:00	0:00	0:00	0,00	0,00	0	
Eladási idő összesen	0	3:31	3:31	3:36	102,54	85,77	0	
Termék, nem eladható	0	0:20	0:00	0:00	0,00	6,13	0	
Kieső idő	0	0:15	0:00	0:00	0,00	6,10	0	
I. műszak összesen	0	4:06	3:31	3:36	102,54	100,00	0	
Beigazítás	0	0:00	0:00	0:00	0,00	0,00	0	
Gyártás	24 139	7:33	7:33	3:01	39,93	80,31	3 198	
Egyéb eladható	0	0:00	0:00	0:00	0,00	0,00	0	
Eladási idő összesen	0	7:33	7:33	3:01	39,93	93,21	0	
Termék, nem eladható	0	0:20	0:00	0:00	0,00	4,12	0	
Kieső idő	0	0:13	0:00	0:00	0,00	2,67	0	
I. műszak összesen	0	8:06	7:33	3:01	39,93	100,00	0	
Beigazítás	1	0:58	0:58	0:30	51,72	15,63	1	
Gyártás	7 849	5:12	5:12	3:04	58,84	84,10	1 471	
Egyéb eladható	0	0:00	0:00	0:00	0,00	0,00	0	
Eladási idő összesen	0	6:10	6:10	3:34	57,72	99,73	0	
Termék, nem eladható	0	0:00	0:00	0:00	0,00	0,00	0	
Kieső idő	0	0:01	0:00	0:00	0,00	0,27	0	

A kereskedelmi jelentések az ajánlatokból és munkatársakból dolgoznak, míg a pénzügyi jelentések a vevői és szállítói számlákra koncentrálnak. A termelési osztály számára a rögzített munkalapok és azok mért eredményei alapján készülnek elemzések, amelyek még a nem produktív kieső időt is figyelembe veszik. Az anyaggazdálkodás területén a készlet minimum figyelése, a minőségbiztosításban a hibalapok gyűjtése és a karbantartásban a felvett TMK lapok jelentései gondoskodnak arról, hogy minden érdekelt szereplő teljes képet kapjon.

HETI JELENTÉSEK. STRATÉGIAI ÁTTEKINTÉS ÉS TRENDELEMZÉSEK

A heti jelentések minden hétfőn reggel készülnek el, átfogó képet adva az előző hét és az el-

múlt négy hét teljesítményéről. Ezek a jelentések segítenek észlelni a hosszabb távú trendeket és támogatják a stratégiai döntéshozatalt. A heti jelentésekben szembetűnő, további elemzést igénylő pontok részleteikben tovább vizsgálhatóak a rendszer által biztosított számtalan lekérdezési lehetőségen keresztül.

FELHASZNÁLÓI JELENTÉSEK TESTRESZABÁSA: MAXIMÁLIS RUGALMASSÁG

A Scrollban a felhasználók teljes mértékben testre szabhatják jelentéseiket, hogy azok megfeleljenek egyedi igényeiknek. A rendszer lehetővé teszi különböző adatkombinációk és formátumok használatát, így mindenki a számára legrelevánsabb információkat kaphatja meg. Az új típusú Időszakos jelentések révén a jelentés típusához hozzárendelhetők felhasználók vagy csoportok, míg a Gépek menüpontban megjelölhetők a karbantartás, minőségbiztosítás és termelésjelentésekben érintett gépek. Ekképpen arról is gondoskodhatunk, hogy az érzékenyek ítélt információk és adatok házon belül sem terjedjenek, illetve megkímélhetjük terhelt kollégáinkat a számukra nem releváns információk áradatától.

DASHBOARDOK. EGYEDI KPI-OK? NEM GOND

A ScrollMAX dashboardjai egy felületen jelenítik meg a legfontosabb adatokat, lehetővé téve a felhasználók számára, hogy gyorsan és könnyen áttekinthessék azokat. Itt helyet kaphatnak egymás mellett a pénzügyi eredmények, a kritikus gépek elért teljesítményei, a kapacitáskihasználtság mutatói, az egyedi fókuszterületek mutatói.

Alapja az a korábban debütáló többdimenziós adatelemző eszköz, amely korlátlan számú csoportosítási és szűrési lehetőséget kínál, meg-

könnyítve az egyedi jelentések és kimutatások létrehozását. Az adat- és szűrőmezők, valamint a mező lista segítségével a legkülönbözőbb rendezésekkel érhetőek el a kívánt eredmények. Az előszűrés funkció gyorsítja a lekérdezést, mielőtt a kiválasztott grafikon típusban megjelennének az adatok. Az elkészült táblázatok szükség szerint különböző formátumokban (Excel, HTML, text, XML, PDF stb.) exportálhatók, támogatva a szervezeti egységek munkáját.

AZ INTEGRÁLT HASZNÁLAT ELŐNYEI

Az automatikus jelentések és a dashboardok integrált használata révén a ScrollMAX vállalatirányítási rendszer segíti a nyomda- és csomagolóipari vállalatokat, hogy hatékonyabban működjenek, gyorsabban reagáljanak a változásokra és jobban megértsék működésüket. Ezek az eszközök nemcsak a jelenlegi működési problémák azonosításában és megoldásában nyújtanak segítséget, hanem hosszú távon is hozzájárulnak a vállalatok versenyképességének növeléséhez.

A ScrollMAX rendszer tehát nemcsak egy eszköz, hanem egy teljes körű megoldás a modern vállalatok számára, amely forradalmasítja a jelentéskészítést és az adattámogatott döntéshozatalt. info@scrollmax.hu

Az Alföldi Nyomda és a Prosystem Print Kft.

TÖBB MINT EGY ÜZLETI KAPCSOLAT

Mészáros István

Az Alföldi Nyomda és a Prosystem Print Kft. több évtizedes partnersége számos közös kalandot tud felvonultatni a múltból, ennek egyik oka, hogy a Prosystem, bár ma már nem csak a nyomdaipari és kötetzeti megoldásokat szállítja, hanem csomagolóanyag- és hulladékfeldolgozó gépek megbízható beszállítója is, volt idő, amikor főleg a postpress újítások vezérhajójaként szelte a magyarországi nyomdavidék vizeit. Ez ma sincs másképpen, ugyanazt a jó minőséget szállítjuk évek óta. Eme rövid cikkben nehéz lenne az Alföldi Nyomda majdnem 500 éves történetének minden fontos állomását és beruházási mérföldkövét feleleveníteni, így történetünket a 2015-ös évtől kezdjük, amikor a Covid és a háború még egy elképzelhetetlen disztópia volt és az Alföldi és Prosystem közös munkájának virágkorát éltük.

Ebben az évben helyeztünk közösen üzembe egy Kolbus FA650 frontvágó gépet füles borítós könyvek gvártásához a már meglévő Kolbus KM 473

típusú ragasztókötőgéphez, illetve a KBA Compacta 418-as heat-set nyomógépet. Ekkor vezette be a nyomda az ISO 50001 energiagazdálkodási irányítási rendszert, majd egy évvel később az ISO 12647-2:2013 color management rendszer tette még hatékonyabbá az Alföldi Nyomda működését. Ha már a tengerész hasonlatoknál tartunk, itt már látható volt, hogy az Alföldi Nyomda kibontja az összes vitorlát, és a nagy vizek felé fordítja a hajó orrát.

Még mindig 2015-ben járunk, amikor az Alföldi beruházott egy MBO M80-as hajtogatógépbe, amelyen személy szerint megtanulhattam a kollégáimtól a hengerállítás rejtjelmeit. Volt egy kezdeti ijedtség, miszerint a hengerek gyorsan koptak, de ezt a hiányosságot a gyártó hamar orvosolta.

A 2016-os évben a KBA Compacta 418-as megkapta a regeneratív utánégető berendezését, így a beruházás végképp lezárásra került, az alkotó nem pihent, hanem elkezdett termelni.

A 2017-es év újabb beruházási lehetőségeket hozott az Alföldi számára, a szél itt már rendesen belekapott a vitorládba. Megvásároltak cégünk-től egy Kolbus KM 610-es ragasztókötő gépsort és egy Meccanotecnica Aster EVO típusú cernafűzőgépet. A cernafűző kapcsán nem kellett so-

Kolbus DA270

káig győzködnünk a nyomda vezetését. Az addig vásárolt Aster-elődök már bizonyítottak, mind megbízhatóságban, mind termelékenységben. Viva Italia, viva Bergamo! Ugyanebben az évben született meg a döntés a Kolbus KM 610-es 16 összehordó állomásos ragasztóköti gépsor megvásárlásáról, mely 8000 ütem/óra teljesítményével szépen illeszkedett az Alföldi jövőképebe.

Ebben az évben ugyancsak eladásra került egy MBO K70/4 S-KTL hajtogatógép, 760×1200 mm-es mérettartományban, palettás berakóval. A könyvek biztonságos szállítása érdekében egy Hugo Beck Flexo X csomagológép került a kötetet kiemelt pontjára, mely 60 csomag/perc teljesítményével meggyőzően segíti azóta is a kötetes dolgozók munkáját.

A lélegzetelállító fejlődést csak a térbeli körülmények tudják akadályozni. Ezen megfontolásból a nyomda bővíteni kénytelen, így 2018-ban megépül egy 960 raklap befogadására alkalmas klimatizált ívelőkészítő raktár, 2020-ban pedig egy új csarnok, illetve a régi köteteseti üzemet kibővítve a köteteset újjászületik. 2018-ban bekövetkezik egy váratlan fordulat, melyre sem az Alföldi Nyomda, sem a Prosystem nem számított: a Müller Martini megvásárolta a Kolbus köteteseti tevékenységét/divízióját (kivéve a táblakészítő gépek), így a Kolbus a csomagolóanyag-készítő gépek gyártásának irányába fordult, az Alföldi

Nyomda pedig sok tekintetben választási lehetőség híján maradt.

Aztán 2019-ben a nyomda megvásárolt tőlünk egy Petratto Cordoba 3 típusú bigelő-, ragasztó- és hajtogatógép kirakóval együtt, és egy Kolbus DA 270 táblakészítő gépet sarokvágóval.

A 2021-es év újabb mérföldkőnek ígérkezik az Alföldi és a Prosystem kapcsolatában, melynek során egy Meccanotecnica Multiplex cérnafűző gépsor kerül felállításra, mely két Aster Pro cérnafűzőre dolgozó inline összehordóval kombinált gépsort jelent, ez már a cérnafűzés legfelsőbb ligája. Ezenkívül egy másik forradalmi megoldás került a nyomdába. Magyarországon elsőként egy új MBO K70 hajtogatógép mögé egy CoBo-Stack köteglelakó cobot került az MBO fej-

CoBo-Stack köteglelakó

Baumannperfecta 115 SE típusú egyenesvágógép

lesztésében, így a nehéz fizikai munka lekerült a munkatársak válláról, vagy mondhatjuk: hátról. Ugyanekkor beüzemelésre került a hamburgi Schmedt cég általunk képviselt PräziEdge élnyomtatója, melynek története a technológia újszerűségéből adódóan és érzékenysége okán nem indult zökkenőmentesen, mégis nagyon termelékenynek bizonyult az elmúlt években. Ilyen esetekben mindig van mit javítani és fejleszteni, de az idei drupán az érdeklődők már egy igen kiforrott berendezést láthattak a Schmedt standján, a „titkos szobában”.

2022-ben egy Baumannperfecta 115 SE típusú egyenesvágógép vásárlásával tisztelt meg minket az Alföldi Nyomda, illetve tavaly megérkezett az MBO K80 hajtogatógép egy újabb CoBo-Stack lerakó cobottal, így ezen termelési helyszínen már csak egy gépkezelő kolléga lát el két hajtogatógépet, s mivel a robotok pedig pakolnak és végzik a dolgukat, joggal érezheti magát magányosnak.

Természetesen a felsorolt években nem csak a Prosystem által forgalmazott gépekkel történt beruházások valósultak meg az Alföldi Nyomdánál, hanem a versenytársak is lehetőséget kap-

tak, de meghagyom nekik a dicsekvés lehetőségét más fórumokon.

Az Alföldi Nyomda nem csak egy üzleti partner, nálunk érvényesül az, „ha neked fáj, nekünk is fáj” alapelve. A szerviztevékenységünk során az Alföldi és a Prosystem munkatársai úgy állnak fel, mint két focicsapat, de csak egy kapu van és ugyanoda rugdossuk a gólokat. Egy probléma esetén nem kell oktatni az empátiát, nem kell vázolni egy helyzet súlyosságát, pontosan tisztában vagyunk vele, hogy gyorsan és hatékonyan kell cselekednünk. Ha valami mégsem úgy alakul, azt tudjuk, hogy a körülmények, a gyártókkal történő egyeztetések, segítségkérések időfaktora miatt van, de a célt mindig elérjük, adott esetben mindenki ezen dolgozik. Így a két cég kollégái mindig tudták fejleszteni a jó kapcsolatot, ehhez hozzájárultak közös külföldi Open House rendezvények és ünnepségek vagy vásárok, ahol mindig volt alkalmunk egy-két pohárka mellett a közös sikereket együtt ünnepelni, mindezek során nem csak a közös világlátásunkat, de a humorérzékünket is összecsiszoltuk. Legyen még sok ilyen az elkövetkezendő években.

A papír nagykövete

MURAI GABRIELLA

Matusek-Faludi Viktória

Murai Gabi a kreatív papírok evangelistájaként számos rendezvényt, workshopot szervezett az Europapier Budapest vásárlói számára. Az immár több mint két évtizedes papíros tapasztalat birtokában a nyomdaipar összességére nagy rálátással rendelkezik. A papír szeretetéről beszélgettünk.

Hogy kerültél kapcsolatba a papírokkal és mi a legfontosabb e területen számodra?

Már gyerekkoromban is nagyon szerettem rajzolni, karácsonyi díszeket, üdvözlőlapokat alkotni papírból.

Imádok olvasni, rengeteg könyvem van, a művészeti albumok nagy rajongója vagyok.

A mai napig jegyzetek. Ráadásul kutatások is bizonyítják, hogy a kézzel, papírra való jegyzetelés által jobban megmarad az információ, összefüggésekre ébredünk rá, kondiban tartja emlékezőképességünket.

Ha a legfontosabbat kell kiemelni, akkor a könyv, az olvasás, ezáltal az önfejlesztés, örömszerzés a hangsúlyos számomra.

Melyik rendezvény vagy workshopsorozat a legkedvesebb Neked?

Ez idáig az általam életre hívott, „nevelgetett” Kreatív Klub volt, de idén kaptam egy felkérést Balla Dóra grafikusművésztől egy általa

a MOME-n szervezett Art Book kurzuson való közreműködésre.

Jelenleg ez a legkedvesebb számomra, Balla Dóra, Istvánkó Bea, Salát Zalán Péter mellett, én a papírismerteket próbáltam átadni.

A kurzus lényege, hogy a hallgatók olyan könyvet hozzanak létre, ami a papír kreatív felhasználására épül.

A remek, inspiráló társak/oktatók és a hallgatók energiája, lelkesedése, kreativitása felemelő, felejthetetlen élmény volt számomra.

Mely rendezvényetek kapta a legnagyobb figyelmet, érdeklődést az általatok szervezett alkalmakból?

Egyértelműen a Kreatív Klub (a kreatív-design papírokról szóló rendezvény), ami olyannyira

„kinőtte magát”, hogy a huszadik jubileumi eseményen már 200 fő vett részt. A papírgyárak képviselői külön standokat kaptak, személyesen megmutathatták portékájukat, papírjaikat ügyfeleinknek, három rövid prezentáció szólt az újdonságokról, trendekről, volt lézervágás, magasy nyomás és számos kreatív program.

Volt-e olyan élményed, ami meghatározó volt a papíripar-, -kereskedelem szempontjából számodra?

A gyárlátogatások maradandó élményt nyújtanak, szívmengető bepillantást nyerni a kreatív papírok születésének folyamatába.

Szerencsés vagyok, a bécsi központunk Design Papers csapata minden évben szervez egy Design Meeting-et. Ez egy kétnapos, gyárlátogatással összekötött oktatás, információcsere, ahol minden Europapier ország designpapír-specialistája, termékmenedzsere részt vesz.

Idén Németországban látogattunk meg egy elsősorban színes újrahasznosított papírt gyártó céget.

Milyen trendeket, vásárlásizoklás-változásokat figyeltél meg eddigi tevékenységed során?

Jelen pillanatban a natúr, mázolatlan papírok trendibbek, de mint tudjuk, a trendek változnak. Az újhasznosított papírok egyre népszerűbbek. Fontos irány, hogy az adott arculathoz, csomagoláshoz választanak leginkább illeszkedő alapanyagot. A legtöbb esetben nem a nyomda javasol, hanem a grafikus, az ügynökség, a designer. Az online vásárlások (főleg a koronavírus hatására) az utóbbi években növekvő tendenciát mutatnak, a csomagolóanyagok forgalma érezhetően nőtt. Egyre többen választják a webáruházunkban való megrendelést az ismerős, standard papírok esetében (melyek gyűjteményének kétkötetes katalógusára nagyon büszke vagyok). Ugyan ez egyszerű, kényelmes megoldás, de sokan választják még a személyes, telefonon történő megrendelést és a Cash & Carry áruházunkban való vásárlást.

Milyen új igények merülnek fel a kreatív papírokkal kapcsolatban a nyomdák részéről?

Az állandó, magas minőség, FSC tanúsítás, gyors elérhetőség, alternatív anyag ajánlása alapkövetelmény. A grafikusok, ügynökségek, nyomdai brókerek részéről tapasztalunk új, kü-

lönleges igényeket. Lényeges a minél szélesebb színválaszték, különböző felületek (fa-, bőr-, cementhatású stb.), egyedi alapanyagot tartalmazó papírok (pl. szőlőmag, bőr, kakaó, kávé, fű stb.), vastag kartonok, lemezek. A téphetetlen-vízhatlan, „örök darab” alapanyagokra is egyre nagyobb az igény.

A papírgyárak kreatívkarton-fejlesztései milyen új felhasználási területekre fókuszálnak?

Az újrahasznosított alapanyagokat, a különleges összetevőket tartalmazó papírokat (tökéletesen illeszthető a projektekhez, pl. az olívbogyót tartalmazó papír étlap alapanyagának) és a prémiumcsomagolást említeném meg. Egy extra csomagolás eladja a terméket. A „kicsomagolás pillanatának” komoly jelentősége van. Az emberi agyban a dopamin szintje akkor a legmagasabb, amikor várjuk a jutalmat (miközben nem vagyunk száz százalékgig biztosak abban, hogy mi van benne).

Szóval milyen csodákat is rejt a papír?

A papír olvasatomban élő anyag, kommunikál, minden érzékszervünkre hat, hiszek az érintés varázsában.

Miért jó, ha a karbantartást is rendszerben kezeljük?

Bombicz György
Nyomda-Technika Kft.

A gépek, termelő berendezések javítása, karbantartása kulcsfontosságú a gyártás folyamatosságának és megfelelő minőségének biztosításához. A fellelt problémák, hibák dokumentálása, nyomon követése, elemzése nélkül azonban nem tudjuk megállapítani, hogy az adott javítási feladat milyen reakció és átfutási idővel teljesült. Ki jelezte a problémát, milyen felületen, milyen információt szolgáltatott, ki vette át a bejelentést, ki és mikor foglalkozik vele, szükséges-e és rendelkezésre áll-e az alkatrész, sürgős beavatkozást igényel vagy tervezhető, jóváhagyja-e valaki a javítás, karbantartás elvégzését?

Mind-mind olyan kérdés, amire a többség biztosan szeretné tudni a választ, azonban hiányzik a rendszer, aminek segítségével nyomon követhetőek, elemezhetőek a karbantartási, javítási folyamataink, gépeink állapota, a javítások átfutási ideje.

Amennyiben a hibabejelentést egy magasabb szintre emeljük az általános „szóltam a karbantartónak, de nem jött” állapotból, az az első lépés a minden szempontból hatékonyabb problémakezelés felé.

Számos vállalkozás használ különböző termelésirányítási programot, melyek vagy már tartalmaznak, vagy integrálható hozzájuk karbantartási modul.

Ennek segítségével valós időben tudunk berendezéseink aktuális problémájáról, hibájáról jelentést tenni, megválaszthatjuk, hogy az igényelt javítás sürgős, álló gépet érint, vagy tervezhető. A bejelentő nyomon követheti a státuszt, a folyamat végeztével jóváhagyhatja vagy akár el is utasíthatja a javítás szakszerűségét.

Az adatok gyűjtésével egyre több gép állapotát fogjuk olyan biztonsággal ismerni, hogy képesek leszünk futásidőre tervezni karbantartásokat és megbecsülhetjük a szükséges alkatrészeket, melyeket raktáron tartunk a gyors reakcióidő elérése érdekében. Az adatok elemzésével olyan stratégiát tudunk felállítani, aminek segítségével a fejlesztendő területekre koncentrálnunk, javíthatjuk, fejleszthetjük a karbantartási terület hatékonyságát, vagy akár kiszervezett karbantartási formában végeztethetjük el gépeink javítását, karbantartását.

A karbantartási feladatok nyomon követése és finomhangolása lehetővé teszi a proaktív intézkedéseket és a hatékony működést. A megfelelő szoftverek egyszerűsítik a folyamatok koordinálását és optimalizálják a munkafolyamatokat. Tehát, a karbantartás nem csak a gépek, hanem az egész gyártás hatékonyságának kulcsa. A rendszeres ellenőrzés és szerviz számos előnnyel jár, különösen ipari gépek és berendezések esetén:

◆ **MEGELŐZÉS ÉS HOSSZABB ÉLETTARTAM**
A rendszeres ellenőrzések lehetővé teszik a problémák korai felismerését. Időben történő beavatkozással megelőzhetőek a súlyos hibák, amelyek leállást vagy drága javításokat eredményezhetnek. A gépek hosszabb élettartama is elérhető a rendszeres karbantartással.

◆ **BIZTONSÁG**
Az ellenőrzések segítenek az esetleges veszélyforrások, sérült alkatrészek vagy elhasznált elemek azonosításában. A meghibásodások elkerülése érdekében fontos a biztonsági szempontok betartása.

♦ HATÉKONYSÁG ÉS TELJESÍTMÉNY

A rendszeres szerviz optimalizálja a gépek teljesítményét. Tiszta, jól karbantartott alkatrészek hatékonyabban működnek, csökkentve az energiafogyasztást és növelve a termelékenységet.

♦ JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK

Számos ipari szektorban előírások vannak a gépek rendszeres ellenőrzésére és karbantartására. A szabályozások betartása elengedhetetlen a működési engedélyek megszerzéséhez és a kockázat minimalizálásához.

Összességében a rendszeres ellenőrzések és szerviz segítenek fenntartani a gépek hatékonyságát, meghosszabbítani élettartamukat és minimalizálni a leállásokat.

Ezen folyamatok alkalmazásának előfeltétele egy olyan szoftver, kezelőfelület, melyen keresztül minden érintett azonnali információt kaphat, adhat a rendszerben kezelt gépekkel kapcsolatos státuszokról. Beállíthatóak a hozzáférési és adatszolgáltatási jogkörök személyekre szabva, akár független, külső szolgáltató részére is, a megbízási feltételek alapján.

Kiszervezett módon a saját karbantartási állomány leterheltsége csökkenthető mind adatkezelési, dokumentálási, mind fizikai munkavégzés szempontjából. Hosszabb távon az adatkezelő,

elemző külső szolgáltató a bekerült adatokból olyan karbantartási-javítási mixet, raktáron tartandó alkatrészlistát állít össze, mellyel radikálisan csökkenthetőek a nem tervezett géppállások, az ezekből fakadó alkatrészhiány. Autonóm karbantartási folyamatok létrehozásával a gépkezelők tudásszintje, tulajdonosi szemlélete növelhető, hatékony és jó minőségű karbantartási folyamatok elvégzésre lesznek képesek. Tervezhetővé válnak az időszakos, merev ciklusú vagy éppen futásteljesítményre készített kezelői, karbantartói folyamatok anyag- és időszükséglettel együtt.

A karbantartási, javítási folyamatok nyomon követése mind költség, idő, mind pedig minőség szempontjából kritikus, fontos elem egy vállalkozás életében, hiszen a legdrágább költség egy nem termelő, hibával álló vagy helytelenül, nem megfelelő módon karbantartott gép, melynek meghibásodási kockázata magas.

NYOMDA-TECHNIKA KFT.

Megbízható partner a kiszámítható jövőért

Növelje velünk profitját, segítünk kordában tartani költségeit!

- Lean printing - Nyomdatechnológiai hatékonyság fejlesztése
- Légtechnika és Nyomdaipari gépek szervize
- Prémium karbantartási szolgáltató
- Interim menedzsment, Consulting
- Design stúdió

Keressen minket elérhetőségeinken:
www.nyt.hu | info@nyt.hu | +36 30 6809 755

Prisco

Nyomdaipari segédanyagok
a KOMORI nyomdagépek ajánlásával!

IFINESTFOG®

Párásítórendszerek az egészséges környezet
és eredményes működés támogatásához!

Hogyan csökkenthetik a nyomdák a csomagolással kapcsolatos költségeket?

Az Igepa Hungária most négy bennfentes tippel segíti a csomagolási folyamat optimalizálását és a csomagolási költségek csökkentését.

A szoros gyártási határidők mindig nagy nyomást jelentenek a nyomdák számára. Az ügyfelek, megrendelők talán fel tudják mérni azt, hogy egy termék gyártási folyamata mennyi időt vesz igénybe, de csak kevesen tudják, mivel jár, hogy a nyomtatott termékek sértetlenül és biztonságosan csomagolva érjenek el a célállomásra.

A nyomdáknek erre is gondolniuk kell és az optimális megoldás kialakítása sok esetben bonyolult lehet. Nem számít, ha névjegykártyákat, szórólapokat, betegájékoztatókat, dobozokat, gyerekkönyveket vagy éppen nagyméretű displayeket nyomtat POS reklámokhoz, minden terméket be kell csomagolni és ki kell szállítani.

MILYEN PROBLÉMÁKKAL SZEMBESÜLNEK A NYOMDÁK A CSOMAGOLÁS SORÁN?

Rövid határidő

A legtöbb ügyfél és ügynökség rögzített határidőkkel rendelkezik, de a nyomdai feladatok elvégzésére túl későn ad megbízást. Magára a nyomtatásra, utófeldolgozásra még lehet elég idő – ami a szűk keresztmetszet az a csomagolás, majd a szállítás. Sok esetben még abban a szakaszban kell kiválasztani, megtervezni a csomagolást, amikor a készterméket nem igazán ismerik.

Egyedi ügyféligények

Előfordul, hogy a megrendelő konkrétan meghatározza a kívánt csomagolási módot, a nyomdáknek viszont nincs arra ideje, hogy megkeressék a legkedvezőbb árú alternatívát, így magas áron szerzik be az adott csomagolóanyagot.

Kínálati dzsungel

A csomagolóágazat dinamikus növekedésének köszönhetően számos szolgáltató kínál sokféle megoldást minden csomagolási feladatra. Az embernek csomagolás-szakértőnek kellene lennie, hogy megtalálja a ténylegesen legjobb megoldást a legjobb áron.

Szállítás minősége

Sok nyomda arra panaszkodik, hogy a szállítás minősége egyre rosszabb. Az esetleges sérülések miatti visszaruk nem csak a gyártó nyomdáról kialakult képet károsítják, hanem ami a legrosszabb: időbe és pénzbe kerülnek. Ezeket el lehet kerülni.

A csomagolás valódi ára

Minden nyomda rendelkezik egy csomagolási eljárással, amely észrevehető költségekkel jár. Ezek közül sok költség nyilvánvaló, mint a csomagolóanyag, bérek, gépvásárlás, az egyéb költségek azonban rejtve vannak, és csökkentik a nyereséget: a csomagolás minősége befolyásolja a gép sebességét, a nem megfelelő kialakítás lelassítja a munkafolyamatokat, a felhalmozott csomagolóanyag pedig eltömíti a raktárterületeket, miközben a ráfordított pénz nem dolgozik.

NÉGY LÉPÉS, AMELLYEL CSÖKKENTHETI A CSOMAGOLÁSI KÖLTSÉGEKET – ÉS KÉZBEN TARTHATJA A CSOMAGOLÁSRA FORDÍTOTT KIADÁSOKAT

- ◆ Rugalmas csomagolási megoldások bevezetése
- ◆ A csomagolási műveletek meggyorsítása
- ◆ Szállítási károk megelőzése
- ◆ Tárhely- és készletoptimalizálás

HASZNÁLJON MULTIFUNKCIÓS, RUGALMASAN ÉS SOKOLDALÚAN ALKALMAZHATÓ CSOMAGOLÁST!

Gyakori jelenség, hogy a nyomdák standard dobozméretekkel dolgoznak, a csomagolás azonban gyakran túl nagy és kiterjedt töltőanyagot igényel. Ez azt jelenti, hogy a teljes csomagolás valódi ára magasabb, mint a doboz ára. Ebben az esetben megoldást jelenthet olyan állítható magasságú hullámkarton dobozok használata, melyekkel töltőanyagot takaríthat meg, és kevesebb különböző doboztípust kell készleten tartania. További előny, hogy az alkalmazottak is jobb áttekintést kapnak a termékkínálatról, így gyorsabban kiválaszthatják a megfelelő dobozt. A flexibilis doboz használata tehát hatékonyabb,

hiszen csomagolóanyagot és tárhelyet takaríthat meg. Az *Igepa Hungária* szortimentjében megtalálható flexibilis csomagolóanyagok segíthetnek Önnek is az optimális készlet kialakításában.

GYORSÍTSA MEG FOLYAMATAIT AZ IDEÁLIS CSOMAGOLÁSI ELJÁRÁSSAL!

Valószínűleg Ön is szembesült már azzal, hogy a nyomógépek sebességét a feldolgozás és csomagolás során nehéz optimálisan lekövetni. Az alkalmazottak még mindig küzdenek az előző tétel biztonságos becsomagolásával, és máris megvan a következő tétel. Hogyan tudja biztonságosan meggyorsítani a folyamatot és jobban kihasználni vállalkozása kapacitását?

A napi csomagok mérete és száma dönt a csomagolás ideális módjáról. Kisebb mennyiség esetén a kézi csomagolás a megoldás, melyet könnyen felgyorsíthat az automata aljú és öntapadó záródású dobozok használatával. Keresse kollégáinkat, és ismerje meg gyorsan összeállítható dobozainkat, melyek maximális biztonságot kínálnak a becsomagolt termékeknek!

Nagyobb mennyiségű csomag esetén a gépi csomagolással gyorsítható a folyamat, napi 50 doboz feletti mennyiségnél érdemes az automatizálás lehetőségeit feltérképezni.

KERÜLJE EL A SZÁLLÍTÁSI SÉRÜLÉSEKET BIZTONSÁGOS CSOMAGOLÁSSAL!

Nyomdaként a szállítás minőségére kevés befolyása van, arra azonban odafigyelhet, hogyan csomagolják be biztonságosan az áruit.

Az *Igepa* szortimentje széles választékot kínál az Ön optimális árubiztonsága érdekében: kézi és gépi sztreccsfóliák, pántszalagok, hab- és légpárnás fóliák, élvédők, kitöltőanyagok közül választhat.

OPTIMALIZÁLJA RAKTÁRKÉSZLETÉT ÉS TÁRHELYEI KIHASZNÁLTSÁGÁT!

Valóban az a legjobb megoldás, ha lecsap egy akciós termékre, és feltölti vele raktárát? Az akciónak sokszor hátránya lehet, hogy a felhalmozott dobozokat kell elhasználni akkor is, ha azok egy-egy munka esetében többlet feladatot, plusz töltőanyagot igényelnek – ilyen esetben a ráfordított valós költség megnövekszik.

Csomagoljon akkor, ha eljön az ideje! Ha korlátozott raktári kapacitással rendelkezik, csak azt rendelje meg, amire szüksége van! Az *Igepa Hungária* nemcsak az Ön papírkereskedőjeként, de a csomagolóanyagok beszállítójaként is támogatja folyamatait.

Kérje szakértő kollégáink segítségét, és ismerje meg kínálatunkat, amiben biztosan megtalálja azt, ami a költséghatékony csomagoláshoz szüksége lehet!

PAUKER®
az én nyomdám

LUXUS MAGAZINOK
MŰVÉSZETI KIADVÁNYOK
IPARI KATALÓGUSOK
ÚJSÁGOK
PROFESSZIONÁLIS
GRAFIKAI TERVEZÉS
ÉS KIVITELEZÉS

színnel + lélekkel

Vezetők a satuban

...A VÁLLALATI ÉS A MUNKAVÁLLALÓI ÉRDEKELLENTÉTEK KÖZÖTT
2. RÉSZ

Albert Erika

A legutóbbi cikkemben közelebbről megnéztük, melyek a reaktív vezetés hátrányai, valamint azt is, hogy a munkavállalókat hogyan érdemes a tudás egyedisége és a tudás stratégiai relevanciája szerint tagolni. A következőkben a munkavállalók jóllétével fogunk foglalkozni, és azzal, hogy vezetőként mit tehetünk annak érdekében, hogy a munkavállalói és a vállalati érdekek egyensúlyban maradjanak.

KÜLSŐ ÉS BELSŐ MOTIVÁCIÓ

A szervezetpszichológia világában sokat foglalkoznak a szakértők a külső és belső motiváció témakörével. Nem véletlen, hiszen minden vezető arra vágyik, hogy motivált és elkötelezett munkavállalói legyenek. Ha abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az adott munkavállalónak épp az az életcélja, hogy azt a munkát végezze, amit mi a kezébe adunk, akkor sokat nem kell foglalkoznunk az adott ember motiválásával. Egy festőt vagy egy szobrászt ritkán kell valaki arra motiválnia, hogy alkotson. Ők azért alkotnak, mert van egy belső késztetésük, és maga az alkotási folyamat olyan pozitív érzelmekkel tölti el őket, hogy ez képes fenntartani a cselekvést akkor is, ha ez kemény munka. Ez esetben elmondhatjuk, hogy őket a belső hajtóerő viszi előre. Látják mindennap a haladást, a munkájuk eredményét, és a látvány önmagában motiváló. Ha ez valaki másnak is tetszik, az egy plusz bónusz.

Sajnos manapság a legtöbb ember nem látja a munkájának eredményét vagy értelmét. Főleg az alkalmazotti munkaviszonyban dolgozó emberekre jellemző, hogy sok esetben csak a fizetésért járnak be dolgozni. Ez nem jelenti azt, hogy nem elkötelezettek, vagy nincs belső motivációjuk, de a munka jellegéből adódóan nehezen tudnak mindennap értelmet lehelni abba, amit csinálnak. Vezetőként ebben nekünk is nagy szerepünk van, hogy értelmet adjunk min-

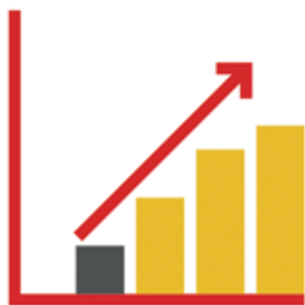
den egyes ember munkájának, de erre majd valamikor máskor visszatérünk. Ami a jelen téma szempontjából fontos, azok a különféle ösztönzők, amelyeket alkalmazni tudunk annak érdekében, hogy fenntartsuk munkavállalóink motivációját. Ezek közül a két legfontosabb: a pénz és a pénz. A fizetés és a bónuszok.

ELVÁRÁSOK ESZKALÁCIÓJA

Miért nem mindegy, hogy mikor és mennyi fizetést vagy bónuszt adunk az alkalmazottainknak? Az előző munkahelyemen október elején kezdtem. December közepén behívott a főnököm az irodájába, és átadott egy papírt, amin a karácsonyi bónuszom összege szerepelt. Értetlenül álltam a helyzet előtt, mivel nem értettem, hogy mire kaptam bónuszt, hiszen szinte semmit nem csináltam a kis idő alatt, amióta felvetek. A válasz elég egyszerű volt: „Itt mindenki kap bónuszt.” Elég viccesnek tartottam a helyzetet, és el is meséltem, hogy az előző munkahelyemen minimum kétmappányi bizonyítékkal kellett év végén megindokolnom, hogy miért érdemlem meg az év végi bónuszt. Bár akkor még látszólag nem értett velem egyet, utólag szerintem mindannyian láttuk, miért nem jó, ha mindig mindenkinek fix időközönként adunk bónuszt.

Mi történik akkor, amikor mindenkinek elkezdünk fix időközönként bónuszokat osztogatni? Ezt Csíkszentmihályi Mihály írta le jól az *elvárások eskalációja* fogalmával. Tegyük fel, hogy adunk az embereknek év végén egy bizonyos összeget. Eltelik egy év, a következő évben vajon mennyi bónuszt várnak el? Ugyanannyit? Valószínűleg nem. Hiszen ők beletettek még egy évet az életükből ebbe a munkahelybe, így inkább többet szeretnének, a következő évben pedig még többet. Szóval az elvárásaik eskalálódnak. És ez így mind szép és jó, amíg abban a szerencsés helyzetben vagyunk, megtehetjük, hogy jutalmazzuk őket. (Fig.5)

AE

ELVÁRÁSOK ESZKALÁCIÓJA

Ha viszont a vállalati teljesítmény ezt már nem indokolja, akkor nagy elégedetlenség lesz a következménye annak, ha ezt „megvonjuk”. Mert ilyenkor az emberek ezt már úgy élik meg, mintha azt a pénzt a zsebükből vennénk ki. Mert nemcsak hogy elvárják, de sok esetben már előre el is költik.

Ellen P. Reese az 1960-as évek közepén végzett kutatásában nagyon érdekes eredményekre jutott a viselkedési ösztönzők kapcsán. Az eredmények azt mutatják, hogy ha a juttatások változó időközűek, akkor a kívánt viselkedés bár nehezebben alakul ki, időben sokkal tartósabb és magasabb szintű teljesítményhez vezethet. Ez azért is fontos, mert ha egy megszokott, folyamatos megerősítést megvonunk, akkor az így ösztönzött viselkedés gyorsan eltűnik. Ha a teljesítményt és a viselkedést változó időközű megerősítéssel támogatjuk, akkor abban az esetben is, ha a vállalati teljesítmény nem teszi lehetővé a juttatásokat, nem fog odavágni az emberek motivációjának.

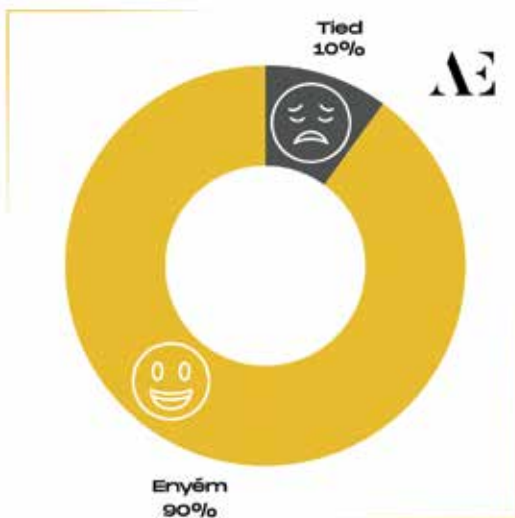
Összefoglalóként: bónuszt annak adjunk, aki megérdemli. Aki valamivel többet tesz bele a mindennapi munkába, mint ami a munkakörében le van írva, valamilyen költséget megtakarít, egy folyamatot hatékonyabbá tesz, vagy javít a termék minőségén. És akkor adjuk, amikor ez megtörténik. A lényeg az, hogy ne legyen fix időszakonként, mert akkor elvárás lesz belőle...

RELATÍV HIÁNY

Miért nem lesz motiváltabb a munkavállaló akkor sem, ha folyamatos fizetésemeléseket adunk neki? Azért, mert sosem azt nézi, ami van, hanem azt, ami nincs. A *relatív hiány* fogalma szintén Csíkszentmihályi nevéhez köthető. Ezzel magyarázza azt, hogy bár az amerikaiak jövedelme a 2000-es évek elején megduplázódott az előző harminc évhez képest, mégsem lettek az emberek boldogabbak. Sőt a depresszió és a stresszbetegségek egyre gyakoribbak. Ezt az emberi természet azon tulajdonságával magyarázza, hogy az emberek sosem annak függvényében értékelik a saját viszonyukat, hogy van-e elég pénzük megvenni azt, amire szükségük van. Hanem inkább azt nézik mindig, hogy másnak mi je van, ami nekik nincs.

Emlékszem egyszer mentem egy céghez képzést tartani. Ahogy mentem be a parkolóból, elsétáltam a céges vezetői flotta mellett. Csupa szolid szürke és fekete középkategóriás autók. Nagyon megörültem, hogy mennyire tudatos vezetők dolgoznak ennél a cégnél, hogy nem luxusautót választanak céges autónak. De amint beértem a belső udvarra, rájöttem, hogy sosem tévedtem még ennél nagyobbat. Ott volt az igazi vezetői flotta, olyan luxus limuzinokkal, amilyet életemben még nem is láttam, pedig tizenhét évet dolgoztam az autópárban. (Fig. 6).

Ott is vezetőikkel dolgoztam, így jöttek is a szokásos kérdések. Mennyit fizetnek az embereknek? Általában minimálbért... Mi a legnagyobb

probléma, amivel szembesülni szoktak? Az, ha feltelefonálnak a gyártásból, hogy 20-30 ember nem vette fel a munkát aznap... Ezen a ponton, egy ilyen kijelentésen már nem is tudtam meglepődni. Mert mi az, ami ilyenkor a háttérben történik? A fiúk munka után elmennek egyet sörözni, kibeszélik a mindennapi problémákat, és elsírják, hogy „mi mennyit dolgozunk, ezek meg csak itt pöffeszkednek a luxusverdáikban”. És jön is a két sör után megalapozott döntés, hogy másnap már nem mennek be dolgozni. Végül is a minimálbér máshol is minimálbér. De abban van még remény, hogy a szomszéd cégnél majd jobb lesz.

Ne értsen senki félre. Itt nem arról van szó, hogy bárki elirigyelné a főnöke vagyonát vagy autóját. Itt arról van szó, hogy folyamatosan azt hangsúlyozzuk az emberek felé, hogy nekünk mennyi mindenünk van, és nekik nem csak hogy nincs, de tudják, hogy nem is lesz soha... Differenciáljuk magunkat. Nem kicsit, hanem nagyon. És ez nagyon tudja rombolni az emberek önértetét, önbecsülését és a saját életükkel való elégedettségét.

Ezt azért fontos megérteni, mert ha nem is szándékosan, de ezzel növeljük a polarításokat és szakítjuk ketté a céget. Növeljük az ellenségeskedést, öljük meg a csapatmunkát, a kreativitást, a lelkesedést és egyáltalán annak a lehetőségét, hogy az ember túljusson a mindennapi közönyön. És ezt leginkább akkor érdemes észben tartani, amikor olyanokat mondunk, hogy „ez a cég egy nagy család”. Ritka az a család, ahol az egyik tag egy előfűtött terepjáróval, a másik pedig biciklivel jár be dolgozni mínusz tíz fokban!

Ha egy jó dolgot tehetünk egy nap az embeinkért, az legyen az, hogy kis alázattal közelítünk hozzájuk. Ne üljünk egész nap a zárt ajtó mögött, menjünk le közéjük, kérdezzük meg, hogy vannak, és próbáljuk meg legalább a „mi” és „ti” polarításokat csökkenteni. Hogy legalább egymás ellenségei ne legyünk – és ha ezen túl vagyunk, akkor onnan már egész szépen lehet építkezni...

<https://alberterika.com/mikrotrening/>

Sötét, besült képek? Fakó, élettelen a nyomat?

A hiba rendszerint nem a nyomtatásban, hanem a helytelen előkészítés területén található.

Hiába néz ki jól az anyag a megrendelő képernyőjén, ez nem szavatolja, hogy nyomtatásban is megfelelő lesz az eredmény. Különösen nagy az esély a kellemetlen meglepetésekre, ha a kivitelezés mázolatlan papírra történik, ahol a jelentős mennyiségű optikai fehérítő hatása is erőteljesen érzékelhető.

A megoldás: **professzionális képfeldolgozás és nyomdai előkészítés** a nyomtatási körülmények figyelembevételével.

Ha már látszik, hogy gond lesz a leadott anyaggal, a grafikus pedig tanácstalan: hívjon minket! Akár egy nap alatt csodát teszünk, és nyomható anyagot varázsolunk egy menthetetlennek tűnő PDF-ből is!

colorcom

+36 1 453 2478 colorcom.hu

Vizuális történetmesélés több dimenzióban

Canon

Célunk minél több ember számára láthatóvá tenni a távoli kultúrákat, élővilágot, természeti és társadalmi jelenségeket. Tegyük ismertté az értékeket fotókkal, filmekkel, hogy tudatosan óvhassuk bolygónk élővilágát! A minket övező világot leggyorsabban vizuálisan fogjuk fel, amely képesség sokaknak nincs meg. Világszerte több mint kétmilliárd ember él valamilyen látáskárosodással – Magyarországon több mint 200 ezer látássérült van, mintegy 30 ezer vak (a statisztika nem feltétlenül pontos, mert népszámláláskor vannak, akik nem vallják be fogyatékoságukat).

A fényképek nyújtotta látvány, esztétika és érzelmek átélése elérhetetlen volt eddig a látáskáro-

sultak számára. A WORLD UNSEEN fotókiállítás inkluzív tárlat egy inkluzív múzeumban.

A világból tíz különböző különleges hétköznapi történetet mesélnek a fényképek – a látók számára is kevésbé vagy nem ismert területekről. A tapintható nyomtatással készült képek vak és gyengénlátó látogatók számára is érzékelhetőek.

A Canon réteges UV-nyomatási technológiája mélységet és textúrát ad a tapintható nyomatoknak, így válnak a képek „láthatóvá” vak és gyengénlátó személyek számára is. A réteges nyomtatás technológiája a Canon Arizona síkgyás digitális nyomtatójával és Prisma Elevate szoftverével valósítható meg, UV-festékkel. A jól előkészített fotó nyomtatása során a színárnyalatok különféle mennyiségű festék adagolásával különülnek el és válnak érzékelhetővé. A Braille-írásjeleket sokan ismerik, vagy múzeumokban, ki-

látópontokon találkozhattak már tapintható térképpel. Fényképeket azonban most először állítunk ki ezzel a technológiával nyomtatva.

WORLD UNSEEN FOTÓKIÁLLÍTÁS

Ezen a tárlaton különleges, több érzékszervre ható képeket állítunk ki: látni, tapintani, hallani lehet majd, miről szólnak. A világ különböző pontjain világhírű fotósok – például a díjnyertes dél-afrikai Brent Stirton, a brazil Sebastião Salgado, a sportfotós Samo Vidic, a divatfotós Heidi Rondak és a Pulitzer-díjas Muhammed Muheisen – által elkapott pillanatok sokak számára ismeretlen társadalmi vagy természeti jelenségeket mutatnak be. A hátterüket magyar nyelvű audiokommentár ismerteti, melyet QR kód leolvasással a látogatók a mobiljukon meghallgathatnak. A látók számára bekeretezett szimulációs képen érzékelhető, hogy milyen képet lát az, akinek a látása sérült veleszületett rendellenesség vagy betegség okozta károsodás miatt.

A kiállított nyomatok mellett, hogy a művészeti és kulturális művek minden eddiginél hozzáférhetőbb megoldásaira hívják fel a figyelmet, azt is bizonyítják, hogy az inkluzív tervezés és kivitelezés több látogató számára nyújt kulturá-

lis élményeket és értéket. Fotósok számára új távlatokat nyitunk ezzel a nyomtatási technológiával, a pillanatfelvételtől művészeti alkotás vagy inkluzív ismeretterjesztő kép születhet.

2024 április elején három napig volt látogatható ugyanez a kiállítás Londonban, a Somerset House-ban, és ezután több országban is elkészültek a különleges nyomatok. Júniusban és júliusban Marokkóban, Belgiumban, Hollandiában Csehországban, Szlovéniában is látogatható, ahogyan Magyarországon is. A budapesti kiállítást követően a képeket más helyszínekre is eljuttatjuk, hogy minél több érdeklődő megtekinthesse és átélhesse az új fotóélményt.

PRAKTIKUS INFORMÁCIÓK:

- ◆ A kiállítás látogatása ingyenes.
- ◆ Cím: 1036 Budapest, Lajos utca 136–138. Goldberger Textilgyűjtemény
- ◆ Tömegközlekedés: a Tímár utcai megállóktól vagy a Szentlélek téri megállóktól 5-10 perc séta.
- ◆ Autóval érkezők szíves figyelmét felhívjuk, hogy a parkolás fizetős a környéken.
- ◆ Nyitva tartás: 2024. augusztus 4-ig.
- ◆ Hétfőn zárva, többi napokon 10 és 18 óra között.

Életműdíjjal tüntette ki Vízkei Györgyöt a Csomagolási Világszövetség

Vízkei György több mint öt évtizedes pályafutása során három területen alkotott máig érvényesen maradandót.

Pályafutása kezdetén fejlesztőmérnöki munkájának köszönhető a laminált és koextruált csomagolóanyagok gyártásának magyarországi meghonosítása. A csomagolóanyagok zárótulajdonságainak a termékjellemzőkhöz illesztését mérnöki szemlélettel oldotta meg. Ugyancsak személyéhez köthető a flexótechnológiában használt fotopolimer nyomóforma-készítés hazai bevezetése, majd elterjesztése.

Azonnal felismerte a nemzetközi szinten is újdonságnak számító vonalkódok jelentőségét, és kezdeményezésére az akkor még politikai-gazdasági szempontból zárt Magyarországot csatlakoztatta az EAN szervezethez. A magyar EAN iroda vezetőjeként a vonalkódtechnika magyarországi bevezetéséhez kiváló szakembergárdát szervezett, gazdasági-műszaki-technológiai akadályok leküzdéséhez megnyerte a kormány támo-

gatását, szakirodalmi munkájával és ismeretterjesztő előadásaival pedig a modern azonosítási rendszereket Közép-Kelet-Európában elsők között valósította meg.

Magyarország még nem volt az Európai Unió tagja, amikor már a CSAOSZ alapító főtítkáráként a csomagolási hulladékok gyűjtésének és hasznosításának Európában újdonságot jelentő EPR rendszer jelentőségét felismerte. Hamarosan és komplex módon megkezdte a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer hazai bevezetését. Magyarország EU-csatlakozási időszakában a közreműködésével került harmonizálásra a magyar és az európai környezetvédelmi szabályozás, majd a csomagolásban kiemelten érdekelt gyártókkal megalapította az első magyar EPR szervezetet, amelynek ügyvezetője is lett, és amely rövid idő alatt, még a 2012. évi határidő előtt teljesítette hazánk EU recycling célkitűzéseit.

Az EPR rendszerbe vetett hitét az Európai hulladék keretirányelv, valamint a csomagolási és csomagolási hulladék irányelv 2018. évi módosítása – mint általánosan alkalmazandó rendszer kötelezővé tétele – visszaigazolta.

A CSAOSZ alapító főtítkáráként 1990-ben olyan kis, de hatékony és magas szintű szakmai érdekképviseleti munkát végző szervezetet hozott létre, amely a szakterület érdekeit proaktív módon képviselve 2020-ra a magyar kormány és más hatóságok elismerését nemcsak kivívta, hanem gyakorta segítségét ki is kéri.

Szakmai hitével és meggyőző erejével elérte azt, hogy a Magyarországon addig ismeretlen és Európában is újnakszámító EPR rendszer bevezetésének szakmai-pénzügyi támogatásához 14 vállalatvezetőt megnyert, és létrehozta a ma is eredményesen működő első magyar EPR szervezetet.

Az EAN/GS1 hazai szervezetének vezetőjeként a GS1 Magyarországot nemzetközi jelentőségű innovatív fejlesztéseikért a globális hálózat elismert tagjává emelte.

Vízkei György az elméleti tudását és a gyakorlatban szerzett ismereteit felhasználva a csoma-

golási, valamint ahhoz kapcsolódó azonosítási (vonalkód) és hulladékhasznosítási ismeretei közreadásában több módon is közreműködött.

Csomagolási és azonosítási ismereteket egyetemi szinten, óraadóként, a Miskolci Egyetemen és a mai Óbudai Egyetemen oktatta. A hulladékhasznosítás témában pedig hazai és külföldi konferenciák kihagyhatatlan előadója volt.

Szakmai oktatói munkája mellett gazdag szakirodalmi tevékenységet folytatott. Társ szerzőként, lektorként részt vett – a teljesség igénye nélkül – a Műanyag csomagolások, az Élelmiszerek csomagolásának tervezése, továbbá a Vonalkód-technika ipari, kereskedelmi alkalmazása című, Magyarországon hiánypótló szakkönyvek elkészítésében. Szakmai cikkek tucatjai tanúskodnak szakmai ismeretterjesztő munkájáról.

A Magyar Szabvány Testület vonalkód szakbizottságának elnökeként az azonosítással kapcsolatos szabványok megalkotását, hazai adaptálásukat irányította.

Viszkei György előadásaiban különös hangsúlyt fektetett a szemléletformálásra és a rendszer szemléletre.

Viszkei György magas szintű szakmai munkáját a magyar kormány elismerte. Előbb meghívást kapott a kormány tanácsadó szervébe, az Országos Környezetvédelmi Tanácsba, majd magas állami kitüntetéssel fejezték ki munkájának eredményességét.

CSAOSZ főtítkárként az 1990-es évek közepén ő vette fel és alapozta meg a hosszú távú kapcsolatot a World Packaging Organisation-nel. Jelenleg a CSAOSZ társelnöke.

Számos további szakmai szervezetben lát el feladatokat, így a GS1 Magyarország elnöke.

Nemzetközi szinten az EAN, majd a GS1 vezetői testületében, illetve az EXPRA szervezetekben Magyarországot jelenleg is képviseli.

A WPO WorldStar programja nemzeti versenyének, a HUNGAROPACK Magyar Csomagolási Verseny zsűrijének elnöki tisztét már hosszú ideje betölti.

A WPO 2016. évi budapesti meghívásának nemcsak azonnali híve, hanem szakmai-pénzügyi támogatója is lett.

Szakmai hitvallása az, hogy: ami elkerülhetetlen, annak az élére kell állni. Ezt a hitvallást Viszkei György a magyar csomagolóipar sikeres európai uniói integrációja érdekében nemzetközi mércével mérve is rendkívül eredményesen teljesítette be.

Címzetes egyetemi docensi címet kapott Nagy Miklós, a CSAOSZ korábbi főtítkára

Az Óbudai Egyetem rektora, Prof. Dr. Kovács Levente a pedagógusnap alkalmából címzetes egyetemi docensi kitüntető címet adományozott Nagy Miklósnak, a Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség (CSAOSZ) korábbi főtítkáranak.

A megtisztelő kitüntetés annak méltó elismerése, hogy Nagy Miklós több évtizeden keresztül, de különösen CSAOSZ főtítkári időszaka alatt kiemelt feladatának tekintette a csomagolásoktatást, jelenleg is részt vesz óraadóként az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki karának csomagolástechnológus szakmérnöki képzésében.

Az egyetem rektora a díjazott méltatásában a szakmai igényességét és a nagyfokú precizitását emelte ki.

Környezettudatos fejlesztések a Codex Zrt.-nél

Matusek-Faludi Viktória

2024. június 27-én Berta László, a Codex Zrt. vezérigazgatója sajtónyilvános eseményen ismertette a legutóbbi pályázatuk keretében megvalósult beruházás részleteit. Amennyiben a Pénzügyminisztérium által kiírt pályázat minden feltételnek megfelel, a társaság 50%-os vissza nem térítendő támogatást kap.

A Codex Zrt. támogatási kérelme „A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz keretén belül a Pénzügyminisztérium által 2021.12.20-án meghirdetett GINOP Plusz-1.2.3-21 pályázat a mikro-, kis- és középvállalkozások modern üzleti és termelési kihívásokhoz való alkalmazkodását segítő fejlesztések támogatására” című felhívás alapján, GINOP_PLUSZ-1.2.3-21-2022-03461 azonosítószámon, „Nyomdaipari technológia fejlesztés a Codex Zrt.-nél” címen került benyújtásra.

A PÁLYÁZATI BERUHÁZÁS NÉGY RÉSZBŐL ÁLL

■ A különleges és egyedi címkék előállításában nagy tapasztalattal és egyedi tudással rendelkező társaság termékpalettája további lehetőségekkel bővült a biztonsági és különlegesen magas minőséget igénylő nyomdatermékek területén.

Az erre a célra beszerzett Mark Andy Evolution Series 330 mm (13 inch) hatszínű keskenypályás flexó nyomógép 2022 októberében került üzembe helyezésre.

A nyomógép-beruházás támogatja a Codex megnövelt információtartalmú címkefejlesztések kivitelezését, amire eddig hat mintaoltalom és egy szabadalom került bejegyzésre.

A beruházás sikerét bizonyítja az elmúlt egy évben elnyert hét nemzetközi díj:

- ◆ három különböző kategóriában nyertünk FlexoTech díjat (Labels, Best Newcomer, Innovation),
- ◆ két termékünk díjazott a FITA szervezésében (2024 Excellence in Flexography Awards Competition),
- ◆ egy termékünk FINAT díjazott biztonsági címke kategóriában,
- ◆ egy termékcsaládunk díjazott a WORLDSTAR szervezésében.

■ Környezetvédelmi és környezettudatossági törekvéseknek megfelelően egy hőszivattyús rendszer is üzembe helyezésre került 2022 decemberében, amely segítségével elektromos áram felhasználása váltható ki. A hőszivattyús rendszer az üzem egy részének melegvízellátását biztosítja.

■ A pályázat további eleme a 2022 szeptemberében igénybe vett pénzügyi tanácsadás volt, amelynek keretében pénzügyi adatok, mutatók értelmezése, elemzése, pénzügyi tervezés és partnerminősítéses rendszer kialakítása volt. A 2021-es év komplex átvilágításra került a tanácsadó cég segítségével, ennek eredményeként egy mutatószám rendszert bocsátottak rendelkezésünkre, amit a továbbiakban is tudunk hasznosítani az aktuális értékekkel feltöltve. Ehhez kapcsolódik a vevőminősítési rendszer, de szerencsére a kintlévőség nálunk egyáltalán nem jellemző, de az új partnereknél hasznos lehet.

■ A negyedik része a pályázatnak egy vállalat innováció menedzsment, számviteli és adózási szakreferens képzés, amit Fodor Zsolt gazdasági

vezető 2022 júniusában sikerrel elvégzett. A kutatás-fejlesztési folyamat elejétől végéig elemzésre került, amivel az optimalizált folyamat a társasági adókedvezmények igénybevételében nyújt segítséget.

2022 januárjában indítottuk el a pályázatot és valamivel több mint 200 millió forint elszámolható költség felének visszaigénylésére nyertünk jogosultságot, ha minden feltételnek maradéktalanul megfelelünk – tudtuk meg Berta László vezérigazgatótól.

Vasné dr. Tóth Kornélia exlibrisológus a Walter von Zur Westen-érem idei díjazottja

Ürmös Péter

A Deutsche Ex libris Gesellschaft (DEG, Német Ex libris Egyesület) 2024. április 25. és 28. között rendezte idei éves ülését, melyet rendszeresen nemzetközi találkozóval, ex libris kiállításokkal, kisgrafikai cserékkel és díjátadókkal kötnék össze. Az eseményre hazánkból ellátogatott Vasné dr. Tóth Kornélia, aki több éve tagja a DEG-nek. Kornélia beszámolója szerint a többnapos program keretében az éves taggyűlés, a nemzetközi szintű találkozó, cserelehetőség mellett négy kiállítást is megtekinthettek a jelenlévők. A konferencia első két napjának helyszínén, Neustadt an der Orlában az Augustinersaalban a DEG éves ülésére meghirdetett versenypályázat (Wettbewerb Exlibris-Künstler und Exlibris-Eigner) munkáiból a legjobbakat tekinthették meg az érdeklődők. A versenypályázaton több magyar mű is látható volt, többek között Havasi Tamás ex librise Vasné dr. Tóth Kornélia rendelésére, mely kifejezetten erre a pályázatra készült, és helyszínében a Burgk-kastélyt jeleníti meg.

A konferencia 3. napján délelőtt került sor a Német Ex libris Egyesület éves taggyűlésére, majd délután a Schloß Burgkban folytatódott az események. A Burgk-kastélymúzeum az ex libris művészet legfontosabb európai központjává vált az utóbbi években, saját gyűjteménye mellett 2023-tól itt őrzik a Német Ex libris Társaság archívumát és a Frederikshavn Kunstmuseumból ide szállították a kb. 100 000 lapot számláló dán ex libris anyagot is. A DEG éves konferenciája alkalmából a Schloß Burgkban öt évszázad várakat bemutató ex libriseiből volt látható reprezentatív kiállítás, emellett még Wolfgang Schwarzentrub festményeit és grafikáit tekinthették meg a résztvevők. Április 27-én az esti órákban a kastélyban rendezték meg a Német

Vasné dr. Tóth Kornélia és Dr. Henry Tauber, a DEG elnöke

Ex libris Egyesület díjátadó ünnepségét, melyen a hagyomány szerint a grafikusok műveinek díjazása mellett sor került az egyesület egykori, majd tiszteletbeli elnökéről elnevezett Walter von Zur Westen-érem átadására. Ezt a Német Ex libris Egyesület adományozza az ex libris eszme nemzetközi terjesztése kapcsán végzett kiemelkedő tevékenységért évente egy olyan ember számára, aki az ex libris kutatása és szakirodalmi bemutatása, egyéb módon való széles körű népszerűsítése terén hosszabb időn át kiemelkedő teljesítményt mutat fel. Az ex libris műfaj vonatkozásában ez a napjainkban adható legrangosabb kitüntetés nemzetközi szinten, melyet 1988 óta eddig 21 alkalommal nyújtottak át. Elsőként, 1988-ban a dán gyűjtő, szervező, szakíró Klaus Rödel vehette át a Walter von Zur Westen-médált. A kitüntetés nemzetköziségét mutatja, hogy azóta a német díjazottak (Dr. Gerhard Kreyenberg, Hermann Huffert, Dr. Henry Tauber,

A Walter von Zur Westen-érem

A díjátadás

Dr. Elke Schutt-Kehm, Herbert Schwarz, Dr. Gernot Blum, Claus Wittal, Heinz Decker, Klaus Thoms, Birgit Göbel-Stiegler M. A., Ulrike Ladnar) mellett francia, osztrák, lengyel személyek is elnyer-

A díszoklevél

ték, köztük a francia Germaine Meyer-Noirel, a lengyel Wojciech Jakubowski és Krzysztof Marek Bąk, az osztrák Dr. Ottmar Premstaller és Dr. Karl F. Stock. Volt rá példa, hogy egyesület (pl. a svájci és a japán ex libris társaság) vagy intézmény (pl. a németországi Schloss Burgk) kapta meg a díjat, és előfordult, hogy több éven át nem nyerte el senki ezt a rangos elismerést (<https://degtest.exlibris-gesellschaft.de/ehrung/>).

Magyarország még nem szerepelt a díjazottak között, ezért különösen nagy öröm és megtiszteltetés, hogy az idén Vasné dr. Tóth Kornélia, a Kisgrafika Barátok Köre elnökségi tagja, 12 éven át a *Kisgrafika* folyóirat szerkesztője, művelődéstörténész, az Országos Széchényi Könyvtár tudományos kutatója, exlibrisológus nemzetközi szinten is kiemelkedő ex libris szakírói tevékenységéért, hazai és nemzetközi kutatásaiért – számos, a témában írt könyvéért, doktori értekezéséért, az eddigi 450 körüli cikkéért, tanulmányáért, melyek megjelentek hazai és nemzetközi folyóiratokban, kötetekben – elnyerte ezt a rangos elismerést. Kornélia a német és az osztrák ex libris egyesület tagjaként külföldön is elismert szakteintéllé vált, sokan az ex libris egyik fontos nemzetközi nagyköveteként tartják számon. Publikációi mellett hazánkban és külföldön a témában tartott előadásai, az általa szervezett és nyitott ex libris kiállítások, az Országos Széchényi Könyvtár 2023-tól induló *Könyvjegytár* elnevezésű online tartalomszolgáltatása (<https://konyvjegytar.oszk.hu/>) is fémjelzik a téma iránti elhivatottságát. Részletes szakmai életrajza és publikációs listája elérhető saját honlapján (http://www.vtkornelia.extra.hu/publikacios_lista.html) és a Magyar Tudományos Művek Tárában (<https://m2.mtmt.hu/gui2/>).

Kornélia a rendezvény kapcsán a Schloß Burgk múzeum részére ajándékozta eddig megjelent ex libris témájú könyveinek teljes sorozatát, és a nevére készült ex librisekből is számos grafikát. Gratulálunk Kornéliának a nemzetközi kitüntetéshez, és további sok sikert kívánunk az ex libris terén végzett munkásságához!

A jázsági nyomdászat kezdetei

Kis Krisztián Bálint

A magyar legújabb kor hajnalán, a középkori eredetű kiváltságolt területekkel szabdaltné közigazgatás alkonyán, 1867-ben jött létre a Hármas Kerület székhelyén, a Jász Kerület székvárosában, Jászberényben az első nyomda. Később, az 1876-ban megszülető Jász-Nagykun-Szolnok vármegye székhelyére, Szolnokra telepítette át nyomdagépeit és nyomdai felszerelését a berényi nyomdászok egy része. 1918-ig további két jász nyomdásztelepüléssel számolhatunk.

JÁSZBERÉNY

A város első nyomdája, a Bács-Bodrog vármegyei nyomdászfamília sarja, *Bittermann Ede* „jászkun kerületi nyomdász gyorssajtója” a kiegyezés évében kezdte meg 1882-ig tartó működését. A nyomdából 15-féle kiadványt ismerünk. Ezek közül négy vallási munka, három alkalmi kiadvány, kettő bírósági szabályrendelet, kettő egészségügyi mű. Egy-egy nyomtatvánnyal képviselteti magát az irodalom és még utoljára a jászkun kerületi közigazgatás. A helyi székhelyű Jászkerületi Népbank és Takarékpénztár háromfüzetnyi kimutatása mellett itt készült a helyi katolikus főgimnázium hatfüzetnyi értesítője. Itt állították elő az első helyi hetilap, a *Jász-Kúnság* számait is.

Bakos István 1875-től 1879-ig üzemelő *nyomdájából* hétféle kiadványt találtunk: két alkalmi művet, Jászkisér ipartársulatának alapszabályait, a Jászkerületi Népbank egyfüzetnyi kimutatását, helyi múzeumi katalógust, irodalmi művet és a helyi főgimnázium egyik értesítőjét. Bakos 1881-től Szolnokon nyomtatott tovább.

Szalay Iván 1878 és 1887 között működő *nyomdájából* négyféle kiadvány ismert: a Jászkerületi Népbank háromfüzetnyi kimutatása mellett egy klasszika-filológiai mű és egy alkalmi kiadvány. Itt készült a helyi főgimnázium háromfüzetnyi értesítője is.

Brünauer Adolf nyomdája 1882 és 1905 között üzemelt. Innen 23-féle kiadvány ismert. Ezek közül féltucatnyi közigazgatási mű (köztük meglepő módon székelyföldi is akad), négy alkalmi kiadvány, kettő-kettő német nyelvű kiadvány, vallási munka, szervezeti alapszabály és helytörténeti mű. Kétféle a szervezeti pénzügyi jelentések száma. Egy-egy nyomtatvánnyal képviselteti magát az irodalom és az állattenyésztés. Érdekes színfoltként itt jelentek meg a *Klinikai füzetek* című orvostudományi folyóirat számai 1890 és 1915 között.

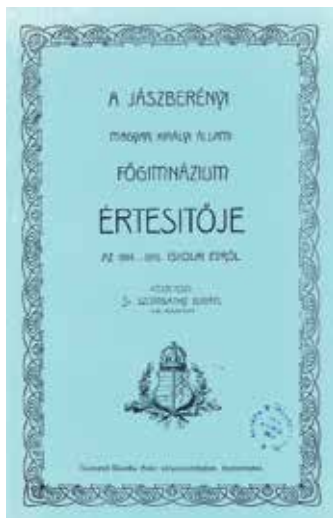
Wertheimer Lajos nyomdájának tevékenysége, úgy tűnik, csak az 1883. esztendőre korlátozódott. Innen a helyi főgimnázium egyik értesítője ismert.

A *Balázs-féle nyomda* 1889-től működött. Balázs Adolf egyetlen kiadványát ismerjük, a helyi főgimnázium egyik értesítőjét. A szakmai utód, ifjabb Balázs Ferenc nyomdájából nyolcféle kiadványt találtunk: ötfüzetnyi helyi közigazgatási, egyféle helytörténeti munkát, egy történeti munkát, egy vallási mű újabb kiadását, egy irodalmi művet és kétféle szervezeti pénzügyi beszámólót. Itt jelent meg a helyi főgimnázium egyik értesítője is.

Ernst Adolf bizonyára rövid életű *nyomdája* állította elő a *Jászsági Híradó* számait 1890-ben.

Háy Géza *nyomdája* 1890 és 1904 között működött. Innen kilencféle kiadvány ismert: három közigazgatási mű, egy helyi szervezeti alapszabály, alkalmi kiadvány, irodalmi munka, a Jászkerületi Népbank kétfüzetnyi kimutatása és a helyi „Irgalmas Nővérek vezetése alatt álló Érseki Nőnevelő Intézet” egyik értesítője. Háy 1890-ben Jászapátni is működtetett nyomdát, majd 1904-től szintén Szolnokon folytatta tovább.

Kaczvinszky Zoltán *nyomdája* 1898-ban és a következő évben termelt. Négyféle kiadvány jelent meg itt: helyi könyvtári címjegyzék, vallási munka, alkalmi kiadvány és a helyi főgimnázium egyik értesítője.

Nyomdai változatok egy témára: a mai Lehel Vezér Gimnázium jogelődjének évkönyvei – válogatás a szolnoki Verseghy Ferenc Könyvtár gyűjteményéből

Az első nagy terjedelmű, Jászságban készült könyvek előállítója Kubicza János volt, aki 1900 és 1904 között tevékenykedett.

Nyomdájából hatféle kiadványt találtunk: három vallási művet, egy irodalmi munkát, egy alapszabályt és a helyi főgimnázium háromfüzetnyi értesítőjét.

A német származású nyomdász, Grün (Takács, Takács) Herman 1904-től működő nyomdájában hatféle kiadvány készült: két irodalmi mű, kétféle pénzügyi jelentés, egy közigazgatási munka és egy helyi szervezeti alapszabály.

Kiss János és Társa 1904-ben üzemelő nyomdájából ötféle kiadvány ismert: három vallási mű, egy klasszika-filológiai munka és a helyi főgimnázium egyik értesítője. Csordás István nyomdájára 1905-ben üzemelt. Innen két kiadványt ismerünk: egy politikatörténeti művet és a helyi főgimnázium egyik értesítőjét.

Vértes Adolf 1906-tól működő nyomdáját 1914-től özvegye vitte tovább. Innen 18-féle kiadványt találtunk: öt vallási munkát, háromféle szervezeti pénzügyi jelentést, két irodalomtörténeti munkát, vármegyei név- és címtárat, alkalmi kiadványt, nyelvészeti értekezést, helyi pénzügyi szervezeti alapszabályt, egy filozófiatörténeti művet és egy sajátos oktatási-nevelési módszert. Kétféle helyi iskolai értesítő jelent meg itt.

Novotha Andor 1907-től üzemelő nyomdájából 19-féle kiadványra leltünk. Ezek közül négy alkalmi, kettő vallási, kettő helytörténeti munka. Egy-egy kötettel képviselteti magát a tankönyv, a naptár, a közigazgatás, a könyvtári jegyzék és egy sajátos oktatási-nevelési mű. Három-háromféle szervezeti pénzügyi számadásra és iskolai értesítőre leltünk még.

Pesti Péter 1908-tól működő nyomdájára fennállásának több mint négy évtizede alatt a Jászság egyik legjelentősebb nyomtatóüzemévé nőtte ki magát, mely 1910-től 1914-ig a *Jász Ujság* kiadóhivatala, különböző heti- és napilapok előfizetési helye is volt. A sokrétű vállalkozást alapítója 1918-ban bekövetkezett halála után özvegye vette át. A Pesti-nyomdából 24-féle kiadvány ismert. Ezek közül hétféle közigazgatási mű, háromféle éves pénzügyi jelentés, kettő irodalmi mű és kettő vallási munka. Egy-egy kiadvánnyal képviselteti magát a helyi szervezeti házirend, az alapszabály, az irodalomtörténet, a helyi szervezeti könyvtárjegyzék és az iskolai segédkönyv. A helyi Erzsébet Közkórház „betegforgalmi kimutatása” hétfüzetnyi kiadványa színesíti a képet. Négyféle itteni iskolai értesítőről tudunk.

Az ismeretlen nyomdanévvel megjelent kiadványok száma öt. Ezek közül kettő irodalmi mű, egy helyi kórházi betegforgalmi jelentés, egy alkalmi mű és egy vallási munka több kiadása.

JÁSZAPÁTI

A járasszékhely első nyomdása *Gaal Vilmos* volt. Nevéhez fűződik a kezdetektől, 1888 nyarától 1890-ig a *Jászság* című, első helyi hetilap kiadása. Az 1891-ig működő nyomtatatóüzemből négy kiadvány ismert: egy vallási munka, egy Nagykőrűi nagyközségi közigazgatási mű, egy irodalmi mű és a Jászladányi Takarékpénztár „betéti könyve”. Az aprónyomtatványok közül jászsági szinten is kiemelkedik a helyi Gőzmalom és Gőzfűrészt Rt. 100 Ft névértékű részvénye. Gaal nevéhez fűződik 1891-ben a *Battonya* első nyomdása cím is. *Battonyai műhelyének* tanonca lett az a *Busay Balázs*, aki később megjelent Jászapáti nyomdászattörténetében.

Háy Géza helyi nyomdájáról csak azt tudjuk, hogy 1890-ben üzemelt.

Gallovich Dezső nyomdája az 1890-es években működött. Gallovich eredetileg könyvkötőmester volt, feltételezhetően Gaal távozása után átvette az első helyi nyomdát. Innen két kiadvány ismert: egy vallási mű és egy „Községi közmunka tartozási és lerovási könyvecske”.

Galamb Zoltán 1902 és 1904 között üzemelő nyomdája állította elő a *Jász-Apáthi és Vidéke* című hetilapot. A nyomdából egy alkalmi nyomtatványra lertünk. 1904-ben *id. Imrik József* lett az

1915-ig működő nyomda tulajdonosa. *Id. Imrik* időszakából féltucatnyi kiadványt találtunk: négy alkalmi művet, helyi szervezeti tagsági könyvet és egy helyi szervezeti alapszabályt.

Az 1908-tól önállóan tevékenykedő *iff. Imrik József* nyomdájából négyféle kiadvány ismert: egy alkalmi mű, egy iskolai fegyelmi szabályzat, *Vágó Pál* helyi neves festő művészeti értekezése és a helyi katolikus főgimnázium kétfüzetnyi értesítője.

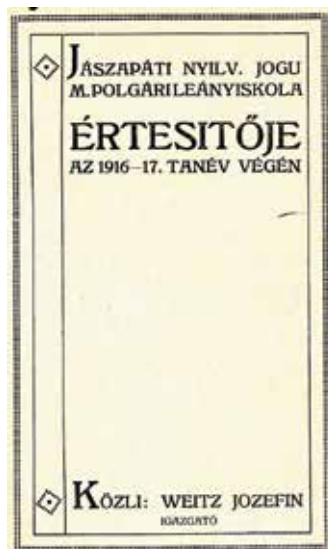
Az egyetlen fantázianevelő jászsági nyomtatatóüzem, az *Adria Könyvnyomda* alapítója *Szabó Béla*. Az 1914-től működő nyomda a leghosszabb életű helyi nyomdának bizonyult. Ennek ellenére 1918-ig csak kétféle kiadványát ismerjük: a helyi főgimnázium és a polgári leányiskola két-kétfüzetnyi értesítőjét.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS

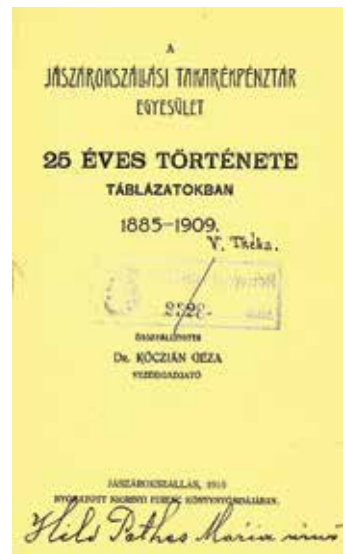
Nigrinyi Ferenc 1909 és 1917 között működő nyomdájából nyolc kiadvány ismert: három egyházi munka, egy alkalmi mű, egy helytörténeti munka, egy Jászfényszaru közigazgatási rendelet, egy leány- és nőneveléssel foglalkozó mű és egy irodalmi munka. Itt állították elő az első helyi sajtóterméket, a *Jászárokszállás és Vidéke* című hetilapot.

Tisza-menti település közigazgatási kiadványa a Jászságból – a Verseggy Könyvtár gyűjteményéből

Az apáti Adria Nyomda kiadványa – a Verseggy Könyvtár gyűjteményéből

Árokszállási kiadvány a szolnoki városi könyvtár névadója, Hild Viktor könyveiből – a Verseggy Könyvtár gyűjteményéből

ÖSSZEGZÉS

A történeti Jászság területén az 1867. évi kezdetektől 1918-ig három nyomdahelyen 24 nyomdával, illetve nyomdással és 184-féle ismert kiadvánnyal számolhatunk. Jászberényben 16, Jászapátin hét, Jászárokszálláson egyetlen nyomdász tevékenységéről tudunk. Jászberény a legtöbb, 157-féle, Jászapáti 19-féle, Jászárokszállás nyolcféle kiadvánnyal képviselteti magát. Összehasonlításként: a Kiskunság területén a meglepő 18. századi kezdetektől (Kiskundorozsma) összesen öt nyomdásztelepüléssel számolhatunk (1878-tól a hajdani Kiskun Kerület második székhelye Kiskunfélegyháza, első székhelye Kiskunhalas, valamint Kunszentmiklós és Kiskunmajsa); a Nagy-

kunság területén az 1870-es évek első felétől ugyancsak öt nyomdásztelepülést sikerült számba venni (időrendben: a Nagykun Kerület székhelye Karcag, aztán Kunszentmárton, Kisújszállás, Túrkeve és Kunhegyes).

IRODALOM

Az 1851 és 1918 között működött magyarországi nyomdák és kiadók jegyzéke. Összeáll.: Markos Béla. Bp., 1960. [Kézirat].

Farkas Ferenc: *A jászsági nyomdák krónikája 1867–1949.* Bp.–Jászberény, 2010.

A Magyar könyvészet, a Magyar könyvkereskedők évkönyve, a Magyar nyomdászok évkönyve, a Nyomdász évkönyv és útikalauz vonatkozó kötetei.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS PAPÍR KARÁCSONYFADÍSZ TERVEZÉSÉRE!

A Magyar Grafika 2024-ben is versenyt hirdet a Magyar Grafika-olvasók és a nyomdaipari, illetve vizuális kommunikáció és művészeti képzésben részt vevő diákok számára a Magyar Grafika 2024. decemberi számában bekötött mellékletként megjelenő stancolt papír karácsonyfadísz tervezésére. Pályázatunk idén kilencedik alkalommal kerül meghirdetésre. Nevezési díj és honorárium sincs, ez egy remek szakmai kihívás és minden résztvevő számára „örömmzene”. Hivatalos eredményhirdetés a Grafikarácsony rendezvényünkön és a Magyar Grafika decemberi számában. Pályázati regisztráció 2024. szeptember 9-től a Magyar Grafika honlapján: www.mgonline.hu

A pályázatok beadási határideje: 2024. november 7., csütörtök.

Profi és diák kategóriában lehet nevezni. A terveket pdf-ben és ai-ben várjuk.

A dísz tervezéséhez információk:

Kivitelezési alapanyag: nyomatlan, 250 g/m² tömegű karton; technológia: hagyományos stancforma vagy lézeres kivágás; méret: 125 × 180 mm-es mezőben férjen el a dísz, G betű felhasználása előnyt jelent.

A pályázatokat a felkészítő szaktanárok által összegyűjtve, iskolánként várjuk. Egyéni pályázó esetében a következő e-mail címre várjuk a vektoros állományt: faludi@mgonline.hu

A Gottermayer-centenárium és az Iparművészeti Múzeum Könyvtára

Prékopa Ágnes művészettörténész

Június 21-én emlékeztünk a magyar könyvkötőipar legendás mesterére, Gottermayer Nándorra, aki 1852. február 14-én született és 1924. június 21-én hunyt el. Halálának centenáriuma alkalomból nemcsak az ő munkásságát szükséges legalább röviden méltatni, hanem a művészi könyvkötés műfajának jelentőségéről, hazai történetéről is szólni kell.

A könyv nem csupán tartalom, hanem az azt hordozó tárgy is, amelyet a tipográfia és a grafikai terv tesz műalkotássá. Unikális műtárgy leginkább akkor lehet belőle, ha egyedi kézműves kötést kap. Sajnálatos módon hazánkban mostanára alig mutatkozik érdeklődés a művészi könyvkötés műfaja iránt. Még kevesebben tartják számon művészeti produktumként a kiadói könyvkötéseket, amelyek között kimagasló esztétikai értéket képviselő példák is akadnak szép számmal – és fennmaradnak egészen addig, amíg csak egyvalaki is megőrizz belőlük legalább egyetlen példányt. A Gottermayer-jubileum arra is emlékeztet bennünket, mi minden veszett el a könyvkultúrából az elmúlt évszázad során, és hogy most már a huszonnegyedik órában járunk: a 20. században kiadott könyvek legnagyobb része papírhulladékként, vagy jobb esetben könyves kocsin végzi, holott nemcsak a tartalmuk, hanem a fizikai megjelenésük miatt is értékes kötetek vannak közöttük. Aki időnként kikutat magának a kocsikról néhány szép darabot, előbb-utóbb biztosan a tulajdonosa lesz egy vagy több Gottermayer-kötésű könyvnek is. Ez a leletmentés pedig a leletmentőnek kedvez a leginkább: más műfajok legnevesebb művelőitől nem ilyen egyszerű műtárgyat vásárolni.

Gottermayer Nándor neve ugyanis fogalom, és az maradt még száz évvel a mester halála után is. Ha híres könyvkötőt kell említeni, akkor minden bizonnyal őt nevezik meg a legtöbben. Az ő emblematisz személye képviseli – gyakorlatilag egyedül – a magyar kultúrtörténet számá-

Dóczi Lajos munkáinak második kiadásához Gottermayer Nándor könyvkötészete készített szecessziós díszkötést. Dóczi Lajos: Carmela. Kis Murányvár. Pensum. Dóczi Lajos munkái IV. Budapest, Lampel (Wodianer és Fiai), é. n. [1904].

ra azt a mesterséget, amely az ő korában már valójában kettő volt: egyrészt a sok évszázados hagyományt folytató kézműves könyvkötészet, másrészt pedig az úgynevezett kiadói kötetek több száz főt foglalkoztató üzemekben zajló előállítás. A két műfaj igen távol áll egymástól; a legnemesebb anyagokból a legnagyobb szakmai felkészültséget igénylő technikákkal könyvművészeti remekeket alkotó kézműves könyvkötők silány és rövid életű ipari terméknek tartották a „gépi” köteteket. Ezért is kiemelendő, hogy Gottermayer Nándor Könyvkötői Műintézetében példamutató igényességgel készültek mind

a különleges technikákkal kivitelezett egyedi kézi kötések, mind pedig a „gépi” kötések.

Gottermayer maga is egyszerű könyvkötőként kezdte a pályáját, ám 1879-ben alapított műhelyét a század végére az ország legnagyobb és a legkorszerűbb gépekkel felszerelt könyvkötőüzemévé fejlesztette. A fél évszázadon át működő cég számos hazai és külföldi kiállításon szerzett díjakat, érmeket és más elismeréseket, Gottermayer pedig több hazai szakmai szervezet és zsűri tekintélyes tagjaként vett részt a művészeti élet alakításában.

Sajnos a cég fennállása alatt dolgozó több száz alkalmazottról keveset tudhatunk. A Gottermayer

számára egyedi, illetve kiadói kötések tervező művészek közül csupán néhánynak a neve ismert, például Boros Rudolfé a 19. század utolsó éveiből vagy Leidenfrost Sándoré az 1920-as évek elejéről, a szakmai pályájukat Gottermayer-nél kezdő könyvkötők közül pedig feltétlenül meg kell említeni Galamb Józsefet.

A cég által készített kiadói kötések – a Pallas nagy lexikonától a Magyar Iparművészet folyóirat kötött évfolyamaig – a historizmus és a szecesszió formavilágát ismertették meg a köteteket forgató nagyközönséggel. Ha a legtöbben nem is vettek maguknak szecessziós szobaberendezést, a könyvek miatt azonban mégis otthonosnak

érezhették ezt a stílust, amelyet sok kortársuk még határozottan elutasított.

A Gottermayer-centenárium ünneplésében többféle módon is részt vesz az Iparművészeti Múzeum. Nemcsak azért, mert a könyv muzealizációjának korát éljük, hanem főleg abból az okból, hogy ez a múzeum – az országban egyedülálló módon – a megjelenésük esztétikai értékéért gyűjti a könyveket, emellett pedig az ország legnagyobb iparművészet-történeti szakkönyvtárát is működteti. Múzeumunk sokszorosan beírta magát a hazai könyvtörténetbe, mindenekelőtt az 1882-es könyvkiállítás, a Magyar Bibliofil Társaság létrehozása és kiállításai, valamint a 20. század második felének könyvkötéstörténeti gyűjteményfejlesztése, kutatómunkája és kiállításai révén. A múzeum fennállása óta műtárgyként is gyűjtötte a könyveket, de kevesen tudják, milyen fontos műtárgyakkal gyarapította a kollekción az 1950–1980-as években a könyvkötéskutatás akkori legnevesebb hazai szakembere, Koroknay Éva. Napjainkban a 15. századi óraskönyvtől a kortárs könyvbjektig terjedő könyvművészeti alkotások száma négy és fél ezer.

Koroknay Éva szakmai örökségét visszük tovább a könyvművészeti gyűjtemény további gyarapítása, kutatása és bemutatása során. A népszerű ismeretterjesztéshez az internet nyújtotta lehetőségeket is felhasználjuk, hiszen mostanáig gyűjteményünk több mint 1100 kötetét – köztük számos Gottermayer-kötésű művet – ismertettük meg az érdeklődőkkel könyvtárunk Facebook-oldalának #BibliofilKincsek című sorozatában (<https://www.facebook.com/immkonyvtar>). Az emlékév során havonta jelentkezünk ezen az oldalon Gottermayerhez kapcsolódó tartalommal, múzeumunk *Mesterségkutatás* projektjéhez is kapcsolódva. Június 21-én, a jubileum napján emléksztát szerveztünk Darabos Edit főrestau-

rátor és Hutvágner Zsófia művészettörténész-főmuzeológus vezetésével, felkeresve Gottermayer egykori műhelyeinek helyszíneit, megismerkedve az épületek egyéb történeti érdekességeivel is. (Lásd az írást kísérő fotósorozatot.) Előkészítés alatt áll a Petőfi Irodalmi Múzeummal közösen szervezett őszi Gottermayer-konferencia.

A hazai könyvkötéstörténet dokumentumainak közösségi gyűjtése céljából hoztunk létre a jubileumi év elején egy Facebook-csoportot Magyarországi könyvkötők jelzései címmel, ahol mostanára már a Gottermayer cég többféle jelzése is tanulmányozható: <https://www.facebook.com/groups/1597689727631446>.

A Gottermayer-év egyik legfontosabb feladata, hogy ráirányítsa az érdeklődést a könyvkötés iparművészet-történeti jelentőségére, hogy Gottermayer mellett más könyvkötők neveit is megismerje a művészetkedvelő nagyközönség. Egy másik, különösképpen aktuális feladat, hogy a Gottermayer cég legmagasabb minőséget képviselő kiadói kötéseit példának tekintve, felhívjuk a figyelmet a hazai kiadói kötések eltűnőben lévő, méltatlanul alulbecsült, de művészeti és történeti értéket egyaránt hordozó műfajára: ezek a kötetek az idő múlásával egyre különlegesebb és ritkább gyűjtői darabokká válnak – ha fennmaradnak, mert megőriztük őket.

Battery Show 2024 – Stuttgart

ÁLTALÁNOS BENYOMÁSOK ÉS ÉRDEKESSÉGEK

Fekete Viktor Iván

A 2024. június 18. és 20. között Stuttgartban megrendezett Battery Show egy meghatározó és egyben lenyűgöző esemény, amely bemutatja, hogyan épülnek egymásra különböző iparágak és működnek szimbiózisban. Az itt bemutatott technológiák és folyamatok különlegesen összehangoltak és bonyolultak, ami azt mutatja, hogy a modern iparban milyen mértékű együttműködésre van szükség a sikerhez. A kiállítás központi témája az akkumulátorok és az elektromotorok gyártása, valamint az ehhez kapcsolódó speciális alkalmazások és fenntarthatósági megoldások.

Az idei Battery Show kiemelkedő jelentőséggel bírt számomra. Folyamatosan a legújabb fejlesztések

felkutatása a cél, melyek elősegítik technológiai fejlődésünket és fenntarthatósági céljaink elérését. A jövő a megújuló energiaforrások és azok hatékony tárolásának, valamint újrahasonosításának megvalósításán alapul. Az energia tárolása különösen fontos szerepet játszik abban, hogy fenntartható és megbízható energiamegoldásokat biztosíthassunk.

Az esemény lehetőséget biztosított arra, hogy mélyebb betekintést nyerjek a robotizáció és automatizáció területén, amelyek elengedhetetlenek a versenyképes és fenntartható működéshez.

A Battery Show 2024-en bemutatott innovációk és technológiák hozzájárulnak ahhoz, hogy lépést tartsunk az iparági trendekkel, és továbbra is élvonalbeli megoldásokkal szolgálhassuk ki ügyfeleinket.

SPECIÁLIS TERÜLETEK ÉS BONYOLULT FOLYAMATOK

A kiállításon számos speciális területet mutattak be, amelyek szorosan együttműködnek a hatékony és szabályozott akkumulátorgyártás és -kezelés érdekében. Ezek a területek a következők.

Lézeres tisztítás

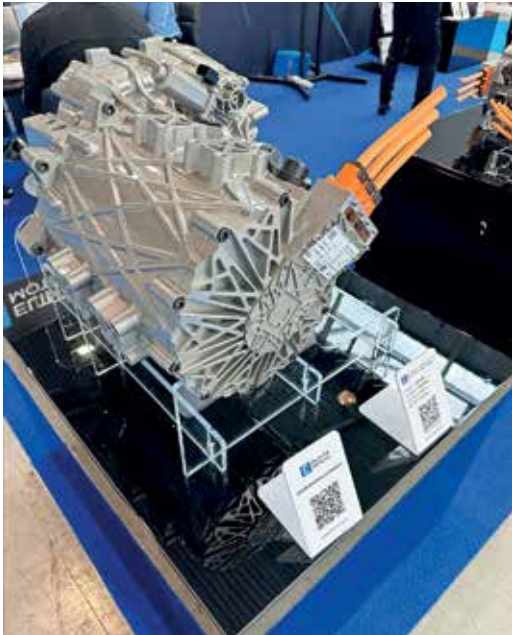
A lézeres tisztítás olyan technológia, amely a gyártási folyamat részeként a felületek tisztítására szolgál. A lézeres tisztítás gyors és hatékony módja a szennyeződések, oxidáció és egyéb anyagok eltávolításának anélkül, hogy a tisztítandó felületet károsítaná.

Nyomtatott áramkörök gyártása

Az akkumulátorokhoz szükséges elektronikai áramkörök gyártása kritikus lépés a modern akkumulátorok fejlesztésében. A nyomtatott áramkörök biztosítják az elektromos összeköttetést és vezérlést az akkumulátor cellák között.

Szigetelő és hűtő közegek

A szigetelő és hűtő közegek kulcsszerepet játszanak az akkumulátorok biztonságos működésében. Ezek az anyagok segítenek a hőmérséklet szabályozásában, megakadályozva a túlmelegedést és biztosítva a hosszú távú megbízhatóságot.

Tömítő- és ragasztóanyagok

A gyártási folyamatban használt tömítő- és ragasztóanyagok biztosítják az alkatrészek biztonságos rögzítését és szigetelését. Ezek az anyagok megakadályozzák a nedvesség, por és egyéb szennyeződések bejutását, amelyek károsíthatják az akkumulátort.

Szeperatorok

A szeperatorok az akkumulátor elektródák (katód és anód) elválasztására szolgálnak, megakadályozva az elektronáramlást, de lehetővé téve az ionvándorlást. Ezek speciális anyagokból készülnek, amelyek ellenállnak a kémiai reakcióknak és hőmérséklet-ingadozásoknak.

Elektródák bevonása

Az elektródák bevonása kritikus lépés az akkumulátorok gyártásában. A bevonat biztosítja az elektródok optimális működését és hosszú élettartamát, javítva az akkumulátor teljesítményét és hatékonyságát.

Konveyor pályák

Az automatizált gyártási folyamatokat támogató szállítószalagok (konveyor pályák) biztosítják a gyártási folyamatok folytonosságát és hatékonyságát. Ezek a rendszerek minimalizálják a kézi beavatkozás szükségességét, csökkentve a hibalehetőségeket és növelve a termelékenységet.

Speciális szűrőberendezések

A gyártási folyamat során használt speciális szűrőberendezések eltávolítják a szennyeződések és biztosítják a tiszta munkakörnyezetet. Ezek a berendezések kulcsszerepet játszanak az akkumulátorok minőségének és megbízhatóságának fenntartásában.

Lézerek és ultrahangos hegesztés

Az akkumulátor alkatrészeinek összeillesztéséhez használt lézerek és ultrahangos hegesztés precíz és megbízható módjai a komponensek összekapcsolásának. Ezek a technológiák biztosítják a szilárd kötések és a hosszú távú megbízhatóságot.

SPECIÁLIS TISZTÍTÓGÉPEK

A gyártás során használt speciális tisztítógépek eltávolítják a szennyeződések és biztosítják a tiszta munkakörnyezetet, ami elengedhetlen

az akkumulátorok minőségének és megbízhatóságának fenntartásához.

Ellenőrző készülékek gyártása

Az akkumulátorok minőségének és teljesítményének ellenőrzésére szolgáló eszközök kritikus fontosságúak a gyártási folyamat során. Ezek a készülékek biztosítják, hogy az akkumulátorok megfeleljenek a szigorú minőségi és biztonsági előírásoknak.

Battery cooling

Az akkumulátorok hűtését biztosító technológiák kulcsszerepet játszanak a hőmérséklet szabályozásában és a túlmelegedés megelőzésében, ami elengedhetetlen a biztonságos és megbízható működéshez.

Speciális csomagolás

Az akkumulátorok biztonságos szállításához és tárolásához szükséges speciális csomagolási megoldások biztosítják az akkumulátorok védelmét a külső hatásoktól és sérülésektől.

SPECIÁLIS LOGISZTIKAI, SZÁLLÍTMÁNYOZÁSI CÉGEK

Az akkumulátorok hatékony szállítását és logisztikai kezelését biztosító cégek kulcsszerepet játszanak az akkumulátorok ellátási láncában, biztosítva, hogy a termékek időben és biztonságosan eljussanak a célállomásokra.

AKKUMULÁTOROKAT ÉS ELEKTROMOTOROKAT GYÁRTÓ CÉGEK ÉS SPECIÁLIS ALKALMAZÁSOK

A kiállításon bemutatott cégek különböző típusú akkumulátorokat és elektromotorokat gyártanak, amelyek speciális alkalmazási területeken használhatók.

Autó akkumulátorok

Az elektromos autókhoz szükséges akkumulátorok fejlesztése és gyártása kulcsfontosságú a jövő közlekedésében. Ezek az akkumulátorok nagy energiasűrűséget és hosszú élettartamot biztosítanak, lehetővé téve a hosszú távú utazásokat és a gyors töltést.

Hibrid megoldásokhoz akkumulátorok

A hibrid járművekhez szükséges akkumulátorok kombinálják a hagyományos belső égésű motorokat és az elektromos hajtást, csökkentve az üzemanyag-fogyasztást és a károsanyag-kibocsátást.

Hidrogénhajtáshoz akkumulátorok

A hidrogénhajtású járművekhez szükséges akkumulátorok speciális kialakításúak, amelyek képesek a hidrogén üzemanyagcellák energiájának tárolására és felhasználására, biztosítva a zero emissziós közlekedést.

Applikációk tömegközlekedésre

A tömegközlekedési eszközök, például buszok és vonatok akkumulátorai nagy kapacitásúak és hosszú élettartamúak, biztosítva a megbízható és hatékony közlekedést a városi és regionális hálózatokban.

Hajózási megoldások

A hajózási iparban használt akkumulátorok nagy energiasűrűséggel rendelkeznek, lehetővé téve a hosszú távú és környezetbarát hajózást. Ezek az akkumulátorok kulcsszerepet játszanak a tengeri közlekedés dekarbonizációjában.

Mobil töltőállomások gyártói

A hordozható töltőállomások lehetővé teszik az elektromos járművek töltését távoli helyszíneken és útközben, növelve az elektromos járművek hatótávolságát és rugalmasságát.

Nagy kapacitású tárolóegységek

A nagy kapacitású tárolóegységek kulcsszerepet játszanak az energia tárolásában és elosztásában.

Ezek az egységek lehetővé teszik a megújuló energiaforrások, például a nap- és szélenergia hatékony tárolását, és biztosítják az energiaellátás folytonosságát az áramhálózatok számára.

Nagy kapacitású töltőegységek

A nagy teljesítményű töltőállomások gyors és hatékony töltést biztosítanak az elektromos járművek számára. Ezek a töltőállomások rövid idő alatt képesek nagy mennyiségű energiát átvinni az akkumulátorokba, csökkentve a töltési időt és növelve a járművek használhatóságát.

FENNTARTHATÓSÁG

A fenntarthatóság kiemelt téma volt a kiállításon. Különböző újrahasznosítási metódusokat és az akkumulátorok környezetbarát kezelésére irányuló megoldásokat mutattak be.

Újrafelhasználási metódusok

Az akkumulátorok újrahasznosításának különböző módszerei segítenek minimalizálni a hulladékot és a környezeti terhelést. Az újrahasznosítási eljárások során az akkumulátorok értékes anyagait visszanyerik és újrafelhasználják, csökkentve az új alapanyagok szükségességét.

ÖKOSZISZTÉMA FELÉPÍTÉSE

Az akkumulátorok ökoszisztémájának felépítése magában foglalja az alapanyagok beszerzésétől kezdve a gyártási folyamatokon át az újrahasznosításig terjedő összes lépést. Ez az integrált megközelítés biztosítja, hogy az akkumulátorok gyártása és felhasználása minimális környezeti hatással járjon.

AKKUMULÁTOROK DIGITÁLIS ÚTLEVELE

Az akkumulátorok digitális útlevele egy olyan nyomkövetési rendszer, amely lehetővé teszi az akkumulátorok teljes életciklusának nyomon követését. Ez az útlevél tartalmazza az akkumulátor gyártási, használati és újrahasznosítási adatait, elősegítve a felelős és átlátható kezelést.

AKKUMULÁTOROK SZABÁLYOZÁSÁNAK IDŐVONALA

Az akkumulátorok szabályozásának idővonalára bemutatja a különböző szabályozási követelmények és előírások fejlődését az idők során. Ez a történeti áttekintés segít megérteni, hogyan alakultak ki a jelenlegi szabályozások, és milyen irányba fejlődnek a jövőben. Egyben tartalmazza azokat a direktívákat, melyeknek meg kell felelni a gyártás során, beleértve az emissziós normákon alapuló iparágat érintő gazdasági tevékenységet is.

LEGNAGYOBB GYÁRTÓK ÉS CÉGEK A TELJESSÉG IGÉNYE NÉLKÜL

A kiállításon részt vettek a legnagyobb és legismertebb gyártók, akik már jelentős szerepet vállalnak az akkumulátorgyártásban, illetve kísérőfolyamataikban. Ezek a cégek különböző területeken járnak élen, legyen szó alkatrészek, technológiák vagy kész akkumulátorok gyártásáról. Néhány kiemelt vállalat:

- ◆ *Tesa* – Ragasztó- és tömítőanyagok gyártója
- ◆ *Nordson* – Speciális ragasztó- és bevonatoló rendszerek gyártója
- ◆ *Avery* – Nyomtatott áramkörök és szigetelőanyagok gyártója
- ◆ *Kyocera* – Elektronikai komponensek és kerámia anyagok gyártója
- ◆ *Dupont* – Vegyipari és elektronikai anyagok gyártója
- ◆ *Festo* – Automatizálási és robotikai megoldások gyártója
- ◆ *Parker* – Hidraulikus és pneumatikus rendszerek gyártója
- ◆ *Rexroth* – Ipari automatizálási rendszerek gyártója
- ◆ *Bosch* – Autóipari és ipari technológiák vezető gyártója
- ◆ *Eaton* – Elektromos rendszerek és energiamegazdálkodási megoldások gyártója

- ◆ *Lead* – Energiatároló és energiamenedzsment megoldások gyártója
- ◆ *HB Fuller* – Ipari ragasztóanyagok gyártója
- ◆ *Saint-Gobain* – Szigetelő és építőanyagok gyártója
- ◆ *BASF* – Vegyipari termékek és anyagok gyártója
- ◆ *Honeywell* – Automatizálási és vezérlési rendszerek gyártója
- ◆ *Exyte* – Mérnöki és építőipari megoldások gyártója
- ◆ *Techcon* – Adagoló- és applikációs rendszerek gyártója
- ◆ *John Deere* – Mezőgazdasági és építőipari gépek gyártója
- ◆ *Akzo Nobel* – Festékek és bevonatok gyártója
- ◆ *Emerson* – Automatizálási és mérnöki megoldások gyártója
- ◆ *Atlas Copco* – Ipari berendezések és megoldások gyártója
- ◆ *Henkel* – Ragasztók és bevonatok gyártója
- ◆ *Siemens* – Automatizálási és energetikai megoldások gyártója
- ◆ *Mitsubishi* – Elektronikai és gépipari megoldások gyártója
- ◆ *Feinmetall* – Tesztelő és mérőeszközök gyártója
- ◆ *Sick* – Érzékelő és mérési technológiák gyártója
- ◆ *Lyric Germany* – Automatizálási megoldások gyártója
- ◆ *Balluff* – Érzékelő és automatizálási rendszerek gyártója
- ◆ *Kuka* – Ipari robotok és automatizálási rendszerek gyártója
- ◆ *Fanuc* – Robotika és automatizálási megoldások gyártója

Emellett számos távol-keleti gyártó is képviselte magát, ami azt mutatja, hogy az akkumulátorgyártás globális iparág, amelyben az ázsiai vállalatok is jelentős szerepet játszanak. A CATL kínai gyártó részvételét hiányoltam a kiállításon.

ÖSSZEGRÉS

A Battery Show 2024 – Stuttgart átfogó képet nyújtott az akkumulátoripar legújabb fejleményeiről és trendjeiről. A kiállításon bemutatott technológiák és megoldások hangsúlyozták az iparág komplexitását és az iparágak közötti szoros együttműködés fontosságát. A fenntarthatóságra és az innovációra helyezett hangsúly pedig azt mutatja, hogy az akkumulátoripar a jövőben is kulcsszerepet fog játszani a globális energiamenedzsment és mobilitási megoldásokban.

Alkalmazott szépirások – Nyugaton, Keleten

Voronko Vera, Horváth Janisz

KALLIGRÁFIA ROVAT

Sorozatunkban az alkalmazott kalligráfia a főszereplő. Alkalmazott jellege miatt megnézzük, hogy egy-egy forma mögött milyen történeti, esztétikai, technológiai, optikai szabály, írás- és olvasási szokás húzódhat meg. Magyarozatukkal közelebb szeretnénk hozni a kalligráfiát a közönség és a laikusok számára is. A megtervezettség, az érett és igényes, színvonalas írásalkotás egyaránt érvényes az autonóm kép- és szövegalapú kísérletekre. Emiatt néhány példával felvillantjuk az írásteremtés szemnek is ismeretlen távlatait. Cikkünkben vázlatosan egybevetjük az európai és kínai kalligráfia vízszintes-függőleges tagolását.

A kalligráfia a görög kallosz (szépség) és graphé (írás) szavakból áll. Jelentése: művészi igényű szépirás. A kalligráfus jelentése: írásművész, írásmester, hivatásos könyvmásoló, írásoktató.

A jelentések rávilágítanak a kalligráfia eredeti szerepére, azaz a gondolatok megőrkítésére, a beszélt nyelv lejegyzésére. Ahhoz, hogy egy írásmód olvasható és stílusában harmonikus legyen, koronként különböző szabályokhoz, előírásokhoz és igényekhez kötötték a szövegek megírását, másolását, sokszorosítását. A szöveghűség, helyesírás alapvető követelmény volt. A korrekúra kéz a kézben járt a kalligráfiával. Ugyanez elmondható napjaink alkalmazott kalligráfiáira. A *kalligrafizálás* – Jakó Zsigmond történész, levéltáros találó kifejezésével – a spontán kialakult formák tudatosabb kivitelezését jelentheti a kanonizálás (szabály, zsinórmérték) szándékával, a *stilizálás* pedig a kialakult, természetes betűformák öncélú átalakításának módja. Természeténél fogva a kalligráfia mögött és előtt gazdag út áll, jelentését időről időre fontos újrafogalmazni.

Üres térközök. A kalligráfia alapvető vizuális építőelemei a (toll)vonás, a sötét-világos folthatás, a forma, a ritmus, a kompozíció. A szövegkép lehet betűkompozíció, egy teljes szó, mondat, pársoros írás. De nem csak a feketéket, a fehéreket is kiemeljük, figyelemmel kísérjük. // A kalligráfiatanulás elején vastag íróeszközzel állunk neki a munkának, mert jobban látható nemcsak az eszköz hegye és az írásvonás, hanem a vonások között kimaradt üres rész. Olyan, mintha egyszerre íránk és rádiroznánk. A betű önmagában önkéntelenül űrt és mélységet kelt. Az írásformák élete ilyen.

Ahhoz, hogy jobban megértsük és megjegyezzük az üres részek arányát, segítséget nyújt az *üres térközök hierarchiája*, amit egyenletként leírhatunk, a kisebb egyiségtől a nagyobbbig haladva:

VONÁSOK KETTETTE ŪR <
< BETŪKÖZ < SZÓKÖZ < SORKÖZ <
< OSZLOPKÖZ < MARGÓK

Ezzel a hagyományos renddel egy teljes tekeracet, kódexlapot, oklevelet, könyvoldalt, szöveges weboldalt építhetünk fel. Nyomdászati-tipográfiai-digitális nyelven olyan algoritmust értünk, amely figyelembe veszi bármelyik tag, alapegység méretváltozását: ha nagyobb a betűköz, nagyobb lesz a szóköz is. Azonban ne felejtjük el az optikai hierarchiát. Képzeljünk el egy meredeken felfelé futó vonalat, amely átlósan összeköti a téglalap sarkait: például a jelenlegi grafikusai szoftvereken Shift billentyűvel nagyítunk arányosan. Ez a nagyítás átlósan egyenes vonalú, de a természetes léptékek ellenkezőleg, nagyításkor egy görbe vonal mentén emelkednek. (Leegyszerűsítve, szemünk fiziológiája megfelelő fényviszonyok, körülmények között egy logaritmus-görbéhez hasonlító

KALLIGRÁFIA

Led Zeppelin lemezborító.
Bán Annamari kalligráfiája
Típost METU Tipográfus
(Print- és webdesign)
szakirányú továbbképzés

SPIRÁLIS KÉPÍRÁS

Phaistosi korong, Minószi kultúra.
A agyagkorong mindkét oldalán
összesen 241 pecsétjegy látható,
spirálvonalú sorvezetővel és el-
választó vonalakkal. Az írás jobbról
balra halad, a korong szélétől befelé
kanyarodva. Valószínű a pecsételés
balkezes technikája nyomán is
Megtalálásának helye és ideje:
Kréta, Phaistosi palota, 1908

léptékváltás-arányt érzékel.) // Mivel a kalligráfia sűrített kifejezőerőt hordozó szépírás, a méretváltozással a folthatás (tónus) minőségében átalakul. Például kicsinyítéskor egy vékony vonal eltűnhet, több sűrű vastag szár összeolvadhat; nagyítás-kor határt szab a felület szélessége, mert a szoros keret megfelelő úr, mélység nélkül megfojthatja a kompozíciót (szembántó térközök). A kalligráfus a szemét tornáztatja, megfigyel, mérleget. Koncentrált munka közben megformálja a részleteket, kompozíciós változatokat készít (megfelelően összetartó és széttartó távolságok).

A vízszintes-függőleges irányokkal rendet teremtünk: a tagolások betartására sarkallnak. A tagolás segít az információk vizuális megszervezésében. Az olvasás vízszintes vagy függőleges irányok mentén, térben és időben halad. Az olvasás iránya miatt a kalligrafikus vonásrendszerek is képlekenyen alakultak, megformálásuk érzékelési tapasztalaton, pszichológiai szabályokon nyugszik.

De milyen részletekből, vonásokból látszik, hogy egy ábra nem más, mint írás, betű és olvasásra szánták? Több száz ősi és modern írásrendszert

FOGALMAK (TECHNIKA, MÉDIUM, TAGOLÁS, ÍRÁSMÓD)

karcolt, rótt, vésett, nyomott jelek
bronzöntésű feliratok
textilre festett írások
ecsettel festett írásjegyek
náddal írott jelek
madártollal írott jelek
fametszet / táblanyomatás

rotulus / irattekerccs
kódex / könyv
könyvnyomatás

kolumna / szöveghasáb
tipográfia / szedett betű
ligatura / ikerbetű, betűfűzés

fentről lefelé haladó írás
tengelyesen tükrözött formák
négyzetbe tömörített írásforma
scriptio continua / folyamatos írás
scriptura longior / megnyújtott írás

FOGALOMCSOPORTOK

ókori írások
a Földközi-tenger
mellékén

keleti írásművészet

európai írásművészet

Az írástörténeti emlékeken a technika, médium, tagolás, írásmód az információátadásnak velejárója. Érdeemes megkeresni a magyarázatát annak is, hogy az egynél több, a teli ponttal jelölt háromágú fogalmak, miért köthetők össze a fogalomcsoportok többségével

hasonlítottak össze komputációs szempontból. „Miközben geometriailag különböznek, bizonyos alapvető topológiai hasonlóságokban osztoznak”, írja Oliver Sacks. A kognitív folyamatokat szóképeket tartalmazó hálózatmodellekkel mutatják be. A vonások közötti viszonyok hol serkentőek vagy gátlóak lehetnek (S-R vonások a sír/sár szavakat serkenthetik). A kalligráfia művelése a szókép látens felismerését feltételezi.

A szövegkompozíciót többnyire egy téglalap alakú keretben képzeljük el. A vízszintes sorok helyét bevonalazzuk egy sorvezető sablonnal. Általában kétféle, kétvonalas és négyvonalas rendszerű. Előbbi a verzál (nagybetűs írás), utóbbi a kurrens (kisbe-

tűs írás) sajátja, amelyek formai felépítésükben és eredetükben eltérnek egymástól.

A verzálok általánosan fogalmazva, háromszögbe, négyszögbe és körförmába foglalhatók. Egyesek szembenéznek velünk (AOY), mások szomszédjuk felé hol jobbra, hol balra fordítják arcukat (CEKLSJZ), így befolyásolva egy szövegsor belső tartását. Az antikvák változó vonalvastagsága és tónuskülönbsége továbbvariálja a sorok belső irányait, elmozdulásait, ritmusát. A verzálok tekintélyes sorai vízszintesen tagolt sávok, zárt kompozíciójú egységek. // Kalligrafikus foglalkozásokon a betűket alapelemeire, főszáakra és mellékszáakra bontjuk. A vonások közötti távol-

BUSZTROFEDON / ÖKÖRSZÁNTÁS

Gortüsi törvényiszöveg töredéke, i. e. 5. sz. A sorok jobbról balra, majd balról jobbra fordulnak (a betűk is), és így tovább, ahogy az ökör vontatása húzza a barázdát. A több mint 30 kőtáblából álló falrész 12 szöveghasábra osztották, amelyek jobb oldalról indulnak
Megtalálásának helye és ideje: Kréta, Gortyn, 1857, 1879, 1884

KALLIGRÁFIA

A hamis – igaz szavak kurrens betűszárainak átlós vonalai változatos megformáltságúak. Gondolati ötlet a határozott vízszintes szár mint tagolóelem
hamis – igaz. Szász Julianna
Tipost METU Tipográfus (Print- és webdesign) szakirányú továbbképzés

VEKTORIZÁLT KALLIGRÁFIA

Írástörténeti emlék inspirálta felirat. A középkori oklevelekből ismert scriptura longior / megnyújtott írást interpretálta a tipográfus hallgató.
Parkour. Giba Ágnes
Tipost METU Tipográfus (Print- és webdesign) szakirányú továbbképzés

ságot és a betűközöket nem rajzoljuk meg előre, hanem az üres lapon elképzeljük helyüket. A láten képet követjük ecsettel.

A kurrensnek kevésbé alkotnak zárt sávokat. Fel- és lenyúló száraikkal függőleges irányú dinamikát kölcsönöznek a soroknak és a szöveggépnek. A szövegfoltjuk szövedékes, függőleges tagolásuk sajátos, logikus ritmussal jellemezhető. // Ritmikus írásgyakorlat: kurrensírásnál a függőleges szárat húzzuk meg, elhanyagolva a mellékszárakat és a négyvonalas rendszert, ilyenkor a fel- és lenyúló szárat befutnak a szomszédos sorokba. Mint egy fűszálakat összekuszáló szél, vagy ropant vízfelületet bodrozó felület.

CAPITALIS QUADRATA

/ KVADRÁTÍRÁS

Négyzetes, optikai keretbe írható római kapitális. Mellékszárak a kapitális A és R betűknél: az A keresztvonása hiányzik, az R mellékszárjai nem érintik a függőleges szárát. Szerkezetük nyitottabb, emiatt a tónusuk, folthatásuk világosabb
Vergilius: Georgica. 4. sz. Berlin Ms. Lat. fol. 416

LOGÓTÍPIA

A verzálók változó vonalvastagsága és tónuskülönbsége, a finoman jobbra elmozdított függőleges szárok és tengelyek továbbvariálják a sor belső irányát, elmozdulását, ritmusát
Yves Saint Laurent divatház. Adolphe Mouron Cassandre. 1961, 1963

KIADÓI JELVÉNY

Középtengelyes, de nem pont középen, hanem optikai egyensúlyában jól elrendezett betűkompozíció
R. Piper & Co. München könyvkiadó
Die Miniaturen des Frühen Mittelalters. 1913

ELFORGATOTT SOROK

A Napot ábrázoló csengeri mennyezet kazettás felirata. 18. sz.
A Malakiás próféta-idézet a Napkorong, vagyis az arc tájolása alapján a jobb felső sarokból indul el. Tehát, a szövegsorok a Nap járásával megegyezően jobbról balra (keletről nyugatra) haladnak.

IRODALOM

Jakó Zsigmond – R. Manolescu (1987) *A latin írás története*
Messara Régészeti Múzeum <https://messaramuseum.gr/>
Németh György – Kovács Péter (2011) *Bevezetés a görög és a római felirattanba*
Sacks, Oliver (2011) *Az elme szeme*

KÖNYVSOROZATCÍM

A keret pecsétszerű megjelenést kölcsönöz a zárt kompozíciónak. A tengelyre fűzött írás hullámos részletei egyszerre feloldják és dinamikussá alakítják a zártságot
Golden Field Guide könyvsorozat
Birds of North America. 1966

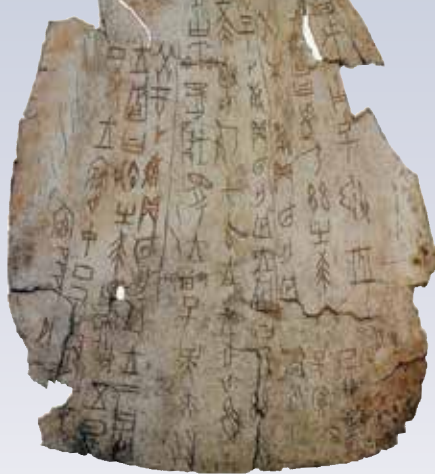
A mellékelt illusztrációkról. Néhány írástörténeti emléken látható, hogy sajátos logika mentén fűzték föl a szöveget. Ezek a sajátosságok nem mindig világosak számunkra. Viszont a belső formai viszonyok felismerhetők. Az alkalmazott kalligráfia körébe sorolható alkotások pedig egy önállóvá vált műfajt szemléltetnek. A fogalmak és fogalomcsoportok összekötésénél érzékelhető, hogy a vízszintes-függőleges irányok továbbemelezhetők a technika, médium, írásmód alapján is.

A kínai alkalmazott kalligráfiánál, a nyomtatott és digitális felületeken, látni fogjuk hogyan keverednek az olvasási irányok a régmúlt időkben és napjainkban.

2.

1.

1. A marhalapockacsontra vésett jóslócsontfelirat karakterei között lóábrákat is felfedezhetünk
2. A függőtű-írás elegáns, hosszan megnyújtott karakterei a belső arányaikban a végekhez torlódtak
3. A szertartási edények feliratainál lapos oválisok jelentek meg

Kínában az alkalmazott kalligráfia csak az utóbbi évtizedekben lett elismert, amióta a reklámnak fontos szerepe lett. Hagyományosan a kalligráfia elsősorban az írásjegyek esztétikájával foglalkozik, a közöttük lévő térközök másodlagos szerepet játszanak vagy a nyugati tipográfiai értelemben szinte nincsenek is. A vízszintes-függőleges irány már helyből fordított sorrendben működött Keleten (függőleges-vízszintes), és a balról jobbra irány sem egyértelmű. Ennek a teljesen más vizualitás bonyolultságának a megértéséhez talán szükséges egy kis történelmi áttekintés.

A kínai kalligráfia az ókori képirás karcolt, vésett karaktereiből kialakult szépírás.

3.

Az i. e. 2. évezredben a teknősbékapáncélba és marhalapockacsontokba mélyített jelrendszer rajzolata, írásképe, olvasásiránya már meghatározta a kínai függőleges írásrendszert. Az irány okát a kultúrbölcső környezetének meghatározóját, a Sárga-folyó menti magas hegyeket feltételezik a történészek. Az írásjegyek ábrái, tárgyakat, állatokat, növényeket leképező rajzolata vegyesen forgott, olykor balra vagy jobbra is 90 fokkal, de az értelmezés mindig fentről lefele haladt. **1. KÉP**

A karakterek megformálásánál az esztétikai szempontok kb. az i. e. 8. században jelentek meg először, mikor is a vonalvastagság és a térelfoglalás a függőleges hasábokban már fontossá vált. Ekkor az álló téglalap területre karcolt, sokszor tengelyesen tükrözött formák díszítő jellegű, egyenletes vastagságú vonalait legtöbbször hegyesre vékonyították a végükön. **2-3. KÉP**

4.

6.

5.

- 4. A Keleti Han-dinasztia idején (186) kancellár írással vésett kösztélé karakterei és az olvasata egy mai fontkészlettel
- 5. A Három királyság korában (220–280) 3 írásstílussal vésett klasszikusokat tartalmazó szövegrészlet
- 6. A kis pecsétírás stílus egyik elegáns példája ez a sírköfelirat. A szöveg az elhunyt magasrangú hivatalnok vizsgáiról, beosztásairól, állomáshelyeiről szól

Az írásképek egy, azonos méretű négyzetbe való tömörítése csak a császárkor (i. e. 221-től) egységesített rendszereinek eredménye. Ekkor már az önálló fogalmi tartalmat hordozó írásjegyek írásához hegyes ecsetet használtak, melynek felemelésével és lenyomásával különböző vonalvastagságot értek el. A birodalom területén kötelezett *kancellár* stílus jellegzetessége lett a későbbi korok meghatározó rajzolata, a mai fontkészletek vonalvezetésének alapja. **4. KÉP**

A korokhoz kapcsolatos stílusok értelmezéséhez sokszor segített az azonos szövegek kőtáblákba vésett írásjegyeinek különböző rajzolatai, melyek írásképeit később a papírra író hivatalnokok szépírássá fejlesztették. **5. KÉP**

Minden egyes kínai írásjegy meghatározott vonásszámból, az azonosításhoz szükséges rajzolatból állt. Régen a vonások száma az egytől a több mint hatvanig terjedt, ezeknek az írásképet kellett „összefésülni”. Az értelmezést segítő írásjelek és a szavak közötti szóközök nélküli függőleges írásirány az összképet nézve egy négyzetes vagy ahhoz közeli felosztást eredményezett. A meghatározott területből a karakter vonalainak kilógni nem lehetett, így a sűrűn egymás alatt/mellett lévő párhuzamosok vékonyabbak lettek, a belső térköz sokszor nagyon leszűkült. Ennek a vizuális „kényszernek” a hatására a vonalak díszítésének a száma idővel lecsökkent, a karakterek vonalas váz jellegű formát kaptak. **6. KÉP**

A hasábok sorrendje hagyományosan jobbról balra következett, és a vízszintes elrendezésű egysoros szövegeknél is ez az irány volt a jellemző.

9.

8.

7. A fadúcek mintaszövegeinél – a helytakarékoság okán – a karaktereket nagyon közel írták. Ez okból duplázták az azonos hasábszélességben

8. Régi újságcímlap. Ecsettel formált karaktereket is felhasználtak az ólomból öntött írásjegyszedéshez.

A több ezer írásjegy megfelelőjét hosszú folyosón keresgették régen a kéziszedők

9. A latin betűk és a kínai írásjegyek anatómiája.

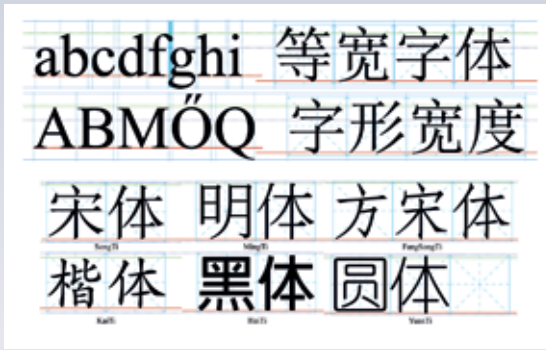
A vonalrendszerek vizualitása erősen eltér. A kínai karakterek melletti két latin betű stílusával írják az idegen szövegeket

A fadúcos sokszorosító nyomtatáshoz legtöbbször a Tang-korban (618–907) kifarrott szabályos stílus vonalvezetését használták az egészoldalas fafaragásnál. A különböző hasábok tipográfiai elrendezését már az első ezredforduló tájékán kialakították a dúcfaragó mesterek és ez a vizuális maradt meg a császárkor végéig (1911). **7. KÉP**

A 19. század végétől a fémöntéses írásjegyek segítségével kinyomtatott újságok is ezt a szisztémát követték. **8. KÉP**

A kínai kalligráfiai jellegű karaktereket alkalmazó tipográfiában az általában négyzetbe zárt írásjegyek vonalainak egyediségét szokták értékelni.

Az egyébként is bonyolult írásrendszerben sok vizuális megkötéssel, ugyanakkor szinte határtalan vonaljátékkal fantáziálhatnak az alkotók. Az azonosításhoz, az olvashatósághoz szükséges az írásjegy rajzolatának felismerése, így a vonalvázakat nagyon megmásítani, elhagyni, átformálni csak bizonyos határok között lehet. Nincs kis- és nagybetű (verzál-kurrens) mintára értelmezhető formai megkülönböztetés. A több tízezer karaktert használó nyelv minden egyes írásképe egy-egy önálló szó is, ezért a kiindulási forma a vonalhatárt jelölő négyzet. Akárhány (1–57) vonásból is áll egy írásjegy, minden vonásnak bele kell férnie a sorban/hasábban egy-egy négyzetbe, ezért felső-/alszárás, ékezetes betűk használatánál látott sávok nem léteznek. A négyzetek között nincs térköz, így a szélhez kihúzódó vonalak is csak a belső keretig „nyújtózkodnak”, s maradnak a törzsméret négyzetes tükrén belül. **9. KÉP**

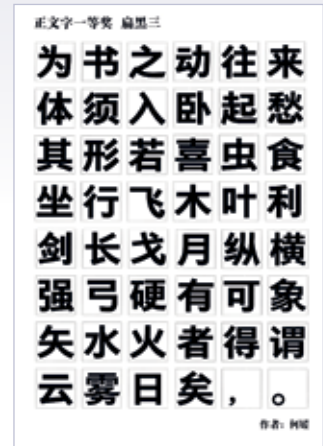
10.

11.

12.

13.

10. Minden kínai karakter egy szabályos négyzetbe kerül. Ezek között nincs rés, így nem egalizálnak. Ez a hat fős írásjegystílus az alapja minden mai variációnak is
 11. Egy mai kínai fontkészletben 64.000 írásjegyet kell elkészíteni az írásjegycsalád minden-minden tagjából. A CJK (kínai-japán-koreai) közötti egyéni változatok még hozzájönnek. Ryoko Nishizuka terve az Adobe részére
 12. A kínai könyvekben együtt használják a balról jobbra irányuló vízszintes és fentről lefele követendő függőleges sorokat/hasábokat is
 13. Hu Yuan tipográfus egyenlő vonalvastagságú, geometrikus jellegű írásképtervének 48 karaktere

Ha minden négyzet a megfelelő rendszerben működik, a kínaiak szeretik a jobbról balra soroló hasábokban a hagyományos függőleges és a balról jobbra haladó vízszintes írásirányt keverni. Nehéz feladata van egy mai fontkészítőnek. Először el kell készítenie egy 48 karakterből álló tervsorozatot, a Hamburgefons mintájára. Ha ezt a három ország (Kína-Japán-Korea, innen a CJK elnevezés) tervezőiből álló zsűri elfogadja, akkor hároméves támogatással lehet a több mint 64.000 írásjegyet megalkotni. A „család” többi tagjának megalkotásához már csapatok kellene. **12. KÉP**

Miután így az „egalizálás” szó sem kap értelmet, a szövegesztéikai alapnak marad az írásjegytípusok stílusok szerinti és a vonalak rajzolatának tónusértéke miatti megkülönböztetés. Mindezt még megbonyolítja az azonos törzsméretű karakterek alapvonalának vizuális ugrálása és keretvonal szélességének variálása. **10–11. KÉP**

A példán már az önálló négyzetes területet kapó (Nyugatról átvett) írásjelek is láthatók. **13. KÉP**

Latin betűk – kínai írásjegyek (Youtube)

Ünnepi könyvhét

AZ ÖRÖMSZERZÉS FORRÁSAI A 21. SZÁZADBAN

Maczó Péter

A könyvet mindig ketten alkotják: az író, aki írta s az olvasó, aki olvassa.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

Nos, most rögtön – amit ritkán teszek – kicsit kiegészíteném kedvenc költőnk szavait, mert (s remélem, nem csak szerintem) a könyvet a szerző írta és az olvasó olvassa, de aki az alkotó, az egészen biztosan a tervezője... Persze értem én szavai értelmét úgy is, ahogy magam is hiszem: a könyv egy igazán klasszikus, néha intim párkapcsolat. Kezünkben van a kötet, amit végigsimítunk (taktilis élmény) mielőtt belelapoznánk. Aztán az oldalak illata (mert illata is van) és csak ezután olvassa szemünk azokat a sorokat, amiket a szerző a lapokra bízott. Szavait, mondatait ki-ki úgy értheti, ahogyan szeretné... ez a fantázia szabadsága és össze nem tévesz-

tendő más médium élményével. Poetikusabb, bensőségebb, vagy meghittebb csak egy erotikus kapcsolat lehetne. *Azok a könyvek, amelyeket a világ erkölcsstelennek nevez, olyan könyvek, melyek megmutatják a világnak tulajdon hitványságát.* A fenti jelzős szerkezetek után nem tudom, Oscar Wilde vajon mire gondolt, de nyugodtak vagyunk, mert a léha és abnormalis dolgoktól egy praktikus nejlonzacskó megvéd minket. Mégis, tán emiatt volt az, hogy nagy megdöbbenésemre az ünnep szombatján olyan nagy tömeg nyomult a Vörösmarty téren, hogy a taktilis élmény már-már könyvek nélkül is létrejött olvasó és olvasó között. Az írók kevesebben voltak, a kiadósok pedig jobbra pultjaik mögül, méla mosollyal figyelték a forgalmat. A szombat már harmadnapja volt az ünnepi könyvhétnek,

ami – pünkösöd után pláne – nem a feltámadás miatt fontos. Inkább csak mentegetődzés részemről, hogy elkerültem a megnyitó tradicionális tűzoltó zenekarának vonulását, ami Bob herceget idéző nosztalgia, élmény azoknak, akik a vidám fesztiválhangulatot várják el. De az érdeklődés nem csitult.

Hosszú sorok kígyóztak az egy-nyári fehér kerti székek között, amelyeken a kiválasztottak (itt az írók) – kiadójuk előtti részbe szorultak – egy billegő napernyő árnyékában óráig tartó csuklómozdulatokat végeztek: odaadó örömmel dedikáltak. Ilyen csak egyszer lehet egy könyv életében, míg a szerző-

kében gyakoribb, és többségük szívesen tesz eleget a felkérésnek. Azt nem tudom, egy aláírt példány mennyit ér majd az évek múltával, de bizonyos, hogy egy picike exhibicionizmus ehhez is kell... A rítushoz tartozik immár egy-egy szelfis összeborulás is. Ezt szinte mindig a leendő olvasó

kérte. Hál' istennek, ilyenkor az író egy percre megpihenhet. Mindez a 25%-os alkalmi ár-csökkentéssel együtt kijárt. Egy percig sem akarom ezt a boldog pillanatot – író, olvasó és a kicsit háttérbe szorult kötet felhőtlen találkozását – közösséges matematikai fejszámolással

unalmassá tenni, mert nem az árbevétel, az adó és a szerény engedmény szaldója a fontos, hanem az egymásra találás! Pedig a könyvpiac is bekeményít. Nem az internetes reklámok sokaságában megfontolt marketinges taktikával hirdett 30–50, sőt 95%-os engedményeivel... mint tudjuk, vannak kényszerhelyzetek, de a könyvek rugalmas árképzésénél is bizonyos (központi) merevedés várható. Rendeleti úton minden elképzelhető

(mint egy sci-fi regényben). De hát ez nem a taktilis élmények kategóriája, maradunk az olvasóknál. Márpedig itt rengeteg olvasó találkozott, ahogyan rengetegféle könyv is látható volt. Ízlés szerint nem teszünk különbséget köztük. Többféle másság van: *Az az ember, aki nem olvas könyvet, semmiben sem különbözik attól az embertől, aki nem tud olvasni* – mondja Mark Twain.

Hát így...

Vonatkoztassunk el a szövegértéstől, ami az iskolai felmérések szerint inkább stagnál. Szerfelett meglepett az elkötelezett tömeg masszív kitarása a tűző napon. Lám, ők mind olvasók

(akiktől lépni sem lehetett) és mind valamely könyv élményéért, meg a vásár vidám hangulatáért jöttek el... nem is magányosan, sokan néhány fős baráti társaságokban. Közükben a frissen megvásárolt kötet, amibe most az írótól néhány spontán szót kérnek: *Azt tessék beírni, Lucának (vagy Ünökének?) sok szeretettel.*

Az emberáradat mellett megpróbáltam a pultokhoz furakodni, hogy a primőr felhozalt megtekintsem. Nos, ezek

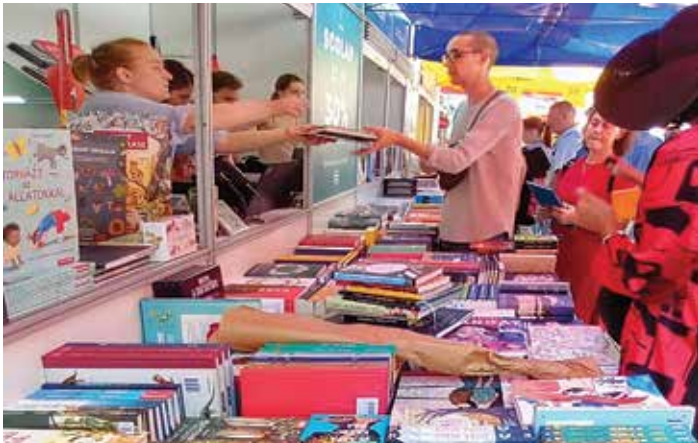
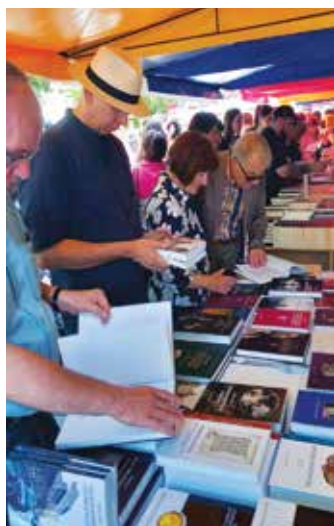

a kiadványok (ügyeljünk a pontos szóhasználatra) igen sokfélék, és – szerencsére – gyakran már a borítójukkal őszintén megmutatják belső énjüket... Vagyis a grafika, s még inkább talán a varázslatos tipójukkal ingerlő címkompozíciók, megannyi tarka pelerinbe öltözött mű, kacéran riszálják magukat: egyszer élünk, s ami ma újdonság, vajon meddig az? A másnás töltött tejsokik sweety látványával, ingerlő, technikai bravúrokkal és csalfán csillanó domborulatokkal (95D?) mit kínál a könyv?

Az ünnepi könyvhétnek része a Szép Magyar Könyv versenye, amit a kiadói egyesülés rendez. Nevezni rá az egyesületi tag kiadók bónusza. Idén 63 kiadó és kulturális intézmény 8 kategóriában 105 kötetet nevezett be. Húsz éve, első zsűri tagságomkor orvosoltatott a hiány, a díjazott könyveket alkotók neve (lábjegyzetként) megjelenhetett az okleveleken. Most a hivatalos internetes tájékoztató sem közli, kik tervezték (fotózták, illusztrálták) a kitüntetésre kiválasztott köteteket. Váltig állítom, a nevező kiadó megbízó: talán jól választott,

de a munka vizuális élményét az a grafikus/tipográfus készítette el – a nyomda értő közreműködésével –, akit meg sem említenek... tőle szép a könyv. A rutinos vásárló figyelme – ezt jó jelnek vélem – konkrét szerzők és kötetek felé fordul. Ha azon túl más könyvön is megakad a tekintete, az öröm. Öröm a kiadónak, a szerzőnek, de még a tervezőnek is, mert a *blickfang* (milyen régi szó), amíg emberek lesznek az olvasók – működik! Erről egy bizonyos Kner Albert jut eszembe, s azt tudom, a róla most megjelent kötet szintén díjat kapott. A skála igen széles, és ahogyan minden más »termék« esetén, piramisként magasodik... Ami alul van, a legszelebb karnált kínálat, az a nyári hónapok strandjaira szánt alkalmi ismer-

rős. Talán még felrémlik a kifejezés: lektúr – könnyed, szórakozást kínáló történet. Jövőre talán viszontlátni műanyag klappládákba rendezve: két darab 500 forint varázslatos áron... Bár ne legyünk igazságtalanok, néhány igen veretes kötetet azért találtam tanulmányokat kiadó múzeumok, könyvtárak és művészeti munkákat publikáló rangos kiadók polcain is – mélyen értékük alatt. Örömmel vettem kézbe, ők a *last minute* kínálatai. Nem, nem Dubai, Djibouti és Mallorca féláron, hanem ókori, néha 20. századi klasszikusok, akik mára sajnos kimentek a divatból. Rossz ezt így mondani, de megéri? Vetődik fel a kérdés a könyv ünnepén. Vajon a sokasodó, számos apró, egy személyes vagy családi vállal-

kozásként induló, ám könyvkiadói tapasztalattal nem rendelkező formáció miként érvényesülhet a higancseppenként összekapcsolódó – még mindig garantáltan művés irodalmat kínáló – konglomerátumok hálójában?

Nézem a forgatagot, és nem akarok mélyre ásni, legyen ez a hétvége a könyv öröme, vigye haza ki-ki a neki tetszőt, olvassa el, vagy adja tovább...

A gyermekkönyvkiadók Duna partján sorakozó fészkeinek otthonos közegében több rangos illusztrátorral is találkoztam: szépen bővülő igényes köteteik jót tettek a tér nyüzsgő, kavargó sokadalma után. A korzón hosszú sor kanyarog, néhányan állnak még, de sok várakozó – ez így sikkes – letelepedett a díszburkolatra. Itt

nincs nyoma kutyáknak... úgy nincs. Szóval lehet eszegetni, ice tee-t inni, és kitölteni egy szerzőkereső kérdőívet a nyálánságok mellé: M&M vagy L&L nem mindegy, amíg 872-dikként sorra kerülnek – a dedikálásig már csupán fél óra. Erről többet azonban a következő 40 nyári nap után fogok megtudni – ha.

A Metsä Board, az Adara Pakkaus és a Marvaco elnyerte az Excellence in Flexography díjat

A Metsä Board Twisty Ice Cream Boxes csomagolása, amelyet az Adara Pakkaus gyártott, elnyerte a 2024-es Excellence in Flexography díj saját reklámkategóriájának első helyezését. Az Excellence in Flexography Awards az Egyesült Államok flexográfiai iparának legrangosabb díjátadó programja.

Az iparági vezetőkkel együttműködve a Metsä Board újratervezte a fagyasztott élelmiszer-pultok egyik kedvencét: a fagyalttölcsér csomagolását. A csapat a teljes értéklánc különböző szakaszait vizsgálta, az anyaggyártástól kezdve a tinta felhasználásán át a logisztikáig, bemutatva az új lehetőségeket gondosan kiválasztott könnyű friss rostanyagok és flexográfiai nyomtatási módszerek alkalmazásával, hogy kiváló használhatóságot és páratlan félárnyalatos grafikát érjenek el rendkívül magas, 188 lpi nyomtatási felbontásban.

A projektben részt vettek a Futupack csomagolótervezői, akik konzultáltak a szakértőkkel a projekt során a nyomdai kivitelező, az Adara Pakkaus csomagolóanyag-gyártó képviselőivel, ECG képviselőjében Dr. Kai Lankinen-nel, a Marvaco flexó nyomólemezek beszállítójával és a Siegwerk festékgyárral.

A Metsä Board kettős bevonatú fehér fedő kraftlinerét (MetsäBoard Prime WKL, 125 g/m²) választották a fedőrétegnek könnyűsége és sima felülete miatt, amely lehetővé teszi a részletes vizuális elemek kiváló reprodukcióját. A belső bélés és a hullámréteg bevonat nélküli kraftlinerből készült (MetsäBoard Natural WKL Bright 90 g/m²), amely ideális kis és könnyű csomagolásokhoz, amelyek nagy szilárdságot igényelnek. Mindkét anyag tiszta és nyomon követhető friss fargestokból készül, így a csomagolás könnyen újrahasznosítható vagy komposztálható, és biztonságos az élelmiszerek csomagolására. A két réteg ugyanazon anyagból való elkészítése egyszerűsítette a gyártást anélkül, hogy a minőséget veszélyeztette volna.

Különös figyelmet fordítottak a festékfelhasználás minimalizálására, miközben minden változat könnyen felismerhető maradt. Az alapszíneket választották a nyomtatáshoz, hogy kiküszöböljék a direkt színek használatát és növeljék a hatékonyságot és rugalmasságot. Az egyszerűen nyitható kialakítás megszüntette a műanyag alkatrészek vagy speciális eszközök szükségességét a nyitáshoz. A különböző szakaszokban hozott döntések a csomagolás karbonlábnyomát is befolyásolták.

„Ez a projekt bemutatta a zökkenőmentes csapatmunka erejét a kiváló funkcionalitás és erőforrás-hatékonyság elérése érdekében. Anyagismeretünket és tervezési tudásunkat egy széles partnerhálózattal ötvözve innovatív megoldást és kiváló minőséget tudtunk elérni a hullámkarton-nyomtatásban” – foglalta össze a Metsä Board csomagolási szolgáltatások igazgatója, Ilkka Harju. A verseny bírái így nyilatkoztak: „Ez a promóciós darab magas fokú szakmai értéket képvisel. Kiemelkedő színes nyomatot nyújt, mindössze CMYK használatával.”